

UNIVERZITA PALACKÉHO V OLOMOUCI
FILOZOFOICKÁ FAKULTA
KATEDRA HISTORIE

**OBLÉHATELSKÉ PEVNŮSTKY V
OKOLÍ NOVÉHO HRADU U ADAMOVA**
Archeologické nálezy

Bakalářská diplomová práce

Petra Veselá

Vedoucí: Prof. PhDr. Josef Unger, CSc.

Olomouc 2016

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že jsem bakalářskou diplomovou práci vypracovala samostatně pod dohledem vedoucího práce a uvedla jsem všechny použité podklady a literaturu.

V Olomouci dne _____

Petra Veselá

Poděkování

Ráda bych poděkovala Prof. PhDr. Josefu Ungerovi, CSc. za vedení práce a za poskytnutí času ke konzultacím. Dále bych ráda poděkovala za pomoc při poskytnutí materiálu Mgr. Pavlíně Kalábkové, Ph.D. a muzeu v Blansku. V neposlední řadě pak patří dík i univerzitní archeologické laboratoři a jejímu osazenstvu za evidenci materiálu a za poskytnutí zázemí pro jeho další zpracování. Samozřejmě také děkuji své rodině a přátelům za podporu.

Obsah

ÚVOD.....	5
1. GEOGRAFICKÉ VYMEZENÍ LOKALITY A PŘÍRODNÍ PODMÍNKY	7
1. 1. Poloha lokality	7
1. 2. Geomorfologie a pedologie.....	8
1. 3. Hydrologie.....	9
1. 4. Vegetace.....	9
2. HISTORIE A POPIS LOKALIT	10
2. 1. Nový hrad u Adamova.....	10
2. 1. 1. Vznik a dějiny Nového hradu	11
2. 1. 2. Popis hradu	12
2. 2. Obléhací pevnůstky v okolí Nového hradu u Adamova	14
2. 2. 1. Historický rámec.....	14
2. 2. 2. Popis pevnůstek.....	15
2. 2. 3. Výsledky archeologického výzkumu.....	17
3. Inventář archeologických nálezů z pevnůstek v okolí Nového hradu.....	19
3. 1. Keramické nálezy.....	19
3. 1. 1. Teoretická část.....	19
3. 1. 2. Inventář keramického materiálu z jednotlivých pevnůstek	27
3. 1. 3. Srovnání keramického materiálu.....	37
3. 2. Kovové předměty	42
3. 3. 1. Jezdecký třmen a ostruha	44
3. 3. 2. Tesáky	44
3. 3. 3. Nůž	45
3. 3. 4. Kopinatý vrták	45
3. 3. 5. Válečkový zámek s klíčem	46
3. 3. 6. Sekery	47

3. 3. 7. Motyka.....	47
3. 3. 8. Hřeby.....	48
3.3. Ostatní nálezy	48
ZÁVĚR.....	51
SUMMARY	52
Literatura a použité zdroje	53
Literatura	53
Internetové zdroje	57
Seznam příloh.....	58
Katalog nálezů.....	62
<i>Katalog I.: Pevnůstka I (1972)</i>	64
<i>Katalog II.: Pevnůstka II (1972, 1974)</i>	64
<i>Katalog III.: Pevnůstka III (1973, 1979)</i>	77
<i>Katalog IV.: Pevnůstka V (1979)</i>	86
<i>Katalog V.: Nálezy bez kontextu</i>	87
<i>Katalog VI.: Kový a ostatní nálezy (Pevnůstky I, II, III, V, bez kontextu)</i>	99
Obrazové a mapové přílohy	101

ÚVOD

Práce *Obléhatelské pevnůstky v okolí Nového hradu u Adamova* se bude snažit vyhodnotit veškerý dostupný materiál z fortifikačních útvarů nacházejících se v blízkosti ostrožny s Novým hradem. Jedná se především o materiál keramický a kovový, získaný během archeologických výkopových prací v 70. letech 20. století. Cílem práce bude popsat, roztrídit, zhodnotit tento materiál po stránce typologické a chronologické. Vyhodnocení materiálu nalezneme v kapitole *Inventář archeologických nálezů z pevnůstek v okolí Nového hradu*. V práci bude v první řadě popsána základní charakteristika lokality v kapitole s názvem *Geografické vymezení lokality a přírodní podmínky*.

Ve výkladu práce nemůžeme opomenout historii Nového hradu u Adamova, okr. Blansko, myšleno jeho starší část, někdy též zvanou Starý hrad (v této práci pod pojmem hrad A). „*Již za starších časů procházela údolím řeky Svitavy od Brna směrem k Blansku – Letovicím a dále do Čech stezka, důležitá nejen obchodně, ale i vojensky. Důležitost její nám nejlépe dokazuje četný počet starých sídel, hradišť a pozdějších hradů, které nacházíme v údolí Svitavy,*“ takto výstižně popisuje region, v němž se nachází Nový hrad Pilnáček (Pilnáček 1927b, 5). Vznik a důvod vzniku Nového hradu (hrad A) je jednou ze zatím nevyřešených otázek. Jeho význam dokazují relikty obléhacích opevnění v nejbližším okolí pocházející z obléhání hradu v 70. letech 15. století uherským vojskem. „*Asi 1 km směrem k Olomoučanům stávala prý zemanská tvrz, kde jsou znát ještě okopy a pak meze, kde byla pole. Dále podobná tvrz stála přímo proti Kateřinské lávce, kde jsou dosud znát okopy. Dále jak řeka Svitava zahýbá do vranovských skal, na tomto hřebenu bývala též zemanská tvrz s větším počtem polí, ale po těch zůstalo málo dokladů,*“ popisuje ve svém článku *Vzpomínky na okolí Adamova* Ferdinand Pór tři zemní opevnění, o kterých se domnívá, že patřila zemanům (Pór 1960, 9). Právě na těchto „tvrzích“ proběhl zmíňovaný výzkum. Dnes, již díky archeologickému výzkumu, se předpokládá, že se jednalo o obléhací bašty uherského vojska, spíše než o předsunuté zemanské tvrze. Domněnku, že se jednalo o zemanskou tvrz, vyvrací přítomnost pevnůstky VI a též by ji měla vyvrátit podobná typologie nálezů ze všech zkoumaných pevnůstek. Lokality se zemními obléhacími opevněními v okolí hradu se na území České republiky objevují v období husitských válek a v období tzv. druhých husitských

válek. Pro příklad si můžeme uvést pozůstatky obléhacích prací zaznamenané u hradu Cornštejn (Měřínský – Plaček 1991, 161), dvě polohy spojené s obléháním hradu Rokštejn (Mazáčová 2012, 472), obléhatelský tábor u hradu Gabštejn (Krypta – Richterová 2004, 285–289), anebo obléhání hradu Sión v roce 1497 (Koscelník – Krypta – Slávková 2013, 574–598). Možno uvést i tábor u Šumic a Mstěnice (Unger 2012, 176–189). Zapojení lokalit u Nového hradu u Adamova do této problematiky, by mělo své opodstatnění, ale vzhledem k rozsahu této práce, nebude tento rozbor zahrnut v následujícím textu. V práci je spíše upřednostněno srovnání lokální, hlavně i díky rozdílným poměrům v rámci keramické produkce v regionech či nejednotné typologii. Toto srovnání bude provedeno s nejblíže chronologicky a hlavně geograficky, zkoumanými lokalitami, jimiž jsou hrad Lelekovice a zamýšlený hrad Čepička nacházející se před klášterem Porta coeli v Tišnově.

1. GEOGRAFICKÉ VYMEZENÍ LOKALITY A PŘÍRODNÍ PODMÍNKY

1. 1. Poloha lokality

Pevnůstky a Nový hrad u Adamova, v literatuře také uváděný jako Nový hrad u Blanska či u Olomučan, patří pod okres Blansko, konkrétněji na katastrální území Olomučany, Jihomoravský kraj. Lokalita se nachází na masivní ostrožně v záhybu řeky Svitavy, asi 25 km proti toku od města Adamova. Ostrožna se od východu k západu mírně svažuje a nad úroveň řeky je vyvýšena asi o 150 m (Plaček 2007, 435; Štětina 2002, 341).

Oblast kolem lokality je zalesněná a spadá do přírodní rezervace tzv. U Nového hradu, její souřadnice jsou $49^{\circ}19'32.772''$ severní zeměpisné šířky a $16^{\circ}38'16.476''$ východní zeměpisné délky (web. 1).

Ostrožna je oddělena od okolních kopců hluboce se zařezávajícím svitavským údolím na západě, na severu a západě za tímto údolím pokračovala náhorní rovina. Na jihovýchodě se ostroh nejprve ve střední části zvyšuje a následně klesá do bočního údolí (Štětina 2002, 341).

Na ostrožně kolem řeky Svitavy se nacházejí dva objekty. Zřícenina hradu, kterou dostupná literatura označuje jako Starý hrad, se nachází na konci ostrožny. Interpretace tohoto objektu delší dobu zůstávala nejednotná. V dnešní době se však odborníci přiklání k názoru, že se jedná o původní Nový hrad existující přibližně do konce 15. století (srov. Plaček 2007, 435; Štětina 2002, 341–342 a další). Touto problematikou se budu více zaobírat v kapitole k dějinám hradu. Pro lepší přehlednost v práci budeme tzv. Starý hrad označovat jako hrad A (obr. 1.).

Dalším objektem je dnes stojící Nový hrad na vrcholu hřbetu ostrožny v nadmořské výšce 410 m n. m (web. 2; obr. 1.). V této práci jej označíme, jako hrad B. Původně se jednalo o předsunuté opevnění k hradu A (vybudované do roku 1493), tím pádem celý komplex nesl název Nový hrad. Toto předsunuté opevnění bylo později přebudováno na hrad a spolu s tím i přenesen historický název pouze na tento objekt (Konečný – Merta 1976, 232).

Do okruhu asi 1 km se nachází i všech šest zatím zjištěných pevnůstek, jedna z nich v bezprostřední blízkosti hradu B (obr. 1.). Tyto pevnůstky označujeme římskými číslicemi. Pevnůstka I se nachází na západním úpatí ostrožny s Novým hradem, hraničí těsně s levým břehem Svitavy. Lokalita II se

nachází na západním opyši ostrohu, který obtáčí řeka Svitava. Lokalita III je na mírně svažitém terénu plošiny severovýchodně od hradu B, vzdálena je necelých asi 300 m. Pevnůstku IV najdeme na příkrém svahu při jeho úpatí nad ústím potůčku stékajícím od Nového hradu do Svitavy. Mezi pevnůstkou III a IV můžeme najít lokalitu VI, která je situovaná do prudkého svahu přivráceném ke hřbetu s hradem. A nakonec poloha V je situována východně přímo před hradem B (Konečný – Merta 1976, 232–242; 1980, 306).

Obléhací pevnůstky byly situovány tak, aby kontrolovaly přístup k hradu. Opevnění I, II a IV kontrolovaly důležité brody přes řeku Svitavu. Pevnůstka III hlídala cestu od hradu do Olomučan, VI pak odstřebovala cestu k hradu ve svahu a V mohla palebně kontrolovat hrad (Konečný – Merta 1976, 243, 306, 312).

1. 2. Geomorfologie a pedologie

Oblast zmíněné lokality v okolí Nového hradu leží asi ve středu Adamovské vrchoviny, která náleží pod západní část Drahanské vrchoviny a ta je pak součástí většího celku vrchoviny brněnské. Adamovská vrchovina je členitá, směrem k severu se klínovitě zužuje. Svou rozlohou zaujímá 269,91 km², průměrná výška se rovná 400 m. Nejvyšším bodem je bod Holíkov, který má 664,6 m. Adamovská vrchovina je budovaná převážně granitickými horninami brněnského masivu (jako jsou granodiority, diority a diabasy, dále devonskými slepenci a křemenci, místy i vápenci (Demek – Mackovčin 2014, 67 a 144).

V jižní části Adamovské vrchoviny v okolí Blanska a Adamova jsou patrné pozůstatky po zpracovávání železných rud v 18. a 19. století. Území mezi vodními toky Svitavou, Punkvou a Křtinským potokem se nazývá Moravské Švýcarsko, kde se mimo jiné nachází i spousta hradních zřícenin (Demek – Mackovčin 2014, 67).

Z pedologického hlediska tvoří oblast Blanska kolem řeky Svitavy hlavně půdy hnědé a surové. Při užším záběru na oblast lokality, najdeme převážně kambizem rankerovou a kambizem mesobazickou (web. 3; Tomášek 2000, mapa).

1. 3. Hydrologie

Co se hydrologie týče, tak lokalitu obepíná na západě ostrožny řeka Svitava. Svitava pramení v Javorníku ve výšce 465 m. Protéká Českotřebovskou vrchovinou, dále přes Boskovickou brázdu. Střední úsek řeky teče skrze Adamovskou vrchovinu a pak dále pokračuje skrz Dyjsko-svratecký úval a u Brna se pak vlévá do Svatavy (Vlček 1984, 261).

Dále pak v blízkosti ostrohu se vlévají do Svitavy dva menší potůčky. Jeden z nich Šebrovka, která teče směrem ze Šebrova, pak přímo naproti pevnůstky I ústí do Svitavy. Druhý z nich, dle nákresů situace u Nového hradu, pramenil přímo na ostrožně a pak pokračoval směrem kolem lokality VI a IV a ústil do Svitavy (Konečný – Merta 1980, 305).

Širším okolí Nového hradu, asi do 3 km od něj, se pak vyskytuje několik potoků, z nichž Křtinský potok by bylo dobré zmínit, protože zde se nacházel novohradský hamr (Merta 2011, 185).

1. 4. Vegetace

Jak již bylo zmíněno, lokalita se nachází v přírodním parku U Nového hradu. Tento park si klade za cíl zachování přirozeného vývoje původní synuzie dřevin a podrostu dubové bučiny (*Querceto fagetum*), dubové bučiny s lípou (*Querceto Fagetum tiliosum*), bukové doubravy s javorem (*Fageto Quercetum acerosum*), dubohabrové lesy s javorem (*Carpineto Quercetum acerosum*) a bukové doubravy (*Fageto Quercetum*) na brněnské vyvřelině a také ochranu rostlinného druhu Lilie zlatohlavé (*Lilium martagon*). Z předešlého vyplývá, že v okolí lokality hradu se vyskytoval a stále vyskytuje listnatý lesní porost s hojným zastoupením dubu, buku, javoru, harbru a lípy (web. 4).

2. HISTORIE A POPIS LOKALIT

2. 1. Nový hrad u Adamova

Rekonstrukce historie Nového hradu je poněkud problematická. Důvodem je hlavně existence zříceniny tzv. Starého hradu (hradu A) a mladšího Nového hradu (hradu B) a následná interpretace obou. Proto bych nyní rozebrala některá díla, která se zabývala historií Nového hradu. Je nutné podotknout, že v dnešní době stále neexistuje dílo, které by podávalo věrohodné a ucelené informace.

Historie hradu byla zkoumána již v první polovině 20. století Josefem Pilnáčkem, který dal základ všem ostatním pracím o historii hradu. Především dílo *Paměti města Blanska a okolních hradů*, kde Pilnáček sice používá historické prameny, ale na některé informace neodkazuje, proto musíme přistupovat k těmto informacím trochu obezřetněji. Můžeme zde najít i nákresy hradu. Další Pilnáčkovo dílo *Nový hrad u Blanska* je svým charakterem spíše průvodce, neobsahuje žádné historické prameny, avšak v dílech týkajících se Nového hradu je často citováno. Pilnáček ve svých dílech špatně uvádí vznik Nového hradu. Nepředpokládá, že Nový hrad byl původně situován na konci ostrožny, kde se nachází zřícenina, ale ztotožňuje ji s jiným historickým jménem – hrad Vildenberg (Pilnáček 1927, 384). Tento názor přejal ještě v 70. letech M. Kreps (Kreps 1976, 20). Nověji je Vildenberk spojován s lokací u Pozořic (Merta 2011, 185).

Dalším, kdo se zabýval historií hradu, je historicko-vlastivědný kroužek Adamov, který publikoval *Vlastivědné zprávy z Adamova a okolí*. V tomto zpravodaji se objevuje několik článků týkající se hradu, zvláště bych jmenovala příspěvek Rostislava Vermouzka *Nový hrad u Adamova* (Vermouzek 1967, 2–6). V článku se již kriticky nahlíží na Pilnáčkův názor na tzv. Starý hrad.

Krátkou zmínku o Novém i Starém hradu najdeme u Ladislava Hosáka. Ten používá termín „Nové hrady“ pro označení obou, ale také ztotožňuje Starý hrad s Ronovem (Hosák 1965, 13).

Dále pak můžeme zmínit i Leoše Vaška, jehož historie a pověsti o hradu jsou spíše vědecko-populárním dílem. Z vědeckého hlediska je více přínosný článek o podobě hradu v 18. století (Vašek 1998, 10–13). V posledních letech se publikačně věnoval Novému hradu Jan Štětina, který podal několik článků.

Štětina provedl povrchový průzkum hradu, který pak zohledňuje ve svých studiích (Štětina 1999a, 1–3; 1999b, 61–62; 2000, 55–57; 2002, 339–374; 2004, 403–422).

2. 1. 1. Vznik a dějiny Nového hradu

Vznik Nového hradu není v dnešní době zcela jasně vyhodnocen. Vzhledem k historickým souvislostem a archeologickému materiálu je nutné počátky hradu posunout do první poloviny 14. století, protože však nemáme dřívějších písemných dokladů jak z roku 1381, můžeme pouze spekulovat.

Existuje několik teorií na vznik hradu. Nejčastěji se uvádí, že Nový hrad postavili páni z Lipé jako nové centrum bývalého obřanského panství, když hrad Obřany byl v letech 1315–1316 rozbořen vojskem brněnských měšťanů (Konečný 1977, 229–238; Štětina 2002, 340). Poté přešel hrad do majetku pánů z Ronova, kteří si však postavili hrad Ronov, prvně zmiňovaný k roku 1364. Následně Nový hrad přešel do rukou markraběte Jošta. Ten je uveden již v první písemné zmínce o Novém hradě z roku 1381: „*Jodocus dei gratia marchio et dominus Moravie... in silvis nostris situatis sub novis castris, ...*“ (CDM XI, č. 216, s. 194).

Jošt dále hrad zastavuje Vaňkovi Černohorskému z Boskovic. Po smrti Jošta v roce 1411 připadl hrad Václavovi IV., českému králi. Takto zůstal hrad v majetku krále a v zástavě Boskoviců. Někdy kolem roku 1460 se hrad dostává do držení krále Jiřího z Kunštátu a Poděbrad, respektive pána z Kunštátu. K roku 1466 je zmíněn na hradě Čeněk z Kunštátu (Pilnáček 1927, 392–395). Král Jiří chtěl pravděpodobně posílit své postavení v této oblasti.

V letech 1469–1470 hrad obléhalo vojsko Matyáše Korvína, které zde zbudovalo šest zemních opevnění. Touto historickou událostí se budeme zabývat v následující kapitole o obléhacích pevnostech. Roku 1470 došlo k dohodě mezi posádkami a výsledkem dohody obou stran bylo předání Nového hradu obléhatelům a jeho záměrná demolice. Roku 1470 Matyáš Korvín hrad zastavil Dobeši Černohorskému z Boskovic, jehož ve správě hradu zastupoval bratr Beneš. Noví majitelé pravděpodobně již hrad A neobnovovali a zbudovali dnešní pozdně gotický Nový hrad, hrad B. To dokládá i nápis nad branou hradu „DOBESS A BENESS Z BOSKOWICZ A CERNE HORI“, následují tři erby a letopočet 1493 (Pilnáček 1927, 399; Štětina 2002, 341).

Po celé 16. století hrad zůstával v držení Boskoviců, po jejichž vymření přešel hrad roku 1604 do držení Lichtensteinů. Po roce 1637 došlo k opravě. Pak mezi lety 1642, 1643 a 1645 v období třicetileté války hrad ohrožovala švédská vojska. V roce 1645 dokonce hrad rozbořila a vypálila (Štětina 2002, 343). Hrad byl pak několikrát od konce 17. století mírně opravován. Z roku 1703 pak známe nejstarší plán hradu B (Štětina 2002, 343; Vašek 1998, 10–13). V 19. století pak prodělal hrad B novogotickou přestavbu, příležitostně zde pobývala šlechta, která lovila v místních lesích. Ve 20. letech 20. století se pak hrad dostává do rukou státních organizací, hrad pak po roce 1956 zcela pustne a chátrá. Poté v 90. letech 20. století započala přestavba zříceniny hradu B do hybridní podoby, kombinující původní prvky hradní architektury s historicky nedoložitelnými novotvary (Štětina 2002, 343–344).

2. 1. 2. Popis hradu

Hrad A je dle Štětiny složen z prvního a druhého předhradí a jádra hradu. První předhradí je prostor na vrcholu ostrohu mezi prvním příkopem hradu A na severozápadě a objektem hradu B na jihu. Na hřebeni vedla cesta do druhého předhradí. Nálezy z povrchových sběrů na hřebenu a svazích ostrohu, kde se vyskytovaly zlomky keramiky, cihel, strusky a pískovce, svědčí o dlouhodobém osídlení prostoru a naznačují existenci zástavby. Plocha byla pravděpodobně využita jako hospodářské zázemí i po vzniku hradu B (Štětina 2004, 403).

Druhé předhradí je zatím bez stop zděných konstrukcí, prostupuje jím od západu k východu relikt někdejší komunikace. V nejdelším místě předhradí, které má 43 m, je nejvíce široké asi 17 m. Sevřeno je mezi dvěma šíjovými příkopy, z nichž východní je 26 m široký a skoro 7 m hluboký, západní mezi předhradím a jádrem má šířku 29 m a hloubku 10 m. Z druhého předhradí pocházejí nálezy devonského vápence, hrudek pískovce, přepálených kamenů, železné strusky a vypálené mazanice s otisky dřevěné konstrukce (Plaček 2007, 435; Štětina 2004, 405–406).

Vlastní hrad A vymezený kamennou hradbou půdorysu nepravidelného obdélníku s trojbokým čelem a kulisovou branou v jihozápadním výstupku. Uprostřed jeho plochy je skalní výchoz asi 7,5 m vysoký, na jehož vrcholu existovala neznámá stavba. Není jasné, zda se jednalo o romantickou stavbu, která je zobrazena na dobové vedutě F. A. Habera. Na severním úbočí jsou nalezeny

úseky zdiva, ale nelze jednoznačně určit, zda se jedná o bloky objektu neznámé stavby nebo zda jde o základy velké obytné věže. Dále pak v severozápadním koutu hradu jsou základy dvouprostorového paláce, který vykazuje dvě stavební fáze, velmi časově blízké – shodný stavební kámen a charakter malty (Plaček 2007, 435; Štětina 2002, 341–342).

Do hradu A bylo zmapováno několik přístupových cest. Nejstarší cesta do hradu vedla pravděpodobně jižním úbočím podél druhého předhradí hradu A, pak jeho příkopem mezi jádrem a druhým předhradím a následně severním úbočím kolem jádra hradu a až k jihozápadnímu koutu hradu. Dále pak dvě cesty na severním úbočí, pravděpodobně středověké a pro pěší. Skrze druhé předhradí a příkop vedla do čela hradu přes most, kam byla asi přemístěna vstupní brána, další komunikace z mladší fáze, související pravděpodobně s uherskou blokádou v letech 1469–1470. Dále pak můžeme identifikovat pěšinu obcházející jádro hradu, která souvisí s parkovou přestavbou z 19. století (Plaček 2007, 435; Štětina 2004, 406).

Č se týče hradu B, výstavbu zde realizovali bratři Dobeš a Beneš Černohorští z Boskovic někdy mezi lety 1470–1493 a pravděpodobně zde uplatnili zkušenosti z předešlého obléhání. Pozdně gotický hrad B, mající tvar polygonu, byl situován mezi dva příkopy přetínající ostroh. Severní příkop byl mělký, hloubka asi 6 m, šířka 15 m, stácel se k severovýchodu a na západě vyznával ve svahu nad vstupní cestou. Mohutnější, ve skále vylámaný jižní příkop hloubky 23 m a šířku při horním okraji 20–30 m, přetnul celý ostroh v délce asi 100 m a oddělil tak jižně situovanou, zvolna klesající plošinu ostrohu, na níž byla položena jedna obléhatelská pevnůstka (Štětina 2002, 344).

Zástavba Nového hradu B spadá do staršího období, a tedy se přímo netýká obléhatelských opevnění z let 1469–1470. Proto je bezpředmětné uvádět jeho vnitřní uspořádání. Touto problematikou se již zabývá J. Štětina ve svých studiích k Novému hradu.

2. 2. Obléhací pevnůstky v okolí Nového hradu u Adamova

Tato část práce se bude věnovat šesti zemním opevněním, které se nacházejí v okolí Nového hradu u Adamova. Nejprve si blíže popíšeme historický rámec událostí, které vedly ke vzniku těchto opevnění. Dále blíže specifikujeme, jednotlivé pevnůstky a popíšeme jejich archeologický výzkum a jeho závěry.

2. 2. 1. Historický rámec

Mezi 60 a 70. léty 15. století probíhala druhá válka husitská. Na trůně zemí Koruny české vládne Jiří z Poděbrad. Jeho spor s vnitřní i vnější opozicí (především katolíky) se vyhrocuje. V jeho zemi vzniká opozice – Zelenohorská jednota. Po vydání buly papežem Pavlem II., která de facto neuznává Jiřího z Poděbrad jako krále, se rozpoutává válka uvnitř země mezi Jiřím a kališníky proti Zelenohorské jednotě. Alianci proti králi Jiřímu podporuje Matyáš Korvín, uherský král i papežská kurie (Čornej 2007, 230–242).

Na Moravě se velká města jako Brno, Olomouc, Jihlava a Znojmo přidala na stranu katolíků a spíše menší města byla na straně krále Jiřího. Bez podpory zahraničí nenabyla domácí opozice značných úspěchů, dokonce došlo k uzavření míru na přelomu let 1467 a 1468. Papežská kurie se tak snaží zapojit do války katolické panovníky, zejména ze Svaté říše římské a polského panovníka, neúspěšně. Papežská kurie tak vsadila na Matyáše Korvína (Čornej 2007, 245–250). Na jaře 1468 pak zahajuje výpravu „na obranu lidu katolického proti kacířům“ Matyáš Korvín, který táhne skrz jižní Moravu do Čech, postupně obléhá se svým vojskem pozice Jiřího z Poděbrad. Obléhal Špilberk, v červnu obsadil Brno, v červenci Olomouc a Uherský Brod. K Matyášovi se přidávali stále noví šlechtici. V říjnu se pak vzdala posádka na Klášterním Hradisku u Olomouce. Některá města v Čechách se přidala na Korvínovu stranu. Na krátko se Korvín stáhl z Moravy, ale už v lednu 1469 byl znovu v Brně a posádka na Špilberku kapitulovala 12. února. O týden později se uherské vojsko spojilo u Chrudimi a táhlo ke Kutné Hoře (Čornej 2007, 254–257; Válka 1991, 158–159). V únoru 1469 po neúspěšném Matyášově tažení do Čech dochází k dohodě mezi oběma králi, která je vzápětí porušena. V květnu 1469 je Matyáš Korvín zvolen za českého krále v Olomouci. Následkem toho válka dále pokračuje (Čornej 2007, 258–260; Válka 1991, 159). Na počátku 70. let válka dále probíhá na širším území – Morava, Čechy, Horní Lužice, Slezsko, ani jedna strana není sto plně ovládnout

dané území. V březnu 1471 umírá Jiří z Poděbrad a králem je zvolen českým sněmem Vladislav Jagellonský. Pokračuje spor nyní mezi Vladislavem a Matyášem, který je následně vyřešen během druhé poloviny 70. let 15. století (Čornej 2007, 267–272 a 424; Válka 1991, 161).

Právě v roce 1469 muselo začít obléhání Nového hradu u Adamova uherským vojskem a jeho katolickými spojenci. Hrad se nacházel v této době v držbě pánů z Kunštátu, rodu krále Jiřího. Vojsko Matyáše Korvína zahájilo obléhání někdy v roce 1469. Zřídili kolem hradu systém zemních opevnění, z kterých bylo možné palebně ovládat okolí hradu. Čtyři z bašt dokonce střežily přístupové cesty (Konečný – Merta 1976, 243; 1980, 306). Nový hrad byl pravděpodobně obležen po dobytí brněnského Špilberku 12. 2. 1469, přímo v rámci tažení Uhrů přes jižní Moravu. Posádka obléhatelů zde pak zůstala celý rok i přes zimní období, jak nasvědčují nálezy kachlových kamen na jednotlivých pevnůstkách a dále také bohatý inventář nálezů (Konečný – Merta 1980, 307). K roku 1470 je pak konec obléhání doloženo listinou z 6. února o uzavření míru, mezi velitelem novohradské posádky purkrabím Bačákem ze Švábenic a velitelem uherských vojsk Ladislavem z Podmanína. Hrad měl být postoupen uherským spojencům. V této listině se objevuje poprvé termín „bašta“ označující pevnůstky: „*všichni vězni, kteří jsou sjímáni s obojí strany a na zámku aneb na baštách, jak jest zámek obehnán, mají býti propuštěni*“ (Pilnáček 1927, 396–397).

2. 2. 2. Popis pevnůstek

V okolí Nového hradu asi do 1 km se nachází šest opevnění. Všechny tyto pevnůstky se nacházejí v zalesněné oblasti, polohy některých z nich tedy můžeme vypozorovat pouze na lidarové mapě (*web.* 5; *mapa* 2.). Historické prameny o jejich existenci převážně mlčí. Jak již bylo zmíněno, jedna zmínka o „baštách“ se objevuje ve smlouvě z února 1470, kdy byl Nový hrad postoupen svým obléhatelům. Dále pak se objevují některé tyto pevnůstky na mapách z 18. a 19. století. Dvě z nich jsou patrné na mapě lesního katastru obce Olomučan z roku 1794 (Konečný – Merta 1976, 232).

Tyto pevnůstky označili archeologové Jiří Merta a Lubomír Konečný římskými číslicemi. Nyní si tyto zemní pevnůstky popíšeme. První z nich fortifikace I je největší z obléhacích opevnění (plocha 1330 m²). Nachází se na západním úpatí ostrožny s Novým hradem, hraničí těsně s levým břehem Svitavy

(obr. 2.). Jedná se o valové opevnění kvadratického půdorysu se zaoblenými rohy, o délce strany asi 25 m, vstup situován na severozápadním nároží. Opevnění obíhá další s nízkým vnějším valem, nad řekou je mohutnější a sevřenější. Prostor mezi oběma valy je pak nejširší na severovýchodní straně směrem do svahu (Konečný – Merta 1976, 234).

Lokalita II se nachází na západním opyši ostrohu, který obtáčí řeka Svitava (obr. 3.). Tento skalnatý vrcholek opyše je obehnán dvojnásobným valem, přičemž severní strana je uzavřena přirozeně, nachází se zde strmá skelná stěna spadající do řeky. Areál pevnůstky je půlkruhovitý, vstup do ní byl od západu přes hřeben těsně při okraji skály nad řekou, komunikací vedoucí skrze kratší úsek třetího předsunutého valu. Vnitřní část lokality má obdélný půdorys asi 12x8 m (Konečný – Merta 1976, 236–237).

Lokalita III je na mírně svažitém terénu plošiny severovýchodně od hradu B, vzdálena je necelých 300 m. Valové opevnění uzavírá vejčitý půdorys, širší stranou je přivrácen ke svahu a prolomen původním vstupem (obr. 4.). Velikostí se blíží k lokalitě I a i tady jsou patrný uprostřed pevnůstky zbytky destrukce po objektu. (Konečný – Merta 1976, 241).

Lokalitu IV najdeme na příkrém svahu při jeho úpatí nad ústím potůčku stékajícím od Nového hradu do Svitavy. Vnitřní areál je opevněn sypaným vnitřním valem s příkopem. Vnitřní prostor pevnůstky byl v minulosti narušen recentním zásahem (Konečný – Merta 1976, 242).

Lokalita V se nachází východně od hradu B, od něhož je odděleno mohutným ve skále vylámaným příkopem, související se stavbou hradu. Západní část pevnůstky je zničena vyhloubeným příkopem, který porušuje dříve oválný půdorys fortifikace V (obr. 5.). S pobytom uherských vojsk souvisí pravděpodobně i relikt obdélné čtyřprostorové stavby v jihovýchodním sousedství pevnůstky V. Dle Štětiny mohl být objekt zázemím obléhacího stanoviště. Asi 6 m široká terasa bývalé příjezdové komunikace dobíhá až k jižnímu okraji tohoto objektu. Asi 80 m jižně od tohoto objektu se zalamuje severovýchodním směrem cesta, kolem níž je uměle navršená plošina se zaobleným severním čelem, vymezená nízkým valem, souvisí pravděpodobně s kontrolou cesty k hradu. Jižní konec plošiny je ohrazen mělkým příkopem, před nímž je val, který se jižním směrem vytrácí. Fortifikace měla zabezpečovat jižní čelo plochy na temeni ostrohu, využívané obléhateli (Konečný – Merta 1976, 234; Štětina 2004, 411).

Lokalita VI je klíčovou v celé interpretaci těchto zemních opevnění v okolí Nového hradu. Typologicky je shodná s ostatními, ale byla situována uprostřed prudkého svahu přivráceného ke hřbetu s hradem. Proto také neodpovídá možnostem předsunuté bašty a díky čemuž se interpretace opevnění mění na obléhatelské zemní práce. Důvodem je, že ze svahu by bylo možné opevnění snadno zlikvidovat. Navíc z této pozice mohla posádka opevnění kontrolovat komunikaci k hradu po severním úbočí ostrožny. Souvislost s ostatními fortifikacemi potvrdily i nálezy keramiky z informačních sond (Konečný – Merta 1980, 306).

2. 2. 3. Výsledky archeologického výzkumu

Výzkum v 70. letech 20. stol., pod vedením Lubomíra Konečného a Jiřího Merty v gesci Technického muzea v Brně, probíhal na pevnůstkách v okolí Nového hradu, jak formou sondáží, tak i formou povrchových sběrů. Materiál byl pak částečně zpracován do několika (celkově asi čtyř) článků (Konečný – Merta 1976, Merta 1976, Konečný – Merta 1978, Konečný – Merta 1980). Část materiálu, především kovové fragmenty, se nyní nachází v Technickém muzeu v Brně. Další část nálezů deponovaných v Muzeu města Brna předal Lubomír Konečný prostřednictvím Josefa Ungera do muzea v Blansku, kde se nachází doted'. Tento materiál byl v této práci zpracován.

Lokalita I

Uprostřed vnitřního areálu pevnůstky I se nacházela vyvýšenina vzniklá destrukcí dřevěného objektu s kamennou (hlínou spojenou) substrukcí. To bylo zjištěno v roce 1972 sondou vedenou napříč objektem, která byla posléze rozšířena. Plošným odkryvem byla odhalena větší část objektu, krom její severní části (Konečný – Merta 1976, 234).

Nalezený objekt měl podezdívku z lomového kamene, který na vnitřní straně tvořil ovál o osových délkách 100 a 120 cm, vnější líc byl patrný pouze v řezu ve směru východ – západ. Nálezy se koncentrovaly především v obvodových žlábcích kolem objektu a také v kamenné destrukci. V popelové vrstvě v obvodových žlábcích se v popelovité vrstvě rovněž našly zuhelnatělé zbytky dřevěné konstrukce (Konečný – Merta 1976, 234).

Množství střepů bylo získáno při rozebírání destrukce kamenné podezdívky na vnějších stranách objektu. Při západním okraji destrukce byla odkryta plocha červeně vypálené mazanice, která patrně souvisela se zmíněným¹⁷

objektem, jak také napovídá její obvodové ohraničení kameny pokračující severním směrem. Na této ploše bylo rovněž nalezeno několik zlomků konstrukčních částí kachlí. Z vertikální stratigrafie i ze získaného nálezového souboru vyplývá, že jde o jednotný zánikový horizont a již ze samotného nálezového souboru je možné soudit obytnou funkci popisovaného objektu (Konečný – Merta 1976, 234).

Lokalita II

V roce 1973 na pevnůstce II byla vedena invazivní sonda, na vnitřní plošině rozměrů 12x8 m, na skalnaté podloží ve směru sever – jih, která byla později protažena přes příkop a vnitřní val sypaný z drobného štěrku. Skalní podloží plošiny bylo ve dvou úrovních srovnáno – schodek tvořil asi 50 cm a bylo upraveno mazanicovým výmazem. Na okraji horní plošiny byl plošným odkryvem nalezen zbytek soklu otopného zařízení. Sokl měl tvar obdélný o stranách 170x110 cm, tvořen byl z lomových kamenů, posazených na hlínu. Kolem se koncentrovaly nálezy konstrukčních i reliéfních kachlů (Konečný – Merta 1976, 237).

Rovnoběžně s průběhem schodku se našel obytný objekt. Ten byl dělen oním schodkem na dvě místnosti. Na jižní straně obvodové stěny se zachovaly stopy po kúlové konstrukci, tři koláčovité zbytky po kúlu v průměru 20–25 cm přisedlé ke skalnímu podloží. Neodborným zásahem byly zničeny. Na dně schodku se dále našly zuhelnatělé zbytky vodorovně ložených dřev. Dále pak v destrukční stratigrafii byly fragmenty zuhelnatělých kuláků z jehličnatého dřeva, patrně jedle v průměru 20 cm. Předpokládá se, že dvouprostorová obdélná stavba dřevěné konstrukce, která byla vybavena honosnými kamny, mohla být pravděpodobně dvoupodlažní, tedy mohla mít charakter věže. Nejmocnější stratigrafie byla v tomto objektu zachována nad nižší úrovní podlahy (Konečný – Merta 1976, 237–238).

Lokalita III

Na této lokalitě byl nejdříve proveden povrchový sběr, z něhož se nakonec ukázal významný pouze jedený střep typologicky příbuzný s inventářem z předchozích lokalit (Konečný – Merta 1976, 241). V roce 1979 zde proběhl terénní odkryv vyvýšeniny uprostřed fortifikace. Našel se zde bohatý střepový materiál, železné předměty i numismatika (2 znojemské ražby z 60. let 15. století)

a také substrukce kachlových kamen. Kachlová kamna i keramika byla vybavením srubové stavby, konstruované dle nálezů pomocí hřebů a mazanice (Konečný – Merta 1980, 306).

Pevnůstky IV a V byly archeology pouze terénně prozkoumány. Z pevnůstky V pak pocházejí z roku 1979 nálezy keramiky. Výzkum odhalil, že tato zemní opevnění mají svůj vlastní charakter. Jedná se o specifický typ obléhatelského stanoviště jakožto pozicičné opěrného bodu obléhací linie se strážně–obrannou funkcí a zároveň obytnou, kamny vytápěnou dřevěnou stavbou s kuchyní (Konečný – Merta 1980, 312).

3. Inventář archeologických nálezů z pevnůstek v okolí Nového hradu

Inventář zpracovávaný v této práci je uložen v blanském muzeu. Byl zpracován – popsán identifikačním číslem, v laboratorní pracovně sekce archeologie na Katedře historie Univerzity Palackého. Očíslovány byly dle nálezových okolností – číslo zkoumané pevnůstky, rok nálezu a dalšími kritérii byly zvláště u keramiky typ nálezu – chronologicky a také u střepů navíc dle části nádoby. Tento soubor obsahoval převážnou část keramického materiálu, dále železné předměty, mazanici, organický materiál, velmi zřídka broušenou industrii, osteologický materiál a antropologický materiál.

3. 1. Keramické nálezy

3. 1. 1. Teoretická část

Keramické artefakty jsou v archeologickém materiálu nejpočetnější složkou nálezů nejen v rámci středověku. Bezmála dvě třetiny nálezů z bašt kolem Nového hradu jsou zařaditelné do této skupiny artefaktů, at' už se jedná o keramiku kuchyňskou a stolní – př. hrnce, džbány, poháry a jejich fragmenty nebo keramiku technickou či kamnářskou – především kachle a snad je na této lokalitě doložena i část plastiky (Katalog I., inv. č. S7358; obr. 9.), tzn. keramika výtvarná (viz. *Katalog nálezů*; Nekuda – Reichertová 1968, 53).

Při analýze středověkého keramického materiálu z okolí Nového hradu nelze opomenout základní práce, zabývající se jeho typologií. Uveďme si tyto

stěžejní práce. Základem je *Středověká keramika v Čechách a na Moravě*, kde keramiku moravské provenience zpracoval Vladimír Nekuda (Nekuda – Reichertová 1968). Jedná se o první souhrnné zpracování vývoje středověké keramiky. Na toto dílo pak navazují další práce. Speciálně proveniencí keramiky z jižní Moravy a obdobím 13.–14./15. století se zabývá Josef Unger a právě na této práci, *Feudální sídlo z 13. století na zaniklé vsi Koválov u Žabčic*, jež je vytvořena pro evidenci středověkých nálezů v Regionálním muzeu Mikulov, bude založen keramický kód zpracovávaného materiálu (Unger 1989). S přihlédnutím k faktu, že mezi keramickým materiálem se objevily i fragmenty loštických pohárů se jeví vhodné využít i práci Vladimíra Goše (Goš 2007). Právě V. Goš sestavil deskripční systém pro severní Moravu (Goš 1975). Dále existují různé druhy deskripčních systémů pro Moravskotřebovsko, či Olomoucko (Bolina – Němcová – Šlezar 2008; Šlezar 2005 a další). Zmínila bych ještě deskripční kód naležící rovněž do jihomoravského regionu, a to pro brněnský okruh keramiky, který však zahrnuje širší období 11.–15. století (Procházka – Peška 2007). Z uvedeného vyplývá, že od roku 1968 pro Moravu neexistuje žádná jiná souhrnná práce a jednotlivé regiony se v keramické produkci mohou lišit.

3. 1. 1. 1. Důležité prvky sledované při analýze

Nyní se trochu přiblížme k tomu, na co se při vyhodnocení keramiky klade důraz. Prvně by bylo dobré přiblížit tvarovou typologii středověkého materiálu. Nejrozšířenějším tvarem mezi keramikou kuchyňskou je hrnec. Můžeme jej rozdělit dle tvaru na několik kategorií, které se vyskytují od 12. století na soudkovité až kulovité hrnce, vejčité hrnce s nízkou maximální výdutí, vejčité a lomené hrnce s vysokou výdutí, dále situlovité hrnce s potlačenými plecemi a vysoko poženou výdutí a nakonec válcovité hrnce (Procházka – Peška 2007, 241). Hrnce mohou být bezuché, ale i s jedním nebo dvěma uchy. V 15. století převládají hrnce s uchy, kdežto do 13. století se jedná spíše o tvary bezuché (srov. Nekuda – Reichertová 1968, 55; Unger – Michna 1973, 24).

Mísa je častým typem nádob zvláště pak od 14. století. Typologie mísy je různá, objevují se s různými variacemi okrajů. Od 13. století můžeme najít mísy se zataženým okrajem, posléze mezi 14. až polovinou 15. století je typický vně vyhnutý okraj či rozšířený (Nekuda – Reichertová 1968, 57; Unger – Michna 1973, 24; Unger 1984, 292–294).

Džbány jsou dalším hojně využívaným tvarem ve 14. a 15. století. Dále se pak objevují i poháry od 14. století, hojně jsou zastoupené ve století patnáctém. Na Moravě můžeme rozlišit tzv. brněnské a také loštické poháry (Nekuda – Reichertová 1968, 56, 150 a 155). Ve 14. století začíná upadat výroba plochých a kónických pokliček, místo nich přichází zvonovité poklice, s menším knoflíkovitým držadlem a s prohnutými stěnami (Unger 1984, 294). Mezi keramickým materiélem se rovněž od 14. století vyskytují trojnohé páničky, krom třech nožek vystupujících ze dna nádoby, je pánev opatřená dutým držadlem, do kterého se upevňovala dřevěná násada (Nekuda – Reichertová 1968, 57).

Keramika kamnářská tvoří také značnou část dochovaných nálezů z okolí Nového hradu, proto si musíme specifikovat její tvarovou náplň. Zdeněk Smetánka rozlišuje typy kachlů dle různých kritérií. Podle celkového tvaru je rozděluje na kachle nádobkové, ty se pak dále dělí na hrncovité, pohárovité, baňkovité, tyglíkovité a komorové. Kachle nádobkové můžou být s kruhovým či čtvercovým ústím. Dále pak krom nádobkových kachlů, které jsou chronologicky nejstarší, máme kachle komorové. Na rozdíl od nádobkového se místo ústí objevuje tzv. čelní vyhřívací stěna, na kterou jsou reliéfně zdobené, či později prořezávané. Pak ještě uvádí kachel stěnový, toto kachle nemají vyvinutou vyhřívací stěnu a svou zadní stěnou jsou vsazovány přímo do vytápěcího prostoru, celkově jsou vzácnější. Mezi stěnové kachle můžeme zařadit i necičkovité kachle, ty mají zcela odstraněnou vyhřívací stěnu, jsou tvořeny korýtkovitě upraveným plátem hlíny a v prohloubení necičkovitého kachle bývá umístěna plastika (Pařík – Paříková 2011, 67–68; Smetánka 1969, 229–243).

Do keramiky technické můžeme zařadit tyglíky, přesleny, zásobnice a další jako například osvěcovadla, která jsou v materiuu z okolí Nového hradu zastoupena kahaný (viz. kapitola 3. 1. 2. *Vyhodnocení keramického materiálu*; Nekuda – Reichertová 1968, 61–63). Nejtypičtější osvěcovadla v 13. až 15. století byly miskovité kahaný s rovnými nízkými stěnami a zaobleným okrajem, protaženým do kratší výlevky, nebo se také vyskytoval kahan mušlovitý s prohnutými stěnami a delší výlevkou. Starší tvary kahanů jsou bez ouška a mladší tvary mají i páskové ouško. V keramice 15. a 16. století řadíme mezi osvěcovadla svícný a lampy (Nekuda – Reichertová 1968, 61–63).

Spíše než celé keramické nádoby, či tzv. rekonstruovatelní jedinci se v inventáři objevují fragmenty nádob. Tyto fragmenty můžeme zařadit do kategorií dle části nádoby, kterou tvořili. Nádobu dělíme základně na okraj, hrdlo, tělo a dno. Dále se pak mezi keramickými fragmenty mohou objevit i přídavné prvky jako je ucho, rukojeť, držadlo a další (Nekuda – Reichertová 1968, 65–66). V keramickém kódu pro Nový hrad je střepový materiál rozdělený na zlomky okraje, stěny nádoby a dna. V materiálu se objevují i zmiňované přídavné prvky.

Okraje z bašt u Nového hradu mají velmi podobnou typologii profilace. Okraje byly rozděleny do několika kategorií. Mimo vyhnuté, přehnuté, ovalené, vodorovně rozšířené a svislé, se vyskytují i okraje typické pro různé typy tvarů, např. rozšířený okraj zvoncovitých poklic (Unger 1989, 13 a 14). Speciálním okrajem je okruží, někdy se používá název manžetovitý okraj, římsovitý, či límcový (Měchurová 2015, 90). Tento okraj byl zahrnut do keramického kódu, jelikož byl velmi dobře určitelný zejména na loštických pohárech.

Tělo nádoby, resp. jeho část zvaná výduť je další důležitou složkou, podle které se dá interpretovat tvar nádoby, na ní se koncentrují i výzdobné motivy (Nekuda – Reichertová 1968, 65). Keramický soubor z Nového hradu však neobsahoval tak výrazné kusy výdutí.

Dále se lépe při popisu zaměříme na dna. Spíše než tvarová náplň dna je důležitým sledovaným prvkem pro určení techniky výroby nádoby. Ve středověku existují dvě techniky buďto prováděné na hrnčířském kruhu ručním, časově starší variantou, nebo nožním, užívané od 14. století. Rozdíl v těchto dvou technikách je následující. Na ručním kruhu byly válečky hlíny nalepené na sobě zpracovávány pomalým obtáčením, tzv. nálepová technika. Tuto techniku můžeme pozorovat na dně nádoby díky nepravidelně zdrsněnému povrchu, který vzniká podsýpkou na kruhu. Na dně nádoby se také může objevit hrnčířská značka, reliéfně vytvořená, tento výrobek byl pak vyroben na ručním kruhu. Na nožním kruhu, tzv. keramika dělaná na rychle rotujícím kruhu, se odlišuje tím, že na dně je zachováno lasturovité zvrásnění po odříznutí strunou či drátem. Dále také stěny nádob jsou stejně silné a mají na sobě malé rýhy vznikající během rychlé rotace. Na rozdíl od ručního kruhu nesměl být rychle rotující kruh posypáván pískem, aby na něm hlína při rotaci držela (Nekuda – Reichertová 1968, 33–38; Unger – Michna 1973, 26).

Kromě výše uvedeného sledujeme ony přídavné prvky, zejména ucho. Ucho může vycházet jak z okraje, tak i hrdla, případně z těla nádoby. Tvar u ucha je pak kruhový, oválný, plochý tvar. U plochého páskovaného ucha rozlišujeme, zda je prohnuté či se žlábkem. Na uchu se také může objevit výzdoba (Nekuda – Reichertová 1968, 66–67). Tvar ucha je v katalogizačním kódu uveden v poznámkách. Dále pak je třeba zmínit i držadlo poklic, které se v daném inventáři objevilo, jednalo se o knoflíkové držadlo, jindy zvané terčovité (Nekuda – Reichertová 1968, 67; Unger 1989, 15).

Příměs v keramické hmotě ovlivňuje průběh vypalování, může zvýšit žáruvzdornost a snižuje riziko popraskání. Častou příměsí ve středověku bývá grafit a slída. Barva keramického fragmentu pak vypovídá často o příměsi a způsobu vypálení. Rozlišujeme dva typy výpalu. Vypalování s přístupem kyslíku, tzv. oxidační vypálení, kdy je barva světlá, růžová, červená, béžová. Při redukčním vypálení pak kyslík není přítomen, zbarvení střepu je šedé až černé (Unger – Michna 1973, 26).

Výzdobu ve středověku dělíme, dle Květy Reichertové do několika kategorií, 1. výzdoba provedená dřevěnou tyčinkou či hřebenem, vytváří ryté linie, žlábky, vlnky; 2. výzdoba kolky (radélkem), do hlíny jsou v řadě tisknutý geometrické tvary i jiné ornamenty; 3. malovaná červenou hlinkou; 4. plastická, sem patří lišty a různé vystouplé zdobné prvky; 5. glazura (Nekuda – Reichertová 1968, 67 a 71).

Již během 14. století se objevuje glazura na vnitřní straně nádoby a v nadcházejícím období zcela převládá. Glazura nebyla jen výzdobným prvkem, ale také zabráňovala propustnosti keramiky a také se dala lépe vymývat (Unger – Michna 1973, 27). V rámci této práce nebude glazování bráno v kategorii výzdoba v potaz, bude zaznamenáván jako doplňující prvek v poznámkách. Dle mého názoru, co se týče přítomnosti polévané keramiky na ryze vojenských stanovištích v okolí Nového hradu, by mělo být upřednostňováno spíše její praktické hledisko využití, jako je právě zmiňovaná propustnost keramického materiálu a další.

3. 1. 1. 2. Keramický materiál nezastoupený v inventáři ze 70. let

Dříve, než přistoupíme k vyhodnocení keramického materiálu z obléhatelských pevnůstek, je důležité upozornit, že část materiálu již zhodnoceného v článku Lubomíra Konečného a Jiřího Merty nebyla pravděpodobně přítomna mezi nálezy zpracovávanými v této práci. Jedná se o keramické nálezy z pevnůstky I, který v zastoupení keramiky kuchyňské zcela chybí a ve zpracovávaném celku, který je předmětem této práce, se nacházela pouze keramika kamnářská. Dále ve své práci zmíněných archeologů byla vyhodnocena i pevnůstka II. Na rozdíl od materiálu z pevnůstky I, byl přítomen keramický materiál kuchyňský, částečně i kamnářský. Avšak nebyly zde přítomny kachle s čelní vyhřívací stěnou s reliéfní výzdobou. V rámci této práce tedy nebude chybějící materiál zahrnut do vyhodnocování, přesto shledávám vhodné se o chybějícím materiálu se alespoň zmínit. U pevnůstky I se bude jednat o kuchyňský materiál. U pevnůstky II se bude jednat o materiál kachlů s reliéfní výzdobou na čelní vyhřívací stěně, které tedy nejsou v inventáři z blanenského muzea přítomny. Jelikož není zcela jasné, jestli je veškerý zbývající materiál – kuchyňský, kamnářský, uvedený archeology na opevnění II přítomen i v inventáři z muzea Blanska (např. nenarazila jsem na přítomnost červeně malovaného džbánu), v následujícím textu nebude uveden jejich výčet a veškerý materiál z pevnůstky II bude vyhodnocen znovu (Konečný – Merta 1976, 234–240).

Kuchyňský materiál z pevnůstky I, je podle J. Merty a L. Konečného rozdělen do šesti základních skupin. Jedná se o šedé, bělavé, růžově zbarvené zboží, brněnské poháry, loštické poháry a nakonec polévané zboží. Šedé zboží bylo velmi kvalitně vypáleno, jednalo se především o hrnce s páskovými uchy s výzlabkem, ale i bez nich. Dále sem patří také pokličky. Šedá keramika vykazovala stopy na dně po odříznutí z rychle rotujícího kruhu. Šedá keramika byla vyhotovena z jemné hrncířské hmoty, často bez příměsi slídy. Povrch nádob má často kovový lesk. Výzdoba z kolků příbuzných typů v pásu na rozhraní hrdla a výdutě s lehkým sklonem za sebou, tento pás bývá ohrazen nahoře i dole horizontálními rýhami. V jednom případě byl zjištěn kolkovaný motiv rybích šupin, které pokrývaly převážnou část výdutě v devatenácti horizontálních řadách. Typickými okraji byly vyhnuté s variantami ven vyhnutými a ovalenými případně různě hráněnými až přehnutými. Také se vyskytuje okraj límcovitý a odsazený od okraje (Konečný – Merta 1976, 234–235).

Bělavé keramické zboží je bud' z velmi jemného, bělavého keramického těsta, z jehož střepů bylo možno slepit fragment větší nádoby s vysokým hrdlem a dodatečně přilepeným uchem, horní část výdutě byla zdobena červeně malovanými přerušovanými obloučky. Jedná se o jediný doklad malované keramiky na lokalitě. Ostatní materiál je vyroben ze zrnitějšího materiálu, jehož ostřivem byl křemenný písek. Hmota má okrový nádech. V rámci této skupiny pak lze rozlišit zboží se střepem šedým až bílým, nebo jen povrchovým zabarvením některých částí nádoby do běla v různé intenzitě odstínů šedé. Mezi tento materiál patřily zlomky mělkých misek s nepravidelnou polokulovitou výdutí, zlomek hrnce s odsazeným límcovitým okrajem, zlomky velkých poklic o vnějším průměru 220 mm a konečně zlomek hrnku s páskovým uchem (Konečný – Merta 1976, 235).

Další skupinou je růžové zbarvené zboží, kde střepy ukazují na nádoby velkých rozměrů o venkovním průměru 22–24 cm. Výdut' některých nádob je zdobena kolkem rybích šupin horizontálně kladených do pásů. Mezi tuto keramiku patřil i soubor střepů velké mísovité nádoby, jejíž okraj byl vodorovně vytažen, o průměru dna 15 cm. Okraje nádob růžového zboží jsou ven vyhnuté, ovalené, svisle či vodorovně vytažené, límcovitě kónický vně vytažené i vodorovně hráněné (Konečný – Merta 1976, 235).

Skupina brněnských pohárů byla různě barevná, od bělavé po středně šedé. Výdut' je zdobena vertikálními římsovitými pásky. Dále byly rozeznané 4 exempláře loštických pohárů a jeden loštický hrnec (Konečný – Merta 1976, 235).

Polévané zboží je dalším výrazným celkem. Základní keramická hmota byla cihlově zbarvená, jemně zpracovaná. Poleva vnitřních stěn nádob byla v různých odstínech hnědá. V několika případech byla tato základní glazura přelita další, která následně stekla i přes vývalkovitě členěný vnější okraj až k podhrdlí. Mezi tuto keramiku patřili i silnostěnné střepy, které byly opatřeny polevou uvnitř a částečně vně středu. Výrazně se lišila vnější olivově zelená poleva nádobky s bílé hmotou s dovnitř zataženým okrajem, který byl členěný na vnější straně a na místě lomu okraje byl opatřen římsou (Konečný – Merta 1968, 235–236).

Nyní se podíváme na komorové kachle s čelní vyhřívací stěnou opatřené zdobením z opevnění II. Tyto kachle byly rovněž rozděleny do několika skupin. Jednalo se o kachle s nehlubokou celo-uzavřenou kuželovitou komorou

s kvadratickou čelní stěnou reliéfně zdobenou (o straně 21,5 cm), dále kachle s čelní stěnou velkého obdélníkového formátu (37x21,5 cm) situovaných na výšku, s poloválcovitou komorou proříznutou elipsovým vyhřívacím otvorem a ve spodní ploše ještě polooválnou výsečí o poloměru asi 3 cm a třetím typem bylo šest zlomků prolamované gotické kružby (Konečný – Merta 1968, 240).

Do prvního typu spadaly dva exempláře, kde do kvadrátu byl vepsaný kruh s motivem meluzíny. Tady bych upozornila na to, že mezi zpracovávanými nálezy z této práce se nacházel fragment se stejným vyobrazením (Katalog III., inv. č. S7283, tab. 21.). Dále do tohoto typu patří dva exempláře s vepsaným kruhem do kvadrátu doplněné motivem sápajícího se dvouocasého lva, pak také do kvadrátu komponovaný motiv gotické kružby z obloukovitých výsečí s vepsanými trojlisty a čtyřlisty (Konečný – Merta 1968, 240).

Do druhého typu kachlů velkého obdélného formátu patří dva exempláře s motivem pěšího sv. Jiří probodávajícího draka, kde v pravém horním rohu klečí korunovaná ženská postava v rouše. Také dva exempláře kachel s reliéfem dvojice kozlů či kozorohů vzpínajících se na dostředně komponovaný strom s listy a plody, na němž sedí veverka požírající žalud, byly vyobrazeny na velkém obdélném kachlu. Posledním motivem na tomto typu kachlů byly fragmenty čtyř exemplářů s vyobrazením Adama a Evy před stromem poznání (Konečný – Merta 1968, 240). Zde je možno poznamenat, že mezi fragmenty, bez uvedeného kontextu, zpracovávané v této práci se objevila část kachlu s reliéfem listu, nebo více pravděpodobně se jednalo o část dračího křídla (Katalog III., inv. č. S7280, obr. 7.).

Mimo jiné typy kachlů byly nalezeny i ukončující články kamen, lepené hrnčířskou hlínou k horní římse, které tvořily obdélné keramické destičky (5x7 cm) s reliéfně vyvedenými erbovními štítky (3 dvojice, 6 exemplářů). Jednalo se ve dvojicích o vyobrazení erbů pánu z Kunštátu, erbu pána z Boskovic a poslední erb se dvěma vodorovnými pruhy v horní části štítu. Také se dochovaly tordované sloupky o průměru 2 cm, které byly osazeny na nároží kamen; jednalo se o pět zlomků (Konečný – Merta 1968, 240 a 244).

Dle následujícího článku o obléhacích opevněních u Nového hradu měl být obdobný kachlový materiál jako z objektu II nalezen i na lokalitě III, ale materiál však nebyl v článku zhodnocen, ani se nevyskytoval v inventáři poskytnutém muzeem v Blansku (Konečný – Merta 1980, 306).

3. 1. 2. Inventář keramického materiálu z jednotlivých pevnůstek

Kód pro popis keramického materiálu z výzkumů v 70. letech na obléhacích baštách u Nového hradu u Adamova využívá publikaci Josefa Ungera (Unger 1989). Materiál je tedy řazen dle inventárního čísla a podle kategorií část nádoby, je-li určitelný tak keramický tvar, příměs v keramické hmotě, barva, typ okraje, vypálení, výzdoba a poznámky. V poznámkách je uveden průměr nádob, či nějaké zvláštnosti. Aby tento kód odpovídal materiálové náplni keramického inventáře, byla jsem nucena ho lehce pozměnit. Většinou se jednalo o prvky, které se opakovaly a bylo zcela zbytečné je psát do poznámek, příkladem je poměrně častý výskyt okrajů se stěnou nádoby a uchem. Dalším takovým příkladem jsou fragmenty loštických pohárů. Jelikož se typologicky zdálo, že se jedná opravdu o poháry, což bylo zbytečné vypisovat do poznámek, tak získaly svůj vlastní kód v kategorii keramický tvar pod pojmem „loštický pohár“, přestože tento název se používá pro druh keramiky, ne pro tvar. Jediné fragmenty loštického hrnce, nebyly zahrnuty pod pojem „loštický pohár“, ale pod pojem hrnec a v poznámce je zaznamenáno „loštická keramika“. Dále byl také rozšířen fond barev o převažující oranžové a béžové zabarvení.

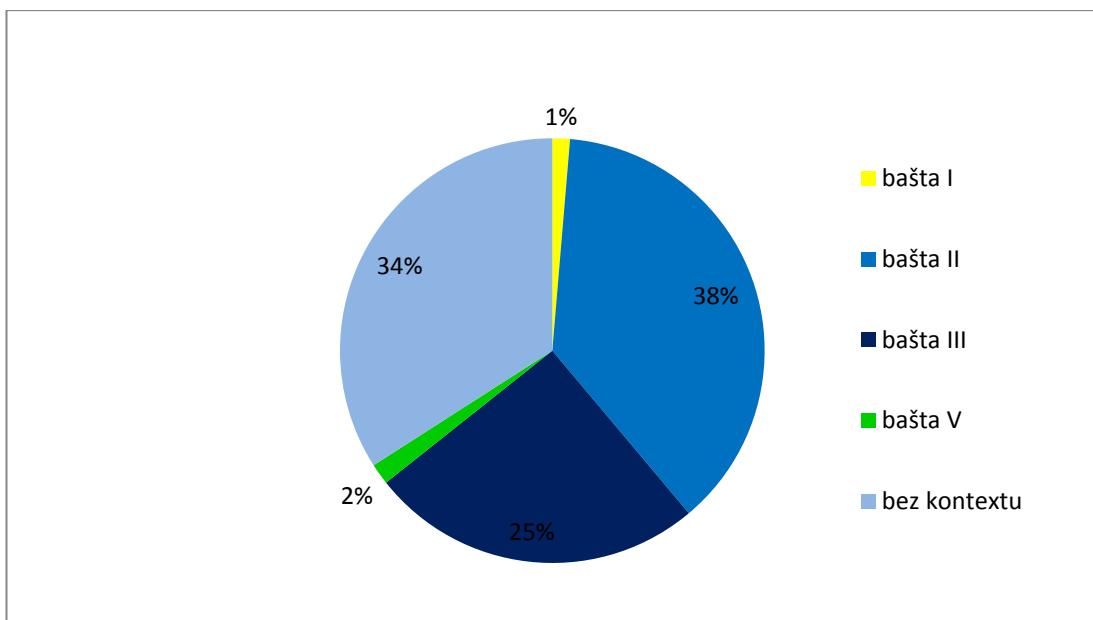
Změnu také prodělal kód výzdoby, kde v práci Josefa Ungera se objevuje kód třímištný, kde jednotlivé číslice udávají část zdobené nádoby, typ výzdoby a počet (Unger 1989). Výzdoba keramického materiálu z obléhacích bašt u Nového hradu se koncentrovala především na okraji, hrdle či výduti, navíc se většinou jedná o fragmenty, z kterých lze rozeznat, kde se výzdoba nacházela. Důsledkem těchto poznatků bylo vypuštění číslice udávající část zdobené nádoby z keramického kódu, pro jeho zjednodušení. Keramika z okolí hradu byla často zdobená dvěma prvky, bylo tedy nutné kód změnit. První dvě číslice v kódu udávají, o jaký typ výzdoby se jednalo. Další čísla pak označují počet prvků či řad jednotlivých částí výzdoby na daném fragmentu, z nichž první (respektive třetí číslo v pořadí) udává počet prvního prvku a druhé (respektive v pořadí čtvrté) počet druhého prvku. Jakékoliv výjimky z tohoto pravidla jsou zaznamenány v poznámkách.

Úvodem je třeba říci, že materiál z jednotlivých pevnůstek je jak chronologicky, tak i svým složením typologicky jednotný. V následujícím textu bude tento fakt potvrzen. Tyto nálezy z obléhacích opevnění kolem Nového hradu

byly vyhodnoceny dle jednotlivých kategorií. Následující text bude shrnovat veškeré poznatky zjištěné při této analýze a dále bude provedeno srovnání těchto informací s archeologickými nálezy z lokalit hradu v Lelekovicích a opevnění Čepička před klášterem Porta coeli v Tišnově. Důvodem je jejich blízkost jak chronologická (Lelekovice – konec 14. století, Čepička – budování hradu 20. až 30. léta 15. století), tak i regionální.

Keramický materiál z obléhacích pevnůstek v okolí Nového hradu u Adamova, který byl nalezen při výzkumu v 70. letech 20. století, obsahoval 1124 keramických zlomků středověké keramiky. Tyto fragmenty byly popsány dle výše uvedeného kódu a reprezentativní byly zakresleny, popřípadě fotograficky zdokumentovány. Mimo jiné byly nalezeny i fragmenty pravěké a novověké keramiky, které nejsou zahrnuty v této práci. Jedná se o jeden pravěký fragment, blíže nedatovaný z pevnůstky II (inv. č. S6745), dále bez bližšího kontextu nalezené čtyři fragmenty z doby bronzové (inv. č. S7377, S7378, S7379, S7380) a jeden novověký střep; pravděpodobně se jedná o část nádoby na lázeňskou vodu (inv. č. S7656).

Středověký materiál byl nalezen na všech zkoumaných pevnůstkách. Nejprve si můžeme uvést podíl keramického materiálu z jednotlivých obléhacích pevnůstek (graf 1.). Z celkového množství keramiky máme na pevnůstce I k dispozici 15 fragmentů (jedná se o kamnářskou keramiku, viz. Katalog I.). Málo materiálu také pochází z lokality V, celkově jen 18 kusů (kuchyňský střepový materiál, viz. Katalog IV.). Největší koncentrace nálezů patří pevnůstce II s celkem 422 fragmenty (Katalog II.). Na lokalitě III pak bylo nalezeno 286 kusů keramiky (Katalog III.). Zbytek nálezů (383 ks) byl bez uvedeného kontextu (Katalog V.).

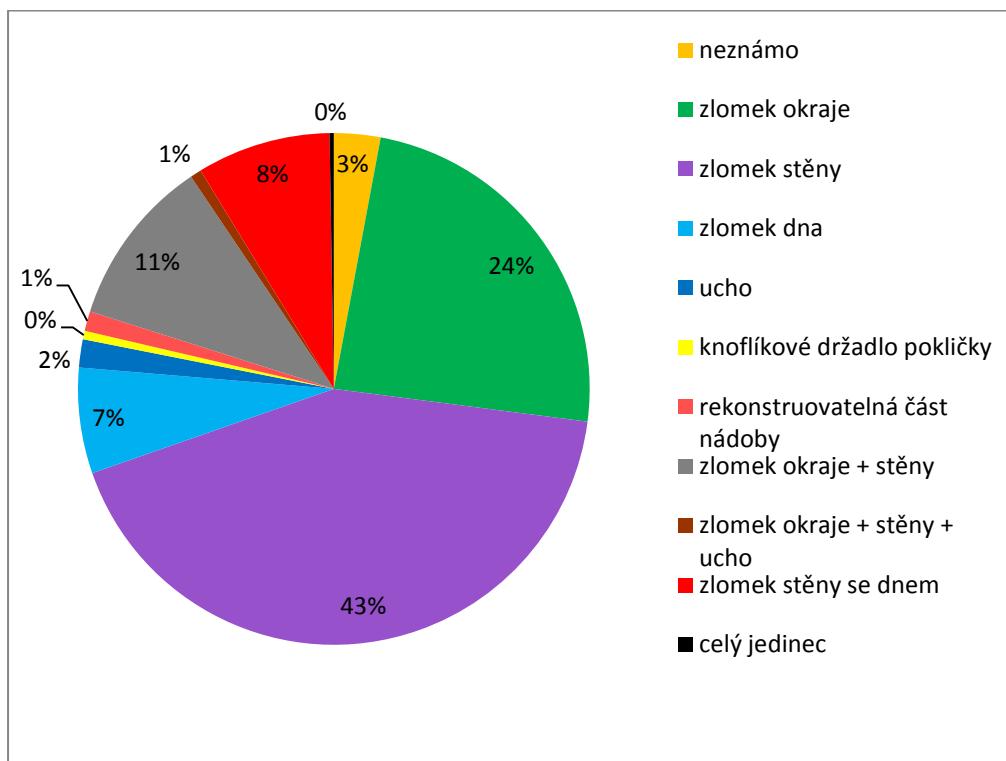

Graf 1.: Procentuální zastoupení keramického materiálu dle kontextu

Keramický materiál sestával zejména ze zlomků, z nichž některé bylo možné částečně rekonstruovat (míněno celek, kdy je složena polovina nádoby, nebo je složen okraj, stěna i dno do jednoho tvaru, 14 ks). Celé, nepoškozené nádoby se neobjevily, pouze dvě rekonstruovatelné nádoby byly z větší části složeny do celého tvaru (Katalog III., poklička, inv. č. S7294; Katalog V., miskovitý kahan se zataženým okrajem, inv. č. S7385) a třetí byla zachována s převážné většinou (Katalog II., pohár, inv. č. S6749, tab. 3.). Tyto předměty byly zahrnuty do kategorie „celý jedinec“. Z celkového keramického materiálu byly nejvíce zastoupeny fragmenty částí stěn nádob (480 ks) a za nimi následují zlomky okrajů (270 ks). Výjimečně se vyskytly zlomky okrajů s částí stěny a se zachovalým uchem (8 ks). Jednalo se o ucha především pásková prozlabená na svrchní straně. Dále také mezi nálezy můžeme najít v hojném počtu zlomky okraje a stěny nádoby (120 ks), zlomky stěny nádoby se dnem (96 ks) nebo také pouze samostatná dna (75 ks). U den byl sledován hlavně způsob výroby, přestože se zachovala většinou jen část dna, zdálo se, že produkty vykazují známky po odrezání z rychle točivého hrnčířského kruhu. Ve dvou případech je dokazatelná výroba na ručním hrnčířském kruhu. U z části dochovaného dna byla zaregistrována hrnčířská značka, její plné vyobrazení nebylo možné zachytit, jelikož větší část zůstala odlomena (Katalog II., mísa, inv. č. S6748/1, tab. 3.).

Druhým případem byly znatelné stopy po podsýpce na dně (Katalog V., inv. č. S7537).

V menší míře se objevují mezi kategorií „část nádoby“ v keramickém materiálu odlomená ucha (19 ks) a knoflíkové držadlo pokličky (6 ks). Několik fragmentů zůstalo neurčeno (33 ks), jedná se většinou o kusy kamnářské keramiky (např. prolamovaná výzdoba, vypálené pojivo mezi kachlemi), u nichž nelze přesně definovat jejich polohu na nádobě či jiném tvaru. Dále také zůstal nedefinován jeden kus keramiky, s velkou pravděpodobností by se mohlo jednat o část plastiky, snad stylizovanou ruku (Katalog III., inv. č. S7358, obr. 9.). Celkově tedy bylo rozeznáno 1091 kusů střepového materiálu (asi 97 %).

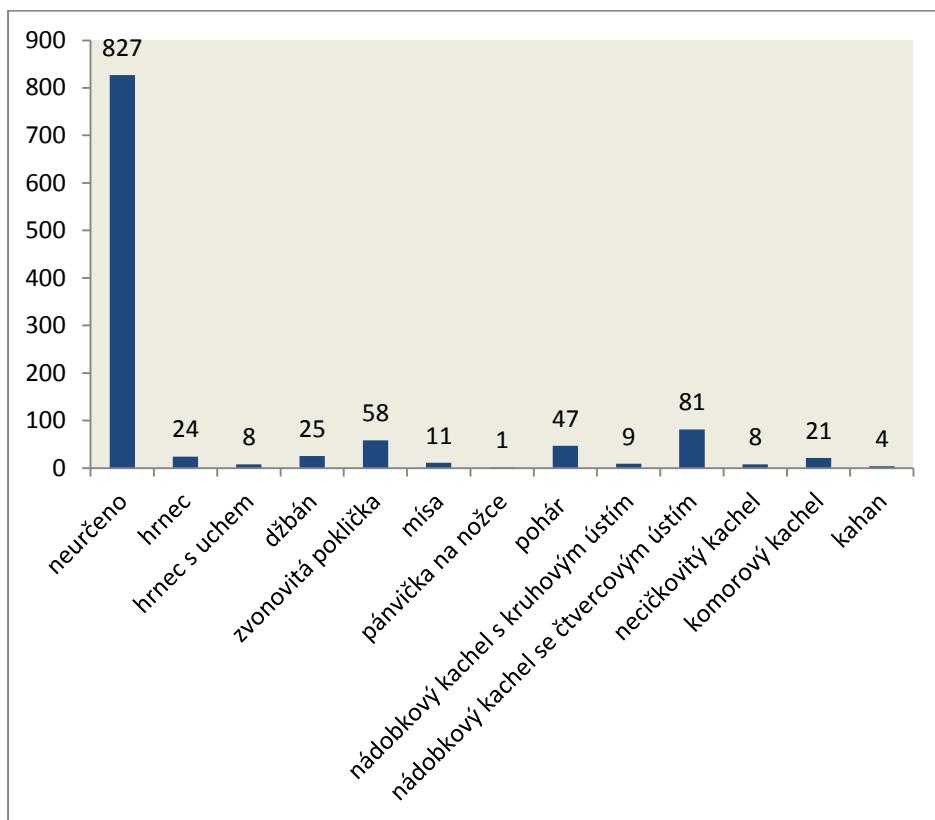

Graf 2.: Procentuální zastoupení částí nádoby v keramickém inventáři

Keramické tvary (ukazuje graf 3.) nebylo možné, ve velmi mnoho případech (827 kusů), určit pouze z jednotlivých fragmentů nádob. Přesto u některých střepů bylo možné rozeznat jejich tvar. Nejlépe rozeznatelná byla kamnářská keramika, jejíž tvary byly díky typickým znakům (jako je okraj, zalomení střepu apod.) snadno zaředitelné do jednotlivých typů. Celkově se na lokalitách v okolí Nového hradu našlo 81 kusů fragmentů nádobkových kachlů

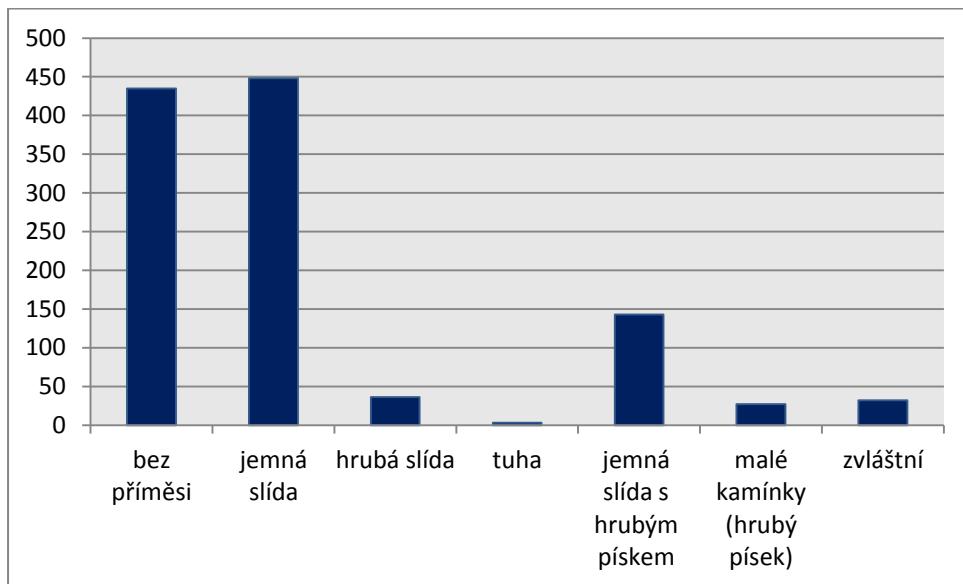
s čtvercovým ústím, 21 kusů částí komorových kachlů, 9 kusů zařaditelných do nádobkových kachlů s kruhovým ústím a konečně 8 kusů necičkovitých kachlů. Některou keramiku bylo, dle struktury, možné zařadit do kamnářské keramiky (zapsáno v *Tabulkách keramického kódu* v sekci *Poznámky*), ovšem nebyl rozpoznán jejich tvar. Tento případ je znám u 83 kusů avšak jsou započteny mezi neidentifikovaný keramický tvar. Z technické keramiky se objevily 4 kusy kahánku.

Z kuchyňské keramiky pak můžeme najít v souboru hrnce (24 ks), z nichž některé fragmenty (7 ks) naleží mezi keramiku tzv. loštických pohárů (usuzuji dle průměrů den ve srovnání s průměry den v publikaci Goš 2007). Hrnce s uchem tvořily pouze 8 kusů keramických zlomků. Dále zde rozeznáme fragmenty džbánu (25 ks), zvonovité pokličky (58 ks), mísy (11 ks) a objevuje se i část pánevčky na nožce (resp. trojnožce, 1 ks; Katalog III., inv. č. S7106, tab. 16.). Poháry jsou zde velmi hojně zastoupeny (47 ks), z nichž většinu fragmentů můžeme zařadit mezi známou puchýřkovou keramiku loštických pohárů (25 ks).

Graf 3.: Keramické tvary

V keramické hmotě byla velmi dobře rozpoznatelná příměs. Ve větším množství se zde vyskytoval keramický materiál s příměsí slídy (celkem asi 627 ks), přičemž většina keramického těsta sestávala z příměsi jemné slídy (448 ks), ve větším množství pak byla slída smíchána s hrubým pískem (resp. drobnými kamínky, 143 ks). Dále se objevovalo keramické těsto s příměsí hrubé slídy (36 ks), a také těsto pouze s drobnými kaménky (do 2 mm, 27 ks). Jen sporadické množství grafitu bylo objeveno na třech fragmentech. Asi 38% keramických fragmentů bylo bez obsahu jakékoliv příměsi v keramickém těstě (celkem 435 ks). Jako zvláštní je pak označena příměs u speciální keramické hmoty loštických pohárů (tu můžeme dohledat v počtu 32 ks).

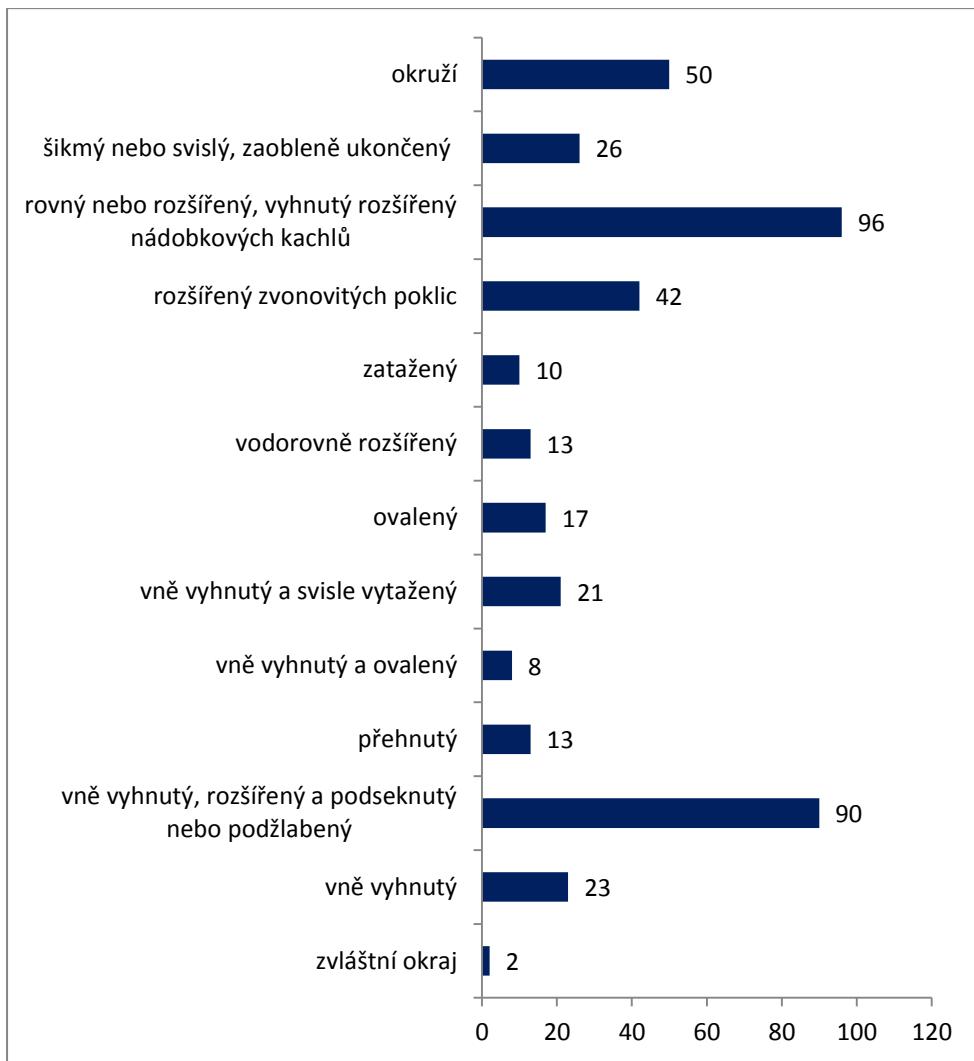
Graf 4.: Příměs v keramické hmotě

Množství příměsi bylo různé. Nejvíce se objevují pouze stopy příměsi (486 ks), pak střední (160 ks) a velké množství (43 ks). U jemné slídy se stopy příměsi vyskytovaly ve 349 kusech, střední množství 87 kusech a 15 kusů bylo velkého množství jemné slídy v keramickém těstě. Dále pak máme 4 případy se stopami hrubé slídy, 13 případů fragmentů se středním množstvím hrubé slídy a nakonec 19 fragmentů s velkým množstvím hrubé slídy. Množství příměsi slídy s hrubým pískem dosahovala ve většině případů stopového množství (117 ks), ale objevily se i fragmenty se středním (20 ks) a velkým množstvím příměsi (6 ks). Nakonec se v inventáři objevil i materiál se stopami drobných kamínků v keramické hmotě (9 ks), ve většině případů se však objevilo střední množství

této příměsi (15 ks) a jen 3 kusy fragmentů s velkým množstvím kamínků. Dále se mezi příměsí objevilo 32 kusů zvláštní příměsi (příměs, v keramickém těstě loštických pohárů, grafitu a dalších pouhým okem nezaznamenatelných prvků).

Dalším vyhodnocovaným kritériem byla barva keramických zlomků. Důležité je upozornit, že toto kritérium je velmi subjektivní pro každého badatele, jelikož každý vnímá barvy jinak. Barevná škála byla velmi rozmanitá. Nejvíce byla zastoupena šedá barva (383 ks) ve spektru od světlé po tmavou, a také její kombinace s ostatními barvami (asi v 297 ks v různých variacích). Dále je také početně zastoupená běžová a oranžová barva, méně se pak vyskytuje černá, bílá a hnědá (myšleno i v kombinacích). Můžeme tedy říci, že výpal byl na střepech prováděn jak redukční, tak i oxidační.

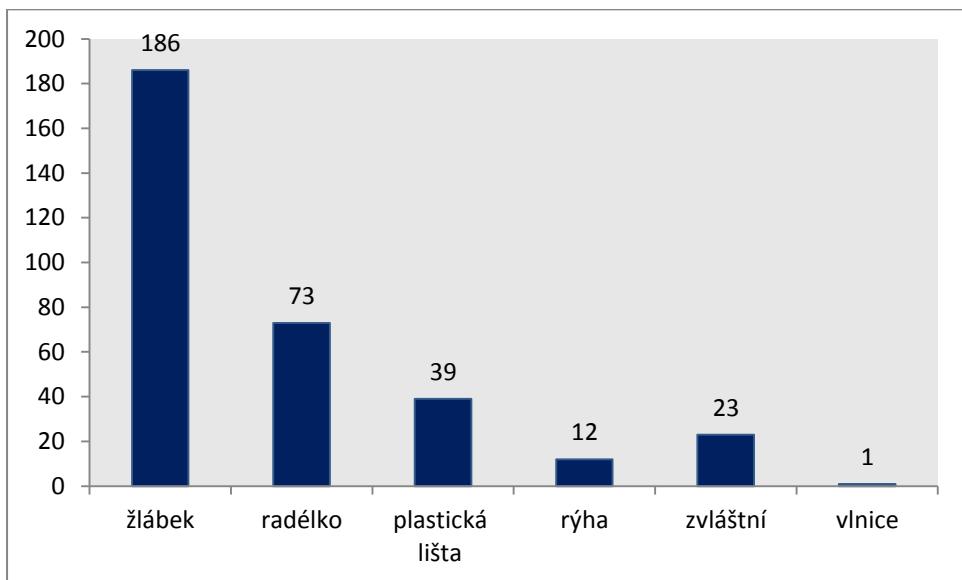
U fragmentů a částí nádob s okraji tvořilo největší zastoupení okrajů rovných nebo rozšířených, či vyhnutý rozšířený nádobkových kachlů (96 ks) a dále okraje vně vyhnuté, rozšířené a podseknuté nebo podžlabené (90 ks). Středně často se pak setkáváme s okrajem tzv. okružím (50 ks), rozšířeným okrajem zvonovitých poklic (42 ks), či šikmým nebo svislým okrajem, v některých případech, zaobleně ukončeným (pohárů, džbánů, misek; 26 ks), dále s vně vyhnutým (23 ks) a vně vyhnutým a svisle vytaženým okrajem (21 ks). Méně se objevuje okraj ovalený (17 ks), vodorovně rozšířený (13 ks), přehnutý (13 ks), zatažený (10 ks) a vně vyhnutý a ovalený (8 ks). Dva kusy zvláštních okrajů jsem pak nebyla schopna identifikovat.

Graf 5.: Zastoupení okrajů

Výpal materiálu z okolí Nového hradu byl asi z 94% velmi tvrdý, menší množství se pak jevilo tvrdě vypáleno. Tato kategorie je rovněž velmi subjektivní, založená na vnějším pozorování středu pouhým okem.

Z celkového množství 1124 kusů keramického materiálu pouze 24 % z nich bylo identifikováno s výzdobným prvkem (266 ks, mimo glazování). Výzdoba se v keramickém materiálu objevovala převážně na okraji či na stěně nádoby (hlavně hrdlo, výduť), případně kombinace obojího. Můžeme zde zaznamenat i výzdobné prvky pokrývající větší část nádoby. Výzdoba byla buďto tvořena jedním typem, ale i často v kombinaci dvou prvků. Z výzdobných prvků máme celkově (tedy i včetně kombinací) zaznamenány na keramickém materiálu žlábkы (186 ks), radélko (73 ks), plastická lišta (39 ks), rýha (12 ks) a zvláštní výzdoba (23 ks), vlnice (1 ks).

Graf 6.: Zastoupení výzdobných prvků

Velmi hojně zastoupeným typem výzdoby jsou horizontální žlábky. Žlábky jsou samostatně, bez dalšího doprovodného prvku, patrné na 120 fragmentech, koncentrují se především na stěně nádoby (hrdlo, výdut'), nejčastěji v počtu jednoho (51 ks), dvou (26 ks) či tří (12 ks). V menším množství se pak koncentrují čtyři a více žlábků na fragmentu, z nichž některé jsou pokryty žlábky po celém povrchu (21 ks), z těchto kusů pak asi třináct tvoří fragmenty se žlábkem pokrývající většinu nádoby (počet žlábků od deseti výše, brány v potaz jen větší celky keramiky).

Žlábky se objevují v kombinaci s lištou (ta je ve všech případech umístěna na okraji, 18 ks). Žlábek se s jednou lištou vyskytuje ve všech případech, přičemž 6 kusů z nich je se dvěma žlábky, dvakrát s jedním žlábkem, ve zbytku případů se v zástupu jednoho až dvou kusů objevuje i více žlábků (3–8 žlábků). Ve čtyřech případech je pak fragment nádoby s jednou lištou doprovázen žlábkováním po celém povrchu nádoby (Katalog III., inv. č. S7107/1, S7107/2, tab. 16.; Katalog V., inv. č. S7384/1, S7384/2). V jednom případě byl objeven i střep se žlábky a vlnicí (7 žlábků, 1 vlnice, umístěné na výduti; Katalog III., inv. č. S7327; obr. 8.).

Nejvíce se žlábky objevují s výzdobným prvkem radélkem, jenž je umístěna v jedné či více řadách po obvodu nádoby (47 ks, radélko je většinou umístěno na výduti, pouze u dvou případů na okraji – Katalog II., inv. č. S6748/1, tab. 3.; Katalog III., inv. č. S7144). Jeden žlábek je v kombinaci s radélkem

celkem v 36 kusech, z toho 18 kusů je vyobrazeno s jednou řadou radélka, 8 kusů s dvěma řadami. Zbytek tvoří více řad radélka (3–7) v kombinaci s jedním žlábkem, které jsou však zastoupeny zřídka. Dva žlábky v kombinaci s radélkem se vyskytují celkem na 11 kusech keramiky, z toho celkem 9 kusů je s jednou řadou radélka a 2 kusy, pocházející z jedné nádoby s pěti řadami radélka (Katalog III., inv. č. S7105/1 a S7105/4, tab. 15.). Nejvíce žlábků v této kombinaci výzdoby jsou zaznamenány tři (1 ks; Katalog III., inv. č. S7111, tab. 17.) či šest žlábků (1 ks; Katalog III., inv. č. S7328).

Plastická lišta se samostatně objevuje ve 21 případech na okraji, z toho na jednom fragmentu okraje se objevují dvě lišty (Katalog II., inv. č. S6766). Horizontální rýhy jsou další výzdobou, která je v materiálu z obléhacích pevnůstek v okolí Nového hradu dohledatelná (12 ks celkem). Rýhy se objevují v různém množství hlavně na stěnách nádob, případně na hrdle (viz. *Katalog nálezů*), na jednom fragmentu se vyskytuje dvě rýhy s jednou řadou radélka (Katalog III., inv. č. S7115).

Radélko, tento typ výzdoby byl samostatně (tedy nejsou započteny výše uvedené kombinace) identifikován na 25 kusech fragmentů. Na 11 kusech se objevovala jedna řada, na 5 kusech dvě řady, na 4 kusech 4 řady radélka a dokonce byl identifikován střep ze stěny nádoby s šesti řadami radélka (Katalog II., inv. č. S6824). Na 4 fragmentech bylo zaznamenáno několik řad radélka po celém povrchu, jednalo se o zlomek středu z výdutě (asi 8 řad; Katalog III., inv. č. S7206) a tři fragmenty svislého okraje (asi 6 řad obloukovitého radélka a pokračovaly dále; Katalog V., inv. č. S7436/1, S7436/2, S7436/3).

Radélko je v tomto keramickém souboru zastoupeno několika ornamentálními styly, objevuje se šikmě (či pokosem, jako v heraldice) postavený obdélník různých velikostí, hrotitý až trojúhelníkovitý tvar, šikmě (či pokosem) postavený vejčitý tvar a obloukovitý tvar (obloukem směřujícím dolů).

Na závěr výzdoby nám zbývá kategorie „zvláštní“. Pod tímto kódem se skrývá 23 kusů fragmentů, 20 z nich patří ke kamnářské keramice, pravděpodobně se jedná o fragmenty výzdoby čelní stěny komorových kachlů. Jedná se o plastickou výzdobu (8 ks) a prolamovanou výzdobu (11 ks). V jednom případě můžeme rozpoznat na části kachle pravděpodobně dračí křídlo (Katalog III., inv. č. S7280; obr. 7.), na dalším ruku držící ocas, s nejvyšší pravděpodobností se jedná o vyobrazení meluzíny (Katalog III., inv. č. S7283, tab. 21.), na jiných

fragmentech nelze plně rozeznat ani část vyobrazení. Tři další fragmenty jsou pravděpodobně výzdobné články z jedné nádoby, bohužel bližší informace nebyly zjistitelné (Katalog V., inv. č. S7631/1, S7631/2, S7631/3).

Na obléhacích pevnůstkách se vyskytla i keramika polévaná (72 ks, v *Tabulkách keramického kódů* v části *Poznámky*). Mezi nálezy byla rozpoznatelná jak pouze vnitřní (54 ks), tak i oboustranná glazura (16 ks), či výjimečně vnější (2 ks). V největším množství se objevila hnědá glazura uvnitř nádoby (37 ks), méně oboustranná (13 ks). Černohnědá až černá glazura byla zastoupena deseti kusy uvnitř fragmentu, v menším množství také oboustranně (2 ks) a vně střepu (1 ks). Nejméně častá byla zelená poleva, vyskytovala se jak na vnitřním povrchu střepu (7 ks), tak i vně a po obou stranách střepu (v obou případech zastoupeno 1 ks).

3. 1. 3. Srovnání keramického materiálu

Keramické nálezy z Nového hradu ze všech obléhacích pevnůstek, včetně již publikované části týkající se kuchyňského materiálu z obléhací pevnůstky I a kamnářského materiálu na pevnůstce II spolu viditelně souvisí, ať už se jedná o podobnou škálu barev keramiky – šedá, bílá, běžová, dále vypálení, přítomnost loštických pohárů, polévaného zboží, nebo v kamnářské produkci pak fragmenty s obdobným stylem výzdoby (meluzína, dračí křídlo). Avšak srovnávat publikovaný a analyzovaný materiál z okolí Nového hradu, který se navíc může objevovat v obou výkladech, by bylo kontraproduktivní.

Na základě analýzy keramického materiálu z obléhacích opevnění v okolí Nového hradu můžeme usuzovat, že se jedná o produkci pokročilého středověku. Pokud se pokusíme srovnat keramiku z Lelekovic a lokality Čepička, zjistíme, že materiál můžeme zařadit do 15. století.

Kamnářská keramika z Nového hradu se koncentrovala na lokalitě I, II i III, jednalo se především o nádobkové kachle, kachle necičkovité a na lokalitě III i kachle s vhloubenou či plastickou výzdobou. Dále také materiál z pevnůstek bez uvedeného kontextu obsahoval prolamovanou výzdobu kachlí (Katalog V., inv. č. S7635/1 až S7635/11; obr. 12.), včetně vypáleného pojiva mezi kachly (Katalog V., inv. č. S7651 až S7655). Nádobkové kachle, jsou časově starší, byly používány spíše od poloviny 13. do 15. století. Od počátku 15. století se objevují zdobené kachle s čelní vyhřívací stěnou spíše ve vyšších společenských kruzích

(Unger 1999, 84–85). Přítomnost jak časově staršího prvku kachlů, tak novějšího výzdobného, poukazuje, dle mého názoru, na horizont, kdy se styly kamen mění, čímž v tomto případě je právě 15. století. Pokud srovnáme nádobkové kachle s nálezy z Lelekovic z konce 14. století, můžeme si povšimnout, že kachle z Nového hradu nejsou opatřeny polevou na rozdíl od těch lelekovických (Unger 1999, 84). Poleva není přítomna ani na fragmentech kachlů z pevnůstek s výzdobnými prvky. Domnívám se, že tato informace potvrzuje fakt, že kachle byly součástí obléhacích prostor a nezáleželo tedy na přílišné vizuální efektnosti, ale spíše na urychlené potřebě vyhřívat prostory během obléhání v zimních měsících. Nasvědčovat by tomu mohla i přítomnost kachlů na třech archeologicky sondáží zkoumaných lokalitách (přítomnost kachlů s reliéfní výzdobou tuto teorii vyvracet nemusí – kamnář mohl jednoduše použít již existující formy).

Keramika kuchyňská a stolní a také technická (kahany) z pevnůstek u Nového hradu obsahovala mnoho fragmentů, díky čemuž se nepodařilo většinu keramických tvarů identifikovat. Identifikováno bylo z této keramiky pouze 178 kusů, faktem zůstává, že identifikované byly pouze jednoznačně určitelné fragmenty. Tvarově se nejvíce objevují zvonovité pokličky (32,6 %), poháry (26,4 %), hrnce (18 %), džbány (14 %). Tento materiál se v množství zastoupení keramických tvarů liší od nálezů z Lelekovic, či Čepičky. Rozdíl bude ten, že při analýze těchto lokalit byly u fragmentů některé tvary předpokládány hlavně z okrajů, proto srovnání lokalit s novohradskou keramikou není zcela objektivní (Unger 1999, 94). Rozdíly mezi lokalitami uvádí *Sloupec I*. Jedná se o procentuální zastoupení jednotlivých tvarů na daných lokalitách. Dá se předpokládat, že podobné množství hrnců z Lelekovic a Čepičky se vyskytovalo i na Novém hradě. Hrnec je tvar, který se objevuje po celý středověk. S vrcholným a pozdním středověkem se nám, ale objevují tvary, na kterých lze mnohem lépe keramiku datovat (viz. kapitola 3. 1. 1. *Teoretická část*). Proto bude lepší se při tomto srovnávání zaměřit právě na ně.

S určitostí můžeme potvrdit, že oproti lokalitám Čepička a Lelekovice se u Nového hradu vůbec neobjevují zlomky cedníku, akvamanile, destilačních přístrojů a zásobnic. Několik okrajů střepů dosahuje průměru značných rozměrů, šířka profilů je tenká, nemůže tedy odpovídat zásobnicím, usuzuji, že se jedná tedy o chybu v měření, způsobenou snad deformací okraje, či měření příliš malých zlomků. Tyto zmiňované střepy dosahovaly při měření průměrů 32 cm,

při různé šířce profilu (Katalog II., inv. č. S6760, S6763; Katalog V., inv. č. S7416/1, S7416/2, tab. 24.) a dále jeden okraj s průměrem 38 cm (Katalog V., inv. č. S7405, tab. 24.).

Ker. tvar /Lokalita	Lelekovice - hrad	Čepička - hrad	Nový hrad - bašty
Kahan	1,3	1,9	2,3
Hrnec (i s uchem)	66,04	75,8	18
Poklička	15,17	12,4	32,6
Mísa	7,68	2,3	6,1
Džbán	6,2	5,3	14
Zásobnice	1,62	0,6	0
Pánvička	1,62	0,3	0,6
Pohár	1,3	0,3	26,4
Destilační přístroje	0,29	0	0
Akvamanile	0,04	0	0
Cedník	0,04	0	0

Sloupec I.: Procentuální zastoupení určených keramických tvarů (Unger 1999, 94; doplněno o Nový hrad).

Kahany na lokalitách u Nového hradu byly rozpoznány ve 4 kusech, z čehož jeden byl zachován skoro celý (Katalog V., inv. č. S7385). Kahan je jednoduchý, nezdobený, zdá se bez příměsi, šedé barvy, průměr dna 5,5 cm, průměr okraje 12 cm, výlevka (či jinak hubička) je pravděpodobně nezachovalá. Další novohradské kahánky jsou zaznamenány s jemnou příměsí slidy, vždy se zataženým okrajem. Pokud tento materiál srovnáme s Lelekovicemi a Čepičkou pak je tento materiál obdobný, přestože na lokalitě v Lelekovicích můžeme najít větší množství kahánků navíc i s příměsí písčitou či s hrubší slídou (Belcredi 1990, 113; Unger 1999, 88–89).

Pokličky na nalezištích okolo Nového hradu zastupovaly jejich zvonovité tvary (58 kusů). Jedná se početně o větší množství nálezů než z Čepičky (38 ks, Belcredi 1990, 113). Stejně jako v Lelekovicích i zde se jedná o pokličky s okrouhlým typem držadla (srov. Unger 1999, 99). Průměry novohradských

pokliček byly převážně mezi 11–18 cm, vyskytly se i dvě pokličky s průměrem 19 cm (Katalog V., inv. č. S7604, S7607) a jedna s průměrem 20 cm (Katalog III., inv. č. S7301). I zde se objevil vzorek pokličky s výzdobou – horizontální žlábky (Katalog V., inv. č. S7627, tab. 25., S7628). Typologicky jsou pokličky srovnatelné s pokličkami z Lelekovic a Čepičkou.

Misy z Nového hradu mají různou škálu okrajů. Mezi mísami se vyskytl i jeden rekonstruovatelný celek. Rekonstruovaná mísa, byla mísa s hrnčířskou značkou na dně (Katalog II., inv. č. S6748/1, tab. 3.). Pro hrad Lelekovice se misky obdobného tvaru a se zdobením okraje také vyskytovaly, ale ve větším měřítku a příměs byla písčitá (Unger 1999, 101). Tento kus z Nového hradu měl okraj přehnutý s kolkováním ve tvaru klikatky a na stěně s jedním žlábkem. Keramické těsto obsahovalo velké množství slídy. Jedná se o jediný doklad keramiky s hrnčířskou značkou na dně. V porovnání s oběma lokalitami, kde je zaznamenaná zvýšená produkce právě na ručním hrnčířském kruhu, je výskyt obdobných mís mnohem častější (srov. Belcredi 1990, 114, Unger 1999, 101). Vzhledem k předpokladu, že Nový hrad spadá do pozdějšího období, by převažující počet tvarů dělaných na rychle rotujícím kruhu neměl být překvapující.

Rozhodně větší množství keramické produkce džbánů se objevuje na Novém hradě (14%, 25 ks), v protikladu k džbánům z lokality Čepička (16 ks, Belcredi 1990, 113). Pokud srovnáme hlavně typologicky džbány novohradské s lelekovickými, zjistíme, že jsou velmi podobné, akorát se liší v rozdílu barevné škály, kdy u Nového hradu se objevují béžové a oranžově zbarvené džbány (srov. Unger 1999, 102).

Trojnohé pánce se vyskytovaly na všech třech uvedených časově mladších lokalitách (na Čepičce a na Novém hradě), pouze sporadicky na rozdíl od Lelekovic (zde tvoří 1,62 % keramické produkce na lokalitě; srov. Belcredi 1990, 113; Unger 1999, 103).

Poháry se v keramické produkci vyskytují velmi často, přesto novohradské poháry tvoří významnou složku (47 ks) a je jich tedy mnohem více než na obou srovnávaných lokalitách. Podobně je tomu i na vojenském táboře u Šumic z roku 1425, kde je také zaznamenán výrazný podíl pohárů a džbánů (srov. Bálek – Unger 1993, 3–15).

Nedílným rozdílem je i přítomnost loštické keramiky na pevnůstkách u Nového hradu, která tvoří většinu (25 ks) z veškeré náplně pohárů na lokalitě (srov. Belcredi 1990; Unger 1999). Ke keramice tzv. loštického typu pak náleželo i sedm fragmentů hrnce. Do této kategorie byly fragmenty zařazeny z toho důvodu, že průměr okraje činil 10 cm a spodní část pak 8 cm, dle obdobných rozměrů hrnců v publikaci Vladimíra Goše (Goš 2007).

Jelikož u pevnůstek poblíž Nového hradu se objevují pouze drobné fragmenty, zdá se příhodnější se také zaměřit na srovnání příměsi, výzdobných prvků, typologii okrajů. V příměsi se zdá být na všech lokalitách obdobná, objevuje se velmi často jak příměs slídy, tak i hrubší písek, sporadicky také tuha, ve velkém zastoupení je i keramika bez příměsi (Belcredi 1990, 114; Unger 1999, 93, 95). Dále na všech lokalitách převládá šedá barva střepového materiálu, na Čepičce dokonce tvoří 80,6% veškerého materiálu, rovněž se setkáváme u keramiky s polevou barvy zelené, hnědé a černé (Beclredi 1990, 113). Přesto na Novém hradě se setkáváme i s keramikou polévanou z obou stran.

Výzdoba je také komponována z podobných prvků – žlábků, radélka (vodorovné řady otisků), rozdílem však je, že na keramice z okolí Nového hradu nejsou patrné dolíky, záseky či jiné výčnělky než je plastická lišta a vlnice se zde objevuje pouze jednou (Belcredi 1990, 113; Unger 1999, 95–103).

Okraje se zdají být typologicky podobné. U lelekovicického hradu se stejně jako u obléhacích bašt objevuje nejvíce vně vyhnutý, rozšířený nebo podžlabený okraj, dále se také objevuje poměrně často okraj vně vyhnutý a svisle vytažený, rozdílem je hlavně přítomnost okruží v novohradské keramice. Tento okraj je z převážné většiny zastoupen při okrajích loštických pohárů. Co se týče okrajů na lokalitě Čepička, vystupují zde převážně stejné druhy okrajů, jako v Lelekovicích, výrazně je zastoupen ovalený okraj vně vyhnutý, vodorovně vytažený a stříškovitý, tyto okraje tvoří 63% na lokalitě (Belcredi 1990, 113).

Po srovnání jednotlivých materiálů keramické produkce, můžeme říci, že jednotlivé prvky jsou odpovídající s drobnými odchylkami. Materiál z pevnůstek u Nového hradu je jednoznačně časově mladší než uváděný materiál z lokality Čepička a Lelekovice, nejlépe patrné je to v přítomnosti keramické produkce z Loštic, oboustranně polévané keramiky, či převahy tvarů robených na hrnčířském kruhu rychle rotujícím.

3. 2. Kovové předměty

Ve středověkém materiálu tvoří významnou část kovové předměty, zvláště pak ty železné. Nepochybně je tomu tak i při zkoumání obléhacích pevnůstek v okolí Nového hradu. Zásadní informací pro tuto lokalitu je její umístění v tradiční oblasti železářské výroby a je nutné si tuto problematiku trochu přiblížit.

V dnešní době máme doklady středověké železářské výroby v oblasti mezi dnešními městy Olomučany, Rudice a Babice nad Svitavou, které se však týkají 8.–11. století. Pro následující čtyři století chybějí jakékoli prameny písemné nebo hmotné povahy. Až k roku 1506 je v listině zmiňován novohradský hamr ležící v údolí Krtinského potoka, který král Vladislav II. Jagelonský povoluje opravit majiteli Beneši z Boskovic a Černé Hory (Merta 2011, 184–185). Boskovicové panství získali do vlastnictví s povolením k těžbě železné rudy a pálení dřevěného uhlí. Objekt hamru byl patrně poškozen při obléhání hradu. Není přesně zjištěno, odkdy fungoval novohradský hamr, minimálně snad od 15. století a s přestávkami byl využíván do 18. století (Merta 2011, 185).

Nyní se zaměřme na kovové nálezy z archeologicky zkoumaných obléhacích pevnůstek. Kovových předmětů je k poměru ke keramickým nálezům málo. Nálezy z pevnůstek, které mi byly propůjčeny, povětšinou neobsahovaly kovové předměty, přesto v publikovaných článcích k proběhlému výzkumu vedeného Lubomírem Konečným a Jiřím Mertou v 70. letech, je jich mnoho zmíněno. Tyto poznatky budou zahrnuty v následujícím textu, avšak bez bližšího popisu a dokumentace. Dále pak byla poskytnuta Technickým muzeem v Brně oskenovaná kresebná dokumentace kovových nálezů.

Dle Lubomíra Konečného a Jiřího Merty se v sondě z roku 1972 na lokalitě I našlo celkem šest druhů železných předmětů. Byl to fragment čtvercového železného plechu (o rozměrech 70x65 mm), jehož užití je neznámé, dále pak zlomek nožíku (o délce 155 a šířce 15 mm), další zlomek drobného nožíku (o délce 80 mm a šířce 6 mm), dva kusy železné ostruhy (silně zkorodovány, délka 100 mm a 70 mm), dva kusy drobné obdélné přezky s řapem a tři kusy samostřílových hrotů kosočtvercového průřezu s tulejí (Konečný – Merta 1976, 236). Tyto předměty se však mezi mě zpřístupněnými nálezůmi nenacházely a to ani mezi předměty bez uvedeného kontextu. Stejně tak železné předměty z pevnůstky II. Známy jsou pouze nálezy z publikovaného článku, kdy

v sondě z let 1972 a 1974 z lokality II se nacházel železný nůž s ostřím trojúhelníkového průřezu (délka 170 mm, délka ostří 100 mm), železná objímka (průměr 30 mm, šířka 20 mm), pět kusů hřebu s dříkem obdélného průřezu s obdélnou hlavicí (dříky jednou až dvakrát zahnuté pravoúhle, délka 60–80 mm), dále hřeb s dříkem obdélného průřezu (torso) a kruhovou plochou hlavou (průměr 23 mm, délka 30 mm), hřeb s plochou hlavou, jeden kónický kolík (průměr 7/9 mm, délka 58 mm), část kovaného řetězu, který se skládal ze dvou článků, mohlo se jednat o udidlo (Konečný – Merta 1976, 239).

Na lokalitě III, zkoumané sondáží, byly mezi materiélem železné předměty i numismatické nálezy – dvě znojemské ražby z 60. let 15. století (Konečný – Merta 1980, 306). V dostupném materiuu se pak objevilo několik železných předmětů z výzkumu pevnůstky III z roku 1979. Jednalo se o dva celé velmi zkorodované hřeby (Katalog VI., inv. č. S7307 a S7309; obr. 13.) a dále horní část tří hřebů (Katalog VI., inv. č. S7308, S7310, obr. 13.; S7359).

Další kovové nálezy z pevnůstky I, II, III a V poskytlo Technické muzeum v Brně v podobě kresebné dokumentace (viz. Přílohy 1–11.). Nálezy z pevnůstky I jsou z oceli, byly všechny nabity povrchovým sběrem v roce 1998. Mezi tyto nálezy patří jezdecký třmen (Příloha 7., inv. č. 02.01–52), dva zlomky tesáku (Příloha 9., inv. č. 02.01–56; Příloha 10., inv. č. 02.01–57) a zlomek čepele nože (Příloha 11., inv. č. 02.01–58).

Nálezy z pevnůstky II jsou kopinatý vrták (Příloha 1., inv. č. 02.01–006) a válečkový zámek s klíčkem (Příloha 2., inv. č. 02.01–007). Pevnůstka III pak obsahovala sekuru (Příloha 5., inv. č. 02.01–010) a dále pak ještě zlomek sekery (Příloha 4., inv. č. 02.01–009). Tzv. kratec nebo jinak široká motyka (Příloha 3., inv. č. 02.01–008) byla nalezena na lokalitě V. Bez uvedeného kontextu se uvádí celkem dva předměty a to neúplná sekera Příloha 6., (inv. č. 02.01–022) a jezdecká ostruha (Příloha 8., inv. č. 02.01–53).

Podle Rudolfa Krajíce dělíme kovový materiál do několika kategorií, dle funkčního využití, výše uvedené novohradské nálezy lze zařadit hned do několika kategorií. Objevuje se zde tedy stavební kování (hřeby, zde je zahrnut i zámek a klíč), doklady o využití koňské síly (třmen, ostruha), zemědělské nářadí pro kultivaci půdy (motyka), řemeslné nástroje (kopinatý vrták, nůž – sekáč, sekera – která však může být využita i jako militárium) a v neposlední řadě zbraně a zbroj,

kde se tesák řadí mezi chladné zbraně (Krajíc 2003, 61–175). Mezi zástupci chybí součásti oděvu, kovové součásti vozu a další.

3. 3. 1. Jezdecký třmen a ostruha

Jezdecký třmen (inv. č. 02.01–52), z lokality I byl nalezen při povrchovém sběru v roce 1998. Třmen, je pravděpodobně z ocele, má přírodní barvu, zachován je celý kus včetně záštity a závěsu, tvar má lichoběžníkovitý s rovným stupadlem. Hmotnost předmětu je 0,25 kg. Rozměry 150x130x45 mm (Příloha 7.).

Ostruha (inv. č. 02.01–53) pochází z archeologického sběru z roku 1998 a nemá blíže uvedený kontext. Jedná se o ocelovou jezdeckou ostruhu s kolečkem, kde je jedno rameno odlomené. Předmět je velmi špatně zachovaný, kolečko má vylámané zuby. Hmotnost předmětu je 0,2 kg a rozměry 155x60x40 mm, barva rezavě hnědá. A datovány jsou pravděpodobně do 15. století (Příloha 8.).

Ostruhami je možné koně ovládat a jsou běžnou výbavou jezdce ve středověku. Podle tvaru je pak možné ostruhy datovat (Unger 1999, 127). Ostruhy se vyskytovaly, jak na lokalitě Čepička (ostruha s kolečkem), tak i na lelekovicickém hradě (Belcredi 1990, 116; Unger 1999).

3. 3. 2. Tesáky

Tesáky jsou těžké bojové jednobřitné nože a patřily do výbavy středověkých bojovníků, především ze sociálně nižších společenských vrstev. Používaly se jako bodné zbraně, tesákovité nože pak mohly být užívány i v domácnosti (Brych 1994, 260; Sklenář 1992, 55; Unger 1999, 118). Během konce vrcholného středověku, potažmo za husitských válek, kdy stanula větší potřeba obyvatelstva bojeschopnosti a obrany, tesák zažil velký, tak říkajíc, „boom“. Tesáky byly oblíbenější z mnoha důvodů, hlavními byla snad dostupnost, lehkost, a oproti mečům byly kratší. Tyto jednosečné zbraně byly zvláště užívány ve městech, byly totiž pohodlnější než meče. Někdy se dokonce objevují myšlenky, že tesáky úplně vytlačily v rámci výroby meče do pozadí, tento fakt se týká pouze mečů jednoručních (Žákovský 2012, 32, 461–463, 504). Na studované lokalitě se však objevily pouze dva zlomky tesáků.

Zlomek ocelového tesáku (inv. č. 02.01–56) z lokality I pochází z povrchového sběru z roku 1998. Jedná se o část tesáku u rukojeti se zlomkem čepele. V roztepané části vyhrazené pro onu rukojet' jsou patrné otvory pro nýty,

celkem čtyři v rozestupech za sebou, umístěné centrálně v pozici rukojeti. Čepel je rozlomená, ostří odlomeno. Celková délka předmětu je 275 mm, z toho část pro rukojet' má 120 mm, maximální šířka předmětu pak činí 38 mm, hmotnost 0,35 kg. Typ rukojeti tohoto tesáku je shodný s nálezem rukojeti v Lelekovicích (Unger 1999, 118; Příloha 9.). Obdobné analogie můžeme najít z nalezu z Babic nad Svitavou (tesák č. 2, Žákovský 2012b, 3), Brníčka (č. 12, Žákovský 2012b, 14), či z Hlíny (č. 46, Žákovský 2012b, 32), všechny případy pak naleží do nalezového kontextu 14.–16. století.

Další zlomek tesáku (inv. č. 02.01–57), ze stejné nalezové situace, je rovněž z oceli a jedná se o část čepele. Špička čepele je odlomena, stejně jako část pro rukojet'. Patrné jsou pouze tři otvory pro nýty, umístěné za sebou, u hřbetu čepele. Ostří čepele je pouze torsovitě. Celková délka předmětu je 305 mm, šířka 39 mm, hmotnost činí 0,25 kg (Příloha 10.). Vzhledově se tesák nápadně podobá nalezu z nedalekých Křtin (tesák č. 82, Žákovský 2012b, 58), podobný se zdá být i nález z Kobeřic (tesák č. 61, Žákovský 2012b, 46), jedná se o meče datované mezi 15.–16. století.

3. 3. 3. Nůž

Nože se sice neřadí mezi militaria, jsou to nástroje řemeslnické či se dají využívat v domácnosti. Zlomek nože (inv. č. 02.01–58) stříbřité barvy se našel na opevnění I při povrchovém sběru v roce 1998. Jedná se o ocelový trnovitý řap, oboustranně odsazený (ze strany hřbetu jen mírně odsazeno) o délce 40 mm, s částí čepele o délce 100 mm. Hmotnost předmětu je 0,10 kg. Jiří Merta, který prováděl záznam předmětu, se domníval, že by se mohlo jednat o sekáč (viz. Příloha 11., srov. Krajíc 2003, 204). Nože obdobného ražení se objevují na lokalitách Kornůvky, Koválov a další (Krajíc 2003, 206).

3. 3. 4. Kopinatý vrták

Vrták nalezený na pevnůstce II je stříbrošedé barvy, z kujného železa (délka 360 mm, hmotnost 0,7 g). Předmět je zhotoven kovářsky a dle Jiřího Merty mohl být využit při budování polního opevnění (Příloha č. 1). Tyč je zaoblená s hrotitě tvarovanou čepelí (viz. Příloha 1.; Sklenář 1992, 57).

Vrtáky se od sebe liší tvarem držátka v podobě písmene T, V nebo je vyvedeno do dvou obloučků. Pocházejí z celé řady lokalit 15. až 16. století

(Belcredi 1989, 450–451). Nález z pevnůstek u Nového hradu má držátko ve tvaru písmene V.

3. 3. 5. Válečkový zámek s klíčem

Závěsný válečkový zámek s klíčem byl nalezen na pevnůstce II v hloubce asi 25 cm pod drnem, oba předměty ležely vedle sebe. Vedle nich, kromě již uvedených kovových nálezů ze sondy z roku 1972, byly nalezeny drobné kovové úlomky kování, zničené korozí. Dva celistvější kusy, v podobě tří trojúhelníkovitých destiček navzájem spojených, chránily rohy dřevěného předmětu. Tímto předmětem byla patrně truhlice, které se vyskytovaly ve středověku v obytných prostorách běžně (Příloha 2.; Merta 1974, 166; Unger 1999, 90).

Zámek se skládá z válcového těla, k němuž jsou připojeny dva výčnělky na koncích půlválcovitě zaoblené o rovnoběžných bočnicích. Vrcholem bočnic prochází dřík kruhového průřezu, který je v čele přední bočnice ukotven obdélným osazením, to překrývá čelo zámku. Dřík byl dříve pohyblivý a po zasunutí klíče, který stiskl pružiny, posunující západkou, se uvolnil a bylo jej možno vysunout a tím i otevřít zámek. Zámek je zhotoven z železných plechů o síle 2–3 mm, které jsou spojeny pájením mědí. Klíč je také spájen podobným způsobem. Skládá se z funkční části, tvořené z jednotlivých pásů silných 1 mm (v průřezu nerovnoměrný berličkový kříž). Klíč je ukončen kruhovou destičkou, na níž je naletována kuželka ukončená očkem, tím je pak provlečen kroužek. Rozměry zámku jsou 57x70 mm, výška výčnělku 30 mm, šířka výčnělku 23 mm, vzdálenost výčnělku 25 mm, průměr těla zámku 35 mm, průměr dříku 9–10 mm. Klíč pak má rozměry 85x21 mm (Merta 1974, 166).

Podobné válečkové zámky se objevují na českém území v kontextu převážně ze 13. až 15. století (např. Sezimovo Ústí, Mstěnice, Kartouzka u Dolan, Lelekovice), stejně jako jeho keramický doprovod, proto můžeme s velkou pravděpodobností zařadit tento nález k obléhacím akcím kolem Nového hradu (Merta 1974, 167–168; srov. Burian 1964, 6; Krajíč 2003b, 156; Nekuda 1985, 157–158; Unger 1999, 87).

3. 3. 6. Sekery

Sekera je nástroj, který může být používán dvěma způsoby, buďto jako válečná zbraň nebo jako pracovní nástroj. Jakým způsobem se sekera používala, lze jen těžko vyhodnotit z pohledu archeologie.

Sekera z kujného železa (inv. č. 02.01–010) z objektu III byla získána při archeologickém výzkumu v roce 1979. Jedná se o část sekery s vloženým břitem se spuštěným ostřím. Povrch břitu je zkorodován. Část sekery pro nasazení tulejky – oko, je odlomeno, lom má tvar pětiúhelníku a je přibližně 26x26 mm velký. Hmotnost sekery je 0,5 kg. Délka předmětu 150 mm a šířka 23 mm, ostří je pak 130 mm dlouhé. Dále pak na této sekeře, v části, kde se břit zužuje je patrná značka neznámého výrobce, která připomíná srp (Příloha 4.).

Tuto část sekery Jiří Merta vyhodnotil jako sekeru válečnou, která byla poškozena při bojových akcích. Nálezy z Lelekovic by této klasifikaci nasvědčovaly. Válečná sekera z Lelekovic měla podobnou charakteristiku (Unger 1999, 123).

Další sekera (inv. č. 02.01–022) není zcela úplná, chybí část kovu uzavírající oko sekery. Jedná se o sekeru z kujného železa a oceli s vloženým břitem, s rovným ostřím. Délka předmětu je 140x 45 mm, max. šířka činí 12 mm, otvor na oko je 32x40 mm velký. Na břitu je vyobrazena výrobní značka, ornament je přiřazen v obrazové příloze. Jedná se o běžný pracovní nástroj, (Příloha 6.).

3. 3. 7. Motyka

Dalším nálezem byla železná široká motyka (inv. č. 02.01–008), tzv. krátec z pevnůstky V. Okraje předmětu jsou zkorodovány. Hmotnost motyky činí 0,35 kg, přičemž rozměry předmětu jsou 200x210x50 mm (Příloha 3.).

Motyka je zemědělským nástrojem, resp. nástroj, který dokáže upravovat povrch půdy. Proto je velmi pravděpodobné, že tato široká motyka byla využita při budování zemních obléhacích pevnůstek v okolí Nového hradu u Adamova. Tento nástroj není shodný s nástrojem nalezeným při lelekovickém hradě. Jedná se o širokou motyku s očkem pro násadu (Krajíč 2003, 137; Příloha č. 3; Unger 1999, 117).

3. 3. 8. Hřeby

Ve středověku je běžným používaným předmětem železný hřebík. Hřebíky dokládají přítomnost dřevních konstrukcí – staveb, na obléhacím stanovišti by se mohlo jednat o palisádu nebo snad obléhací techniku. Rozlišujeme hřeby s hlavou a bezní. Hřebíky s hlavou se skládají z hlavy a dříku nasazeného horizontálně (kolmo) nebo vertikálně (v prodloužení délkové osy dříku), Krajíc ve své publikaci rozlišuje 13 typů hřebů s hlavou (Krajíc 2003, 62–63). Z okolí Nového hradu máme dva celé velmi zkorodované hřeby (Katalog VI., inv. č. S7307 a S7309, Obr. 13.) a dále pravděpodobně horní část tří hřebů (Katalog VI., inv. č. S7308, S7310, Obr. 13.; S7359) objevené na lokalitě III. Celý hřeb inv. č. S7309 je hřeb s horizontální hlavou vypouklou, protilehlé roztepanou, výrazně přesahuje patu dříku, dřík je oválný, ke špičce ohnutý. U hřebu s inv. č. S7308 je pravděpodobné že hlava chyběla a dřík je obdélného tvaru a vesopod zahnutý. U zbývajících fragmentů se jedná o hřeb bez hlavy, kdy u dvou je dřík obdélný (Katalog VI., inv. č. S7308, S7310, Obr. 13.) a třetí oválný (Katalog VI., inv. č. S7359). Hřeby měly hmotnost do 7 g.

3.3. Ostatní nálezy

K ostatnímu materiálu přiřadím v této práci nálezy, které samozřejmě nelze zařadit ani mezi keramické či kovové artefakty, navíc jsou zastoupeny v početně menším množství. Jmenovitě se jedná o nálezy mazanice, zvířecí kosti, malty, uhlíků, broušené industrie a lidského zuba (viz. Soupis archeologických nálezů z Nového hradu, okr. Blansko). Vzhledem k tomu, že materiál nekeramické či nekovové povahy nebyl zpracován blíže a k nedostatku informací, jsou informace velmi kusé.

Na pevnůstce I byla zastoupena pěti kusy červeně vypálená mazanice (Katalog VI., inv. č. S6691). Jednalo se o nespecifikovatelný fragment, kde se na jednom kuse vyskytoval otisk kulatiny v průměru asi 2 cm. Mazanice pochází z destrukce uvnitř pevnůstky (Konečný – Merta 1976, 234). Na pevnůstce II bylo nalezeno celkem 35 kusů mazanice, z toho 33 kusů pochází z kamene (Katalog VI., inv. č. S7089), což dokazuje přítomnost některých z kachlů v mazanici. Otisky prutů zde nebyly patrný, ale objevují se pouze „otlačeniny“ po stěnách pravděpodobně nádobkových kachlů. Mazanice pochází z nálezu soklu na pevnůstce II, kde byl objeven sokl otopného zařízení, v jehož okolí se

koncentrovaly nálezy kachlů (Konečný – Merta 1976, 237). Mezi inventářem bez kontextu se objevily také čtyři kusy mazanice vypálené do běžovo-červena, otisky nebyly patrné (Katalog VI., inv. č. S7657). Mazanice nám na lokalitě vykazuje přítomnost obytných staveb, důležité je proto sledovat, zda se na jednotlivých kusech vyskytují otisky prutů. Dále se sleduje barva a příměs v mazanici (Vařeka 1995, 59–62). Celkově mazanice z okolí Nového hradu byla vypálená do červena, kvůli jejich fragmentárnosti však nebylo možné většinou identifikovat otisky, podařilo se to u jen pár kusů.

Dalším nálezem na pevnůstce II byla broušená industrie, snad brousek (Katalog VI., inv. č. S7013). Zachovaná je pouze jeho část a polovina předmětu je odlomena. Zdá se, že brusná byla pouze jedna hrana. Zajímavostí je pak nález z pevnůstky III, broušený kámen ve tvaru nepravidelné koule (Katalog VI., inv. č. S7306), který by mohl sloužit eventuálně jako koule do obléhatelského zařízení.

Z destrukce na pevnůstce I také pocházejí zuhelnatělé zbytky nadzemní dřevěné konstrukce (celkem 6 ks; Katalog VI., inv. č. S6694), které se nacházely v popelavé vrstvě v obvodových žlábcích destrukce uvnitř pevnůstky I (Konečný – Merta 1976, 234). Organický materiál se vyskytoval i na baště III, kde se zachovalo dřevo o průměru 9,3 cm (Katalog VI., inv. č. S7312) a dále uhlíky (Katalog VI., inv. č. S7313). Přítomnost organických zbytků na obou lokalitách je považována za důkaz existence dřevěných staveb.

Na lokalitě III se pak vyskytovaly další předměty jako struska (Katalog VI., inv. č. S7305). Struska je odpad při hutnění železa z rudy, může být dvojí a to odpad po hutnění železa či odpad po kovářském zpracování (Pleiner 1959, 334–336). Analýza strusky není pouhým makroskopickým pozorováním možná. Můžeme si pouze jen pohrávat s otázkou, zda na obléhatelské baště docházelo také ke zpracovávání železa. Vzhledem k nálezu tesáku (inv. č. 02.01–57), na kterém se pravděpodobně nachází stopa po kovářském navaření břitu. Dle mého názoru, je možné, že přímo na baštách probíhaly drobné opravy zbraní, díky kterým je zde přítomna i struska. Jedná se pouze o možnost, protože na žádné z lokalit nebyl nalezen žádný artefakt nasvědčující přítomnosti kováře na lokalitě.

Dalším ojedinělým nálezem z lokality I je malta (Katalog VI., inv. č. S6693). Malta je tuhnoucí hmota složená buď z vápna, cementu, sádry nebo jiných složek, která má za úkol spojovat stavební či jiné prvky v pevný celek (Stránský – Buchal – Ustonal 2000, 68). Tento kus pravděpodobně pochází

z rozebírání kamenné podezdívky na vnějších stranách objektu na lokalitě I (Konečný – Merta 1976, 234).

Osteologický materiál byl na lokalitě rovněž přítomen. Na pevnůstce I se nacházel jeden kus blíže neurčené spálené zvířecí kosti (Katalog VI., inv. č. S6692), bližší okolnosti nejsou známy. Dále byla nalezena v malém fragmentu další část zvířecí kosti (Katalog VI., inv. č. S7311) na pevnůstce III. Jediným antropologickým nálezem na lokalitě (objekt II.) je jeden zub (Katalog VI., inv. č. S7014). Jednalo se o zub s jedním kořenem, jehož korunka byla z části vylomena. Tento materiál nebyl prozatím odborně zkoumán.

ZÁVĚR

Archeologické výzkumy v 70. letech 20. století, které proběhly v okolí Nového hradu u Adamova a jejich předběžné vyhodnocení archeology Jiřím Mertou a Lubomírem Konečným již v článku z roku 1980 potvrdilo, že šest lokalit v blízkosti hradu lze označit za obléhatelské pevnůstky. Dokazoval to hlavně průzkum pevnůstky VI, která se nacházela na prudkém svahu ve strategické poloze vůči hradu samotnému. Tomuto faktu odpovídala i materiál výzkumem získaný.

Na obléhatelských stanovištích I, II, III a V (také materiál pocházející z obléhatelských stanovišť, ale bez uvedeného kontextu), na kterých byl proveden výzkum, byl nalezen převážně středověký materiál. Tento materiál se podařilo vyhodnotit, zaznamenat a lze jej s velkou pravděpodobností datovat do období konce 15. století. Keramický materiál obsahuje značné množství časově mladších prvků oproti srovnávaným lokalitám Čepička v Tišnově a Lelekovickému hradu. Mezi tyto prvky patří loštická keramika, zastoupená především poháry, dále glazovaná keramika, polévaná jak z vnitřní, tak z vnější strany, ale i oboustranně, nebo přinejmenším množství tvarů robených na rychle rotujícím hrnčířském kruhu. Větší podíl pohárů, džbánů a menší podíl hrnců, které se v podobném zastoupení vyskytují i například na vojenském táboře u Šumic, je ukazatelem vojenského charakteru lokalit.

Přítomnost kamnářské keramiky na lokalitách v zastoupení jak nádobkových kachlů, tak i necičkovitých a komorových s reliéfní či prolamovanou výzdobou nám lokalitu nejen datuje, ale naznačuje i přítomnost osazenstva bašt přes zimní období. Také nám však tyto honosnější kachle dokládají přítomnost vyšších společenských kruhů na lokalitách.

Kovové předměty pak dále potvrzují datování a charakteristiku lokality, a to především přítomností válečkovitého zámku, který se vyskytuje mezi 13. až 15. stoletím a zlomky dvou tesáků, které se datují od husitských válek. Celkové spektrum kovových předmětů od vybavení jezdce až po zmínované bojové nože – tesáky, nebo sekery, které mohly sloužit jako pracovní nástroj nebo válečná zbraň, může potvrzovat přítomnost vojenských složek v okolí Nového hradu. Navíc díky historickým pramenům, zvláště díky listině z února 1470 o ukončení obléhání Nového hradu u Adamova, tak vzniká ojedinělá situace, kdy nálezy z obléhacích

opevnění v okolí hradu můžeme datovat mezi léta 1469 až 1470. Tato práce tedy představila velmi dobře datovaný materiál, který se může stát oporou pro datování jiných souborů.

Co se týče zpracovávaného materiálu z okolí Nového hradu, zjistila jsem při jeho analýze, že část materiálu je zjevně ztracená. Popis některých keramických nálezů z článků L. Konečného a J. Merty, především kuchyňská keramika z pevnůstky I, se mezi vypůjčeným materiélem z blanenského muzea nevyskytoval. Mimo nálezy uložené v muzeu v Blansku je část kovového materiálu deponována pod Technickým muzeem v Brně, ale je otázkou, zda se zde nachází i ztracený materiál.

SUMMARY

Archaeological researches in the area of Nový hrad (New castle) near Adamov were preliminarily evaluated by archaeologists Jiří Merta and Lubomír Konečný in 1970s. It has been confirmed that six sites near the castle can be described as siege fortresses. It was proven especially by explorated fort VI, which was located on a steep hill in strategic position.

In the siege fortes I, II, III and V has been found mainly the medieval material. This material was evaluated and registered. It seems that the artifacts belongs to the end of the 15th century. The ceramic material from Novy hrad contains signifiant amount of younger elements unlike pramic material from archaeological locations of Čepička in Tišnov and Lelekovice – castle, which have been compared in this work. This younger elements were for example ceramics from Loštice, represented mainly by cups, then glazed pottery, glazed inside, on the outside, but also on both sides, or at least a high number of shapes made on a rapidly rotating potter's wheel. A higher share of cups, pitchers and smaller share of pots, such a representation of these shapes appear on millitary sites.

The presence of various stoves at fortresses points on the presence of people over the winter. Stoves with relief or openwork decoration indicate the presence of higher social circles in the localities.

Metal materials confirm a dating and character of the site, especially the presence of the lock, which was used between the 13th to 15th century and

fragments of two combat knives, which date from the Hussite wars. The total spectrum of metal artefacts from the rider's equipment to the combat knives, or axes, that could serve as a working tool or a weapon of war, can confirm the presence of military forces near Nový hrad (New castle). Thanks to historical sources there is a unique situation where the findings of siege fortifications around the castle can be dated between the years 1469–1470, especially thanks to the document from February 1470 about the end of the siege of Nový hrad at Adamov. This work confirmed the dating sites. This work presented a very good dating materials, which can become a support for dating other archaeological materials.

When I was doing analysis, I found that some items are missing. These items are not in a museum in Blansko or in the Technical Museum in Brno, where is deposited a part of subjects from the area of Nový hrad (New castle) near Adamov.

Literatura a použité zdroje

Literatura

CDM: *Codex diplomaticus et epistolaris Moraviae XI.*, ed. V. Brandl. Brno 1885.

Bálek M. – Unger J. 1993: *Vojenský tábor z dob husitských válek u Šumic (okr. Znojmo)*, Vlastivědný věstník moravský 45/1, 3–15.

Belcredi, L. 1989: *Terminologie, třídění a kód středověkých kovových předmětů*. Archaeologica historica 14, 437–472.

Belcredi, L. 1990: *Čepička – opevnění nad klášterem Porta coeli v Tišnově-Předklášteří*. Acta Musei Moravicae, Scienciae sociales 75, 95–120.

Bolina, P. – Němcová, J. – Šlezar, P. 2008: *K počátkům hradů na Moravskotřebovsku*. Castellologica Bohemica 11, 53–88.

Brych, V. 1994: *Středověký tesák z tvrze Martinic a problémy studia jednobřitých zbraní*. Castellologica Bohemica 4, 257–264.

Burian, J. 1964: *Zpráva o výzkumu husitského opevnění Kartouza u Dolan*. 1963. Olomouc.

Čornej, P. 2007: *Velké dějiny zemí Koruny české VI*. Praha.

Demek, J. – Mackovčin, P. a kol 2014: *Hory a nížiny – zeměpisný lexikon ČR*. 2. vyd. Brno.

Goš, V. 1975: *Slovanská keramika 10.–13. století na severní Moravě*. Vlastivědný věstník moravský 27, 291–302.

Goš, V. 2007: *Loštice, město středověkých hrnčířů*. Opava.

Hosák, L. 1965: *Historický místopis okrasu Blansko v období feudalismu*. Blansko.

Konečný, L. 1997: *Dosavadní výsledky archeologického výzkumu hradu Obřan u Brna*. Archaeologica historica 2, 229–328.

Konečný, L. – Merta, J. 1976: *Zjišťovací průzkum středověkých fortifikací v okolí Nového hradu u Adamova*. Archaeologica historica 1, 231–252.

Konečný, L. – Merta, J. 1978: *Odkryv kachlových kamen na drobné středověké fortifikaci pod Novým hradem, okr. Blansko*. Sborník prací Filozofické fakulty brněnské univerzity. F, Řada uměnovědná roč. 26–27, č. F21–22, 44–45.

Konečný, L. – Merta, J. 1980: *Pokračování průzkumu středověkého opevnění kolem Nového hradu u Adamova*. Archaeologica historica 5, 305–319.

Koscelník, P. – Krypta, J. – Slávková, J. 2013: *Dobývání hradu Siónu z roku 1437. Povrchový průzkum palebných postavení obléhatelů*, Archeologické rozhledy LXV, 574–598.

Krajíc, R. 2003: *Sezimovo Ústí. Archeologie středověkého poddanského města III. Kovárna v Sezimově Ústí a analýza výrobků ze železa. Díl 1*. Praha-Sezimovo Ústí-Tábor.

Krajíc, R. 2003b: *Sezimovo Ústí. Archeologie středověkého poddanského města III. Kovárna v Sezimově Ústí a analýza výrobků ze železa. Díl 2*. Praha-Sezimovo Ústí-Tábor.

Kreps, M. 1976: *Dějiny Adamovských železáren a strojíren do roku 1905*, Brno.

Kypta, J. – Richterová, J. 2004: *Opevnění postavení obléhatelů Gabštejna*. Castellologica Bohemica 9, 285–290.

Mazáčová, J. 2011: *Obléhací postavení u hradu Rokštejna*. Archaeologica historica 36, 61–85.

Mazáčová, J. 2012: *Militária z hradu Rokštejna v širším středoevropském kontextu*. Dizertační práce UAM FFMU. Brno.

Merta, J. 1974: *Nález válečkového zámku a klíče na středověké fortifikaci pod Novým hradem*. Vlastivědný věstník moravský XXVI, 165–168.

Merta, J. 2011: *Zásobování města Brna železem v období středověku*. Fontes urbes medii aevi VI., 184–192.

Měchurová, Z. 2015: *Loštická keramika z archeologického výzkumu brněnského hradu Špilberka*. Archaeologica historica 40, 89–97.

Měřínský, Z. – Plaček, M. 1991: *Terénní pozůstatky fortifikačních systémů u předpolí hradu Cornštějna (k. ú. Bítov, okr. Znojmo)*. Castellologica Bohemica 2, 161–176.

Nekuda, V. 1985: *Mstěnice I.: zaniklá středověká ves u Hrotovic. Hrádek, tvrz, předsunutá opevnění*. Brno.

Nekuda, V. – Reichertová, K. 1968: *Středověká keramika v Čechách a na Moravě*. Brno.

Pařík, V. – Paříková, A. 2011: *Kachlová kamna z období 15.–16. století. Dva příklady mezioborové spolupráce*. Archaeologia Mediaevalis Moravica et Silesiana 3, str. 66–74.

Pilnáček, J. 1927: *Paměti města Blanska a okolních hradů*. Blansko.

Pilnáček, J. 1927b: *Nový hrad u Blanska*. Brno.

Plaček, M. 2007: *Ilustrovaná encyklopédie moravských hradů, hrádků a tvrzí*. Praha.

Pleiner 1959: *O významu železa v časné době dějinné*. Památky archeologické L, 333–342.

Pór, F 1960: *Vzpomínky na okolí Adamova*. Vlastivědné zprávy z Adamova a okolí IV, 4, 9–10.

Procházka, R. – Peška, M. 2007: *Deskripční systém brněnské keramiky*. Přehled výzkumů 48, 233–270.

Sklenář, K. 1992: *Archeologický slovník, Část 2. Kovové předměty*. Praha.

Smetánka, Z. 1969: *K morfologii českých středověkých kachlů*. Památky archeologické 60, 228–265.

Stránský, K. – Buchal, A. – Ustohal, V. 2000: *Malty středověkých staveb na Moravě (hrady, jejich ruiny a základy strženého kostela)*. Archeologica technica 12, 68–78.

- Šlézar, P. 2005: *Předběžná zpráva o objektu v „Antiqua civitas“ na Starém městě v Litovli a několik poznámek k aspektům geneze města Litovle*. Přehled výzkumů 46, 103–110.
- Štětina, J. 1999: *Ohrožení Nového hradu u Olomučan*. Hláska X/1, 1–3.
- Štětina, J. 1999b: *Z Nového hradu u Olomučan*. Hláska X/4, 61–62.
- Štětina, J. 2000: *Nový hrad u Olomučan – výsledky průzkumu staršího hradu*. Hláska XI/4, 55–57.
- Štětina, J. 2002: *Stavební vývoj Nového hradu u Adamova*. Castellologica Bohemica 8, 339–374.
- Štětina, J. 2004: *Další zjištění z průzkumu Nového hradu u Adamova*. Castellologica Bohemica 8, 403–432).
- Tomášek, M. 2000: *Půdy České republiky*. Praha.
- Unger, J. 1984: *Základní horizonty keramiky 12.–15. století na soutoku Jihlavu a Svatky, okr. Břeclav*. Archeologické rozhledy XXXVI, 288–296.
- Unger, J. 1999: *Život na lelekovickém hradě ve 14. století. Antropologická sociokulturní studie*. Brno.
- Unger, J. 2012: *Mstěnice – válečná epizoda z druhé husitské války roku 1468*. Acta historica Neosoliensia 15/1–2, 176–189.
- Unger, J. – Michna, P. 1973: *Pravěká a středověká keramika*. Brno.
- Válka, J. 1991: *Dějiny Moravy. díl I. Středověká Morava*. Brno.
- Vařeka, P. 1995: *Nálezy mazanic v archeologických strukturách – deskriptivní systém a databáze MAZANICE*, AF 4, 59–64.
- Vašek, L. 1998: *Půdorys Nového hradu z r. 1703*. Sborník Muzea Blansko 98, 10–13.
- Vermouzek, R. 1967: *Nový hrad u Adamova*. Vlastivědné zprávy z Adamova a okolí XI, 2, 2–6.
- Vlček, V. a kol. 1984: *Zeměpisný lexikon ČSR. Vodní toky a nádrže*, Praha.
- Žákovský, P. 2014: *Tesáky a problematika jednosečných zbraní středověku a raného novověku*. Disertační práce ÚAM FFMU. Brno.
- Žákovský, P. 2014b: *Tesáky a problematika jednosečných zbraní středověku a raného novověku. Katalog*. Disertační práce ÚAM FFMU. Brno.

Internetové zdroje

Web. 1) GPS souřadnice rezervace U Nového hradu [online]. Portál mapy.cz. [cit. 2016-04-02]. Dostupné z URL:

<https://mapy.cz/zakladni?x=16.6292196&y=49.3244868&z=15&source=base&id=1853268>

Web. 2) Měření vzdálenosti, výškový profil [online]. Portál mapy.cz. [cit. 2016-04-04]. Dostupné z URL: <https://mapy.cz/zakladni?mereni-vzdalenosti&x=16.6419417&y=49.3239722&z=17&rm=9mRdix8e83fgngeb>

Web. 3) Půdní mapa [online]. Portál Česká geologická služba. [cit. 2016-04-02]. Dostupné z URL: <http://mapy.geology.cz/pudy/>

Web. 4) Přírodní rezervace U Nového hradu [online]. Portál Agentura ochrany přírody a krajiny [cit. 2016-04-10]. Dostupné z URL: http://drusop.nature.cz/ost/chrobekty/zchru/brow.php?SHOW_ONE=1&ID=615#zu

Web. 5) Lidarová mapa [online]. Portál Český úřad zeměměřický a katastrální [cit. 2016-04-10]. Dostupné z URL: <http://ags.cuzk.cz/dmr/>

Web. 6) Turistická mapa [online]. Portál Mapy.cz [cit. 2016-07-31]. Dostupné z URL: <https://mapy.cz/turisticka?x=16.5741998&y=49.3345268&z=12&l=0>

Seznam příloh

Přílohy v textu

Graf 1: Procentuální zastoupení keramického materiálu dle kontextu

Graf 2: Procentuální zastoupení částí nádoby v keramickém inventáři

Graf 3: Keramické tvary

Graf 4.: Příměs v keramické hmotě

Graf 5.: Zastoupení okrajů

Graf 6.: Zastoupení výzdobných prvků

Sloupec I.: Procentuální zastoupení určených keramických tvarů (Unger 1999, 94; doplněno o Nový hrad).

Katalog nálezů

Katalog I.: Pevnůstka I (1972), inv. č. S6695–S6709.

Katalog II.: Pevnůstka II (1972, 1974), inv. č. S6710–S7102.

Katalog III.: Pevnůstka III (1973, 1979), inv. č. S7103–S7358.

Katalog IV.: Pevnůstka V (1979), inv. č. S7360–S7376.

Katalog V.: Nálezy bez kontextu, inv. č. S7381/1–S7655.

Katalog VI.: Kovy a ostatní nálezy (Pevnůstky I, II, III, V, bez kontextu)

Obrazové a mapové přílohy

Tabulka 1.: Pevnůstka II, inv. č. S6746/1 (Katalog II.)

Tabulka 2.: Pevnůstka II, inv. č. S6747 (Katalog II.)

Tabulka 3.: Pevnůstka II, inv. č. S6748/1, S6749 (Katalog II.)

Tabulka 4.: Pevnůstka II, inv. č. S6751, S6752, S6755 (Katalog II.)

Tabulka 5.: Pevnůstka II, inv. č. S6756–S6762 (Katalog II.)

Tabulka 6.: Pevnůstka II, inv. č. S6764, S6767, S6769 (Katalog II.)

Tabulka 7.: Pevnůstka II, inv. č. S6770–S6794, S6797 (Katalog II.)

Tabulka 8.: Pevnůstka II, inv. č. S6798, S6799, S6823–S6825 (Katalog II.)

Tabulka 9.: Pevnůstka II, inv. č. S67826–S6831 a S6833, S6834, S6835, S6836 (Katalog II.)

Tabulka 10.: Pevnůstka II, inv. č. S6851–S6853 (Katalog II.)

Tabulka 11.: Pevnůstka II, inv. č. S6855–S6867, S6870 (Katalog II.)

Tabulka 12.: Pevnůstka II, inv. č. S6921, S6922, S6924, S6927 (Katalog II.)

Tabulka 13.: Pevnůstka II, inv. č. S6928 (Katalog II.)

Tabulka 14.: Pevnůstka II, inv. č. S7090–S7094 (Katalog II.)

Tabulka 15.: Pevnůstka III, inv. č. S7105/1 (Katalog III.)

Tabulka 16.: Pevnůstka III, inv. č. S7106, S7107/1 (Katalog III.)

Tabulka 17.: Pevnůstka III, inv. č. S7110/1, S7110/13, S7111, S7112, S7115, S7117 (Katalog III.)

Tabulka 18.: Pevnůstka III, inv. č. S7119, S7120, S7121, S7131, S7136, S7142, S7144, S7145, S7154, S7180, S7181 (Katalog III.)

Tabulka 19.: Pevnůstka III, inv. č. S7194, S7195, S7197, S7198, S7202, S7204, S7206, S7208 (Katalog III.)

Tabulka 20.: Pevnůstka III, inv. č. S7210, S7211, S7213, S7222, S7224 (Katalog III.)

Tabulka 21.: Pevnůstka III, inv. č. S7283 (Katalog III.)

Tabulka 22.: Bez uvedeného kontextu, inv. č. S7384/7, S7389/5 (Katalog V.)

Tabulka 23.: Bez uvedeného kontextu, inv. č. S7390/1, S7393, S7394 (Katalog V.)

Tabulka 24.: Bez uvedeného kontextu, inv. č. S7397, S7400, S7401, S7405, S7410, S7416/1, S7417, S7428/1, S7442 (Katalog V.)

Tabulka 25.: Bez uvedeného kontextu, inv. č. S7603/1, S7605, S7610, S7616, S7627 (Katalog V.)

Mapa 1.: Nový hrad u Adamova na mapě společně s Lelekovicemi a Tišnovem (Web. 6 – Turistická mapa [online]. Portál Mapy.cz [cit. 2016-07-31]. Dostupné z URL: <https://mapy.cz/turisticka?x=16.5741998&y=49.3345268&z=12&l=0>).

Mapa 2.: Vyobrazení reliéfu v okolí Nového hradu u Adamova (Web. 5 – Lidarová mapa [online]. Portál Český úřad zeměměřičký a katastrální [cit. 2016-04-10]. Dostupné z URL: <http://ags.cuzk.cz/dmr/>).

Obr. 1.: Nákres okolí Nového hradu a vyobrazení jednotlivých pevnůstek (I–VI). Nákres je očividně špatně zeměpisně položený a šipka neukazuje sever, nýbrž východ (převzato z Konečný, L. – Merta, J. 1980: *Pokračování průzkumu*

středověkého opevnění kolem Nového hradu u Adamova. Archaeologica historica 5, 305).

Obr. 2.: Schéma pevnůstky I (převzato z Konečný, L. – Merta, J. 1976: *Zjišťovací průzkum středověkých fortifikací v okolí Nového hradu u Adamova. Archaeologica historica 1, 233*).

Obr. 3.: Schéma pevnůstky II (převzato z Konečný, L. – Merta, J. 1976: *Zjišťovací průzkum středověkých fortifikací v okolí Nového hradu u Adamova. Archaeologica historica 1, 236*).

Obr. 4.: Schéma pevnůstky III (převzato z Konečný, L. – Merta, J. 1980: *Pokračování průzkumu středověkého opevnění kolem Nového hradu u Adamova. Archaeologica historica 5, 308*).

Obr. 5.: Schéma pevnůstky V (převzato z Konečný, L. – Merta, J. 1980: *Pokračování průzkumu středověkého opevnění kolem Nového hradu u Adamova. Archaeologica historica 5, 309*).

Obr. 6. Nádobkový kachel s čtvercovým ústím z pevnůstky II (Katalog II., inv. č. S6929/1, foto: Petra Veselá, 5/2016).

Obr. 7.: Výzdobný prvek na jednom ze zlomků komorových kachlů z pevnůstky III, domnívám se, že se jedná o část vyobrazení dračího křídla (Katalog III., inv. č. S7280, foto: Petra Veselá, 5/2016).

Obr. 8.: Keramický střep s výzdobou vlnice v kombinaci se žlábky, inv. č. S7327 (Katalog III., foto: Petra Veselá, 5/2016).

Obr. 9: Keramický nález z pevnůstky III, snad kus plastiky, inv. č. S7358 (Katalog III., foto: Petra Veselá, 5/2016).

Obr. 10.: Keramický střep bez kontextu, inv. č. S7463 (Katalog V., foto: Petra Veselá, 5/2016).

Obr. 11.: Keramický střep ze stěny nádoby, inv. č. S7467/1 (Katalog V., foto: Petra Veselá, 5/2016).

Obr. 12.: Prolamovaná výzdoba komorových kachlí, bez kontextu (Katalog V., zleva inv. č. S7635/2, S7635/7, S7635/10, foto: Petra Veselá, 5/2016).

Obr. 13.: Kovové hřeby z pevnůstky III (Katalog VI., 1 – inv. číslo S7307, 2 – inv. č. S7308, 3 – inv. č. S7309, 4 – inv. č. S7310, foto: Petra Veselá, 5/2016).

Obr. 14.: Válečkový zámek s klíčem, inv. č. 02.01–007 (viz. také Příloha 2., foto: Josef Unger).

Příloha 1.: Kopie záznamu kovových předmětů z Technického muzea v Brně.
Kopinatý vrták, inv. č. 02.01–006.

Příloha 2.: Kopie záznamu kovových předmětů z Technického muzea v Brně.
Válečkový zámek s klíčem, inv. č. 02.01–007.

Příloha 3.: Kopie záznamu kovových předmětů z Technického muzea v Brně.
Motyka, inv. č. 02.01–008.

Příloha 4.: Kopie záznamu kovových předmětů z Technického muzea v Brně.
Sekera, inv. č. 02.01–009.

Příloha 5.: Kopie záznamu kovových předmětů z Technického muzea v Brně.
Sekera, inv. č. 02.01–010.

Příloha 6.: Kopie záznamu kovových předmětů z Technického muzea v Brně.
Sekyra, inv. č. 02.01–022.

Příloha 6b.: Kopie záznamu kovových předmětů z Technického muzea v Brně.
Detail vyobrazení na sekeře, inv. č. 02.01–022.

Příloha 7.: Kopie záznamu kovových předmětů z Technického muzea v Brně.
Jezdecký třmen, inv. č. 02.01–052.

Příloha 8.: Kopie záznamu kovových předmětů z Technického muzea v Brně.
Ostruha, inv. č. 02.01–053.

Příloha 9.: Kopie záznamu kovových předmětů z Technického muzea v Brně.
Tesák, inv. č. 02.01–056.

Příloha 10.: Kopie záznamu kovových předmětů z Technického muzea v Brně.
Tesák, inv. č. 02.01–057.

Příloha 11.: Kopie záznamu kovových předmětů z Technického muzea v Brně.
Nůž, inv. č. 02.01–058.

Katalog nálezů

1. Inventární číslo

2. Část nádoby

000 – neznámo, 001 – zlomek okraje, 002 – zlomek stěny, 003 – zlomek dna, 010 – rekonstruovatelná část nádoby, 012 – zlomek okraje s částí stěny, 013 – zlomek okraje s částí stěny a ucho, 023 – zlomek stěny s částí dna, 123 – celý jedinec, 004 – ucho, 005 – knoflíkové držadlo pokličky

3. Keramický tvar

000 – neurčeno, 010 – hrnec, 011 – hrnec s uchem, 020 – džbán, 030 – zvonovitá poklička, 050 – mísa, 060 – kahan, 100 – pánička na nožkách, 110 – pohár, 111 – loštický pohár (typologicky pohár), 141 – nádobkový kachel s kruhovým ústím, 142 – nádobkový kachel s čtvercovým ústím, 143 – necičkovitý kachel, 144 – komorový kachel

4. Příměs v keramické hmotě – je tvořena dvěma čísly první z nich představuje druh příměsi a druhá kvantitu

První číslice:

0 – bez příměsi, 1 – jemná slída, 2 – hrubá slída, 3 – tuha, 4 – hrubý písek s jemnou slídou, 5 – malé kamínky/hrubý písek

Druhá číslice:

1 – stopy, 2 – středně, 3 – mnoho

5. Barva – kombinace uvedených čísel značí více barev středu, přičemž druhé číslo představuje převažující barvu

01 – šedá, 02 – černá, 03 – hnědá, 04 – červená, 05 – žlutá, 06 – bílá, 07 – béžová, 08 – oranžová

6. Okraj

00 – zvláštní; 01 – vně vyhnutý; 02 – vně vyhnutý, rozšířený a podseknutý nebo podžlabený; 03 – přehnutý; 04 – vně vyhnutý a ovalený; 05 – vně vyhnutý a svisle vytažený; 06 – ovalený; 07 – vodorovně rozšířený; 08 –

zatažený; 09 – vodorovně seříznutý plochých poklic; 10 – rozšířený zvonovitých poklic; 12 – rovný nebo rozšířený, či vyhnutý rozšířený nádobkových kachlů; 15 – svislý nebo šikmý a zaobleně ukončený; 16 – šikmý nebo svislý (pohárů, džbánů, misek) zaobleně ukončený; 17 – okruží

7. Vypálení

1 – špatně, 2 – dobře, 3 – tvrdě, 4 – velmi tvrdě

8. Výzdoba – se skládá celkově až ze čtyř číslic. Jelikož se na keramickém materiálu objevovaly často dva výzdobné prvky, představují první dvě číslice kombinaci prvků, níže uvedených pod jednotlivým číslem. Další číslice jsou odděleny tečkou a značí počet jednotlivých výzdobných prvků na nádobě. V případě dvou výzdobných prvků na nádobě představuje první číslo za tečkou počet prvního prvku a druhé číslo za tečkou počet druhého prvku. Např. kód 14.32 vyjadřuje, že výzdoba sestává ze tří horizontálních rýh a dvou řad výzdoby radélkem. Pokud prvek překročil počtem dvouciferné číslo, nebo pokrýval větší část nádoby, byl nahrazen písmenem „x“.

- 1 – rýha
- 2 – žlábek
- 3 – vinice
- 4 – radélko
- 5 – záseky
- 6 – dolíky
- 7 – plastická lišta
- 9 – zvláštní

9. Poznámky – obsahují data nezahrnutá do předchozího kódu, informace o glazování nádoby (vnitřní strana, vnější, oboustranná), průměry okraje či dna, atd.

Katalog I.: Pevnůstka I (1972)

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
S6695	010	142	1	1	08	12	4	
S6696	010	142	1	1	08	12	4	
S6697	012	142	1	1	08	04	4	
S6698	012	142	1	1	08	12	4	
S6699	001	142	1	1	08	12	4	
S6700	001	142	1	1	08	12	4	
S6701	001	142	1	1	08	12	4	
S6702	001	142	1	1	08	12	4	
S6703	001	142	1	1	08	12	4	
S6704	003	142	1	1	08		4	
S6705	003	142	1	1	08		4	
S6706	003	142	1	1	08		4	
S6707	002	142	1	1	08		4	
S6708	002	142	1	1	08		4	
S6709	002	142	1	1	08		4	

Katalog II.: Pevnůstka II (1972, 1974)

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
S6710	003	000	0	0	08		4	
S6711	012	142	4	1	07	12	4	
S6712	012	142	4	1	07	12	4	
S6713	012	142	4	1	07	12	4	
S6714	012	142	4	1	07	12	4	
S6715	012	142	4	1	07	12	4	
S6716	012	142	4	1	07	12	4	
S6717	001	142	4	1	07	12	4	
S6718	001	142	4	1	07	12	4	
S6719	001	142	4	1	07	12	4	
S6720	001	142	4	1	07	12	4	
S6721	001	142	4	1	07	12	4	
S6722	001	142	4	1	07	12	4	
S6723	001	142	4	1	07	12	4	
S6724	001	142	4	1	07	12	4	

S6725	001	142	4	1	07	12	4		
S6726	001	142	4	1	07	12	4		
S6727	001	142	4	1	07	12	4		
S6728	003	000	4	1	07		4	kamnářská	
S6729	003	000	4	1	07		4	kamnářská	
S6730	003	000	4	1	07		4	kamnářská	
S6731	003	000	4	1	07		4	kamnářská	
S6732	003	000	4	1	07		4	kamnářská	
S6733	003	000	4	1	07		4	kamnářská	
S6734	002	000	4	1	07		4	kamnářská	
S6735	002	000	4	1	07		4	kamnářská	
S6736	002	000	4	1	07		4	kamnářská	
S6737	002	000	4	1	07		4	kamnářská	
S6737	002	000	4	1	07		4	kamnářská	
S6738	002	000	4	1	07		4	kamnářská	
S6739	002	000	4	1	07		4	kamnářská	
S6740	002	000	4	1	07		4	kamnářská	
S6741	002	000	4	1	07		4	kamnářská	
S6742	002	000	4	1	07		4	kamnářská	
S6743	002	000	4	1	07		4	kamnářská	
S6744	002	000	4	1	07		4	kamnářská	
S6746/1	010	010	1	1	23	17	4	07.1	ø 14,5 cm, Tab. 1.
S6746/2	002	010	1	1	23		4		
S6746/3	002	010	1	1	23		4		
S6746/4	002	010	1	1	23		4		
S6747	010	011	4	3	06	17	4	07.1	ø 14 cm, Tab. 2.
S6748/1	010	050	2	3	28	03	4	24.11	značka na dně, ø 17,5 cm, Tab. 3.
S6748/2	001	050	2	3	28	03	1	02.1	
S6749	123	110	1	1	02	06	4		ø 5 cm, Tab. 3.
S6750	001	010	5	2	01	06	4	02.1	
S6751	012	000	1	1	01	06	4	02.1	ø 14,2 cm, Tab. 4.
S6752	013	011	4	1	01	17	4	07.1	ucho obloukovité asymetrické páskové prožlabené, ø 12,1 cm, Tab. 4.

S6753	013	011	1	1	23	17	4		ucho obloukovité asymetrické páskové prožlabené
S6754	012	000	0	0	01	05	4	02.1	
S6755	012	000	0	0	61	01	4	24.21	ø 17 cm, Tab. 4.
S6756	012	000	1	1	01	01	4	24.21	ø 17 cm, Tab. 5.
S6757	012	000	4	2	16	01	4	24.11	Tab. 5.
S6758	012	000	1	1	32	02	4	24.11	Tab. 5.
S6759	012	000	0	0	62	02	4	24.21	ø 9 cm, Tab. 5.
S6760	001	000	3	2	01	06	4	02.1	ø 32 cm?
S6761	012	000	4	2	81	04	4	02.2	ø 17 cm, Tab. 5.
S6762	001	000	1	1	02	06	4	02.2	ø 17 cm, Tab. 5.
S6763	001	000	1	1	01	06	4	24.11	ø 32 cm?
S6764	012	000	4	1	31	01	4	01.3	ø 17 cm, Tab. 6.
S6765	001	000	1	1	06	02	4	02.2	
S6766	001	000	0	0	01	17	4	07.2	
S6767	012	050	2	3	61	06	4		ø 16 cm, Tab. 6.
S6768	001	000	4	1	01	02	4		ø 16 cm
S6769	001	000	1	3	01	02	4	24.11	ø ?, Tab. 6.
S6770	001	000	4	2	01	02	4		Tab. 7.
S6771	001	000	5	1	07	02	4		Tab. 7.
S6772	001	000	1	1	01	06	4		Tab. 7.
S6773	001	000	0	0	17	02	4		Tab. 7.
S6774	001	000	4	1	01	02	4		Tab. 7.
S6775	001	000	1	1	01	06	4		Tab. 7.
S6776	001	000	1	1	01	01	4		Tab. 7.
S6777	001	000	1	1	16	02	4		Tab. 7.
S6778	001	000	0	0	17	02	4		Tab. 7.
S6779	001	000	1	1	71	02	4		Tab. 7.
S6780	001	000	0	0	01	02	4		Tab. 7.
S6781	001	000	1	1	08	02	4		Tab. 7.
S6782	001	000	0	0	71	02	4		Tab. 7.
S6783	001	000	1	2	17	01	4		Tab. 7.
S6784	001	000	0	0	01	01	4		Tab. 7.
S6785	001	000	0	0	01	02	4		Tab. 7.
S6786	001	000	0	0	17	02	4		Tab. 7.

S6787	001	000	5	1	06	02	4	Tab. 7.
S6788	001	000	0	0	06	07	4	Tab. 7.
S6789	001	000	0	0	01	02	4	Tab. 7.
S6790	001	000	0	0	01	02	4	Tab. 7.
S6791	001	000	0	0	01	02	4	Tab. 7.
S6792	001	000	0	0	81	02	4	Tab. 7.
S6793	001	000	4	1	07	02	4	Tab. 7.
S6794	001	000	0	0	12	06	4	Tab. 7.
S6795	001	000	1	1	72	06	4	Tab. 7.
S6796	001	000	0	0	01	02	4	Tab. 7.
S6797	001	060	1	1	01	08	4	ø 8 cm, Tab. 7.
S6798	001	000	1	2	01	05	4	okraj s uchem páskové, ploché oválné, Tab. 8.
S6799	001	000	0	0	01	08	4	okraj s odlomeným uchem, Tab. 8.
S6800	002	000	1	1	01	4	02.2	
S6801	002	000	4	2	61	4	04.1	Tab. 8.
S6802	002	000	1	1	01	4	02.7	Tab. 8..
S6803	002	000	1	1	01	4		Tab. 8.
S6804	002	000	1	1	16	4	01.1	Tab. 8.
S6805	002	000	0	0	61	4		
S6806	002	000	1	1	16	4		
S6807	002	000	1	1	61	4		
S6808	002	000	4	1	01	4		
S6809	002	000	4	1	06	4		
S6810	002	000	1	2	61	4		
S6811	002	000	0	0	01	4		
S6812	002	000	4	1	01	4		
S6813	002	000	4	1	18	4		
S6814	002	000	1	1	17	4		
S6815	002	000	1	1	16	4		
S6816	002	000	1	1	17	4		
S6817	002	000	4	1	01	4		
S6818	002	000	1	1	81	4		
S6819	002	000	1	1	01	4		
S6820	002	000	1	1	61	4		

S6821	002	000	1	1	81	4	
S6822	002	000	0	0	18	4	
S6823	002	000	0	0	01	4	04.4 Tab. 8.
S6824	002	000	1	1	61	4	04.6 Tab. 8.
S6825	002	000	4	1	13	4	02.4 Tab. 8.
S6826	002	000	1	1	01	4	02.3 Tab. 9.
S6827	002	000	0	0	01	4	02.2 Tab. 9.
S6828	002	000	1	1	01	4	02.2 Tab. 9.
S6829	002	000	0	0	07	4	02.3 Tab. 9.
S6830	002	000	1	1	81	4	42.11 Tab. 9.
S6831	002	000	4	1	01	4	02.2 Tab. 9..
S6832	002	000	4	1	01	4	02.6
S6833	002	000	1	1	61	4	02.1 Tab. 9.
S6834	002	000	1	1	02	4	02.3 Tab. 9.
S6835	004	000	0	0	01	4	páskové prožlabené, asymetrické, Tab. 9.
S6836	004	000	1	1	01	4	páskové ploché zaoblené s důlkem při výduti, Tab. 9.
S6837	004	000	5	1	08	4	páskové se zesílenými okraji
S6838	002	000	0	0	08	4	odlomené ucho
S6839	002	000	0	0	01	4	odlomené ucho
S6840	004	000	2	3	13	4	páskové oválné
S6841	004	000	1	1	01	4	páskové ploché oválné
S6842	004	000	0	0	13	4	páskové příčně prohnuté
S6843	004	000	0	0	08	4	páskové prožlabené
S6844	004	000	4	1	01	4	páskové prožlabené
S6845	002	000	1	1	01	4	ø 8 cm
S6846	002	000	1	1	01	4	ø 8 cm
S6847	002	000	0	0	01	4	
S6848	002	000	1	1	01	4	
S6849	002	000	1	1	31	4	
S6850	002	000	0	0	81	4	spodek bez dna, ø asi 13 cm

S6851	023	000	1	2	01	4	ø 10,2 cm, Tab. 10.
S6852	023	000	1	1	81	4	ø 9 cm, Tab. 10.
S6853	023	000	1	2	17	4	ø 11 cm, Tab. 10.
S6854	023	000	1	1	16	4	Přepal
S6855	023	000	4	1	01	4	ø 14 cm
S6856	023	000	0	0	01	4	ø 13 cm
S6857	023	000	1	2	17	4	ø 11 cm
S6858	003	000	0	0	01	4	ø 10 cm
S6859	003	000	0	0	08	4	ø 9 cm
S6860	003	000	1	1	18	4	ø 9 cm
S6861	003	000	1	1	07	4	ø 11 cm
S6862	003	000	1	3	01	4	ø 12 cm
S6863	003	000	1	2	01	4	
S6864	003	000	1	1	18	4	ø 13 cm
S6865	003	000	0	0	01	4	Tab. 11.
S6866	023	000	1	2	17	4	ø 9 cm, Tab. 11.
S6867	003	000	1	2	01	4	Tab. 11.
S6868	003	000	0	0	01	4	
S6869	003	000	0	0	08	4	
S6870	003	000	1	1	01	1	Tab. 11.
S6871/1	002	000	1	1	02	4	
S6871/2	002	000	1	1	02	4	
S6872/1	002	000	0	0	01	4	glazura černá zevnitř a částečně po povrchu vně
S6872/2	002	000	0	0	01	4	glazura černá uvnitř
S6872/3	002	000	0	0	01	4	glazura černá uvnitř
S6872/4	002	000	0	0	01	4	glazura černá uvnitř
S6873	002	000	0	0	01	4	
S6874	002	000	1	2	17	4	
S6875	002	000	1	3	01	4	
S6876	002	000	5	1	16	4	
S6877	002	000	1	1	18	4	
S6878	002	000	0	0	01	4	
S6879	002	000	1	1	01	4	
S6880	002	000	1	1	01	4	

S6881	002	000	1	1	13	4
S6882	002	000	1	1	07	4
S6883	002	000	1	1	01	4
S6884	002	000	1	1	17	4
S6885	002	000	1	1	01	4
S6886	002	000	0	0	01	4
S6887	002	000	1	1	01	4
S6888	002	000	4	2	81	4
S6889	002	000	1	2	81	4
S6890	002	000	1	1	18	4
S6891	002	000	1	2	01	4
S6892	002	000	1	2	01	4
S6893	002	000	1	1	12	4
S6894	002	000	1	1	01	4
S6895	002	000	1	3	12	4
S6896	002	000	0	0	01	4
S6897	002	000	0	0	61	4
S6898	002	000	1	1	21	4
S6899	002	000	4	1	16	4
S6900	002	000	0	0	81	4
S6901	002	000	1	1	21	4
S6902	002	000	4	1	01	4
S6903	002	000	0	0	82	4
S6904	002	000	4	1	37	4
S6905	002	000	0	0	01	4
S6906	002	000	1	1	18	4
S6907	002	000	1	3	01	4
S6908	002	000	4	1	17	4
S6909	002	000	1	1	01	4
S6910	002	000	1	1	71	4
S6911	002	000	0	0	01	4
S6912	002	000	1	1	21	4 02.4
S6913	002	000	0	0	31	4
S6914	002	000	0	0	81	4
S6915	002	000	0	0	61	4
S6916	002	000	0	0	16	4

S6917	002	000	1	1	01		4
S6918	002	000	1	1	17		4
S6919	002	000	1	1	71		4
S6920	002	000	1	1	21		4
S6921	012	030	1	1	01	10	4
S6922	012	030	0	0	01	10	4
S6923	012	030	1	1	71	10	4
S6924	012	030	1	1	01	10	4
S6925	012	030	0	0	16	10	4
S6926	002	030	0	0	08		4
S6927	005	030	1	1	01		4
S6928	010	143	1	1	13		4
S6929/1	010	142	4	1	17	12	4
S6929/2	002	142	4	1	17		4
S6929/3	002	142	4	1	17		4
S6929/4	002	142	4	1	17		4
S6929/5	002	142	4	1	17		4
S6930/1	010	142	4	1	07	12	4
S6930/2	002	142	4	1	07		4
S6930/3	002	142	4	1	07		4
S6930/4	002	142	4	1	07		4
S6930/5	002	142	4	1	07		4
S6930/6	002	142	4	1	07		4
S6930/7	002	142	4	1	07		4
S6930/8	002	142	4	1	07		4
S6930/9	002	142	4	1	07		4
S6931/1	012	142	4	3	18	12	4
S6931/2	002	142	4	3	18		4
S6931/3	002	142	4	3	18		4
S6931/4	002	142	4	3	18		4
S6931/5	002	142	4	3	18		4
S6932/1	012	142	1	1	08	12	4
S6932/2	002	142	1	1	08		4
S6932/3	002	142	1	1	08		4
S6933/1	012	142	1	1	31	12	4
S6933/2	002	142	1	1	31		4

S6934/1	012	141	1	1	03	06	4	ø 17 cm
S6934/2	012	141	1	1	03	06	4	ø 17 cm
S6934/3	001	141	1	1	03	06	4	ø 17 cm
S6935/1	012	141	0	0	03	02	4	ø 17 cm
S6935/2	002	141	0	0	03		4	
S6935/3	002	141	0	0	03		4	
S6936/1	012	141	1	1	03	02	4	ø 17 cm
S6936/2	002	141	1	1	03		4	
S6937	012	142	1	3	08	12	4	
S6938	012	142	1	1	18	12	4	
S6939	012	142	1	1	81	12	4	zelené glazování uvnitř nádoby
S6940	012	142	0	0	83	12	4	
S6942	012	142	1	3	07	12	4	
S6942	012	142	1	2	07	12	4	
S6943	012	142	0	0	18	12	4	
S6944	002	142	1	2	13		4	
S6945	012	142	4	1	17	12	4	
S6946	001	142	1	1	03	12	4	
S6947	001	142	0	0	07	12	4	
S6948	001	142	1	1	01	12	4	
S6949	001	142	0	0	01	12	4	
S6950	001	142	1	1	17	12	4	
S6951	001	142	1	1	01	12	4	
S6952	001	142	1	2	08	12	4	
S6953	001	142	1	1	18	12	4	
S6954	001	000	0	0	07	12	4	kamnářská
S6955	001	142	1	1	07	12	4	
S6956	001	000	1	2	87	12	4	kamnářská
S6957	001	000	1	3	18	12	4	kamnářská
S6958	001	000	0	0	17	12	4	
S6959	001	000	4	1	07	12	4	kamnářská
S6960	001	000	4	1	83	12	4	
S6961	001	000	0	0	07	12	4	kamnářská
S6962	001	000	0	0	18	12	4	kamnářská
S6963	001	000	0	0	17	12	4	kamnářská

S6964	001	000	1	2	01	12	4	kamnářská
S6965	001	000	0	0	08	12	4	kamnářská
S6966	001	000	1	1	07	12	4	kamnářská
S6967	001	000	0	0	07	12	4	kamnářská
S6968	001	000	0	0	87	12	4	kamnářská
S6969	002	000	1	2	18		4	kamnářská
S6970	023	000	4	1	87		4	ø 14 cm, kamnářská
S6971/1	023	000	1	1	18		4	kamnářská, ø 12 cm
S6971/2	002	000	1	1	18		4	kamnářská
S6972	023	000	1	2	08		4	kamnářská, ø 13,3 cm
S6973	023	000	1	1	87		4	kamnářská, ø 14 cm
S6974	023	000	4	1	18		4	kamnářská, ø 11,8 cm
S6975	023	000	1	2	08		4	kamnářská, ø 14,2 cm
S6976	023	000	1	1	67		4	kamnářská, ø 14 cm
S6977	023	000	4	1	87		4	kamnářská, ø 14,8 cm
S6978	023	000	0	0	31		4	kamnářská, ø 11 cm
S6979	023	000	1	1	38		4	kamnářská, ø 14 cm
S6980	023	000	0	0	07		4	kamnářská, ø 13 cm
S6981	023	000	4	1	18		4	kamnářská, ø 12 cm
S6982	023	000	1	1	31		4	kamnářská, ø 12 cm
S6983	023	000	1	1	07		4	kamnářská, ø 12 cm
S6984	023	000	0	0	17		4	kamnářská, ø 13 cm
S6985	023	000	0	0	07		4	kamnářská, ø 13 cm
S6986	023	000	4	1	06		4	kamnářská
S6987	023	000	4	1	81		4	kamnářská
S6988	023	000	1	1	07		4	kamnářská, ø 14 cm
S6989	003	000	0	0	07		4	kamnářská
S6990	003	000	1	1	08		4	kamnářská
S6991	003	000	1	1	07		4	kamnářská
S6992	003	000	0	0	07		4	kamnářská
S6993	003	000	0	0	71		4	kamnářská
S6994	002	000	1	1	17		4	kamnářská
S6995	002	000	4	2	17		4	kamnářská
S6996	002	000	0	0	17		4	kamnářská
S6997	002	000	1	1	06		4	kamnářská
S6998	002	000	4	1	07		4	kamnářská

S6999	002	000	0	0	07		4	kamnářská
S7000	002	000	1	1	07		4	kamnářská
S7001	002	000	1	1	07		4	kamnářská
S7002	002	000	1	1	17		4	kamnářská
S7003	002	000	0	0	07		4	kamnářská
S7004	002	000	0	0	07		4	kamnářská
S7005	002	000	1	1	87		4	kamnářská
S7006	002	000	0	0	07		4	kamnářská
S7007	002	000	1	1	87		4	kamnářská
S7008	002	000	1	1	87		4	kamnářská
S7009	002	000	1	1	08		4	kamnářská
S7010	002	000	0	0	07		4	kamnářská
S7011	002	000	0	0	03		4	
S7015	012	000	1	1	07	02	4	01.1
S7016	001	000	0	0	07	16	4	02.2
S7017	001	000	1	2	03	16	3	hnědá glazura uvnitř
S7018	002	000	1	2	17		4	02.2
S7019	002	000	0	0	07		4	hnědá glazura uvnitř
S7020	002	000	0	0	01		4	černohnědá glazura uvnitř a z části i vně střepu
S7021	002	000	0	0	01		4	černá glazura uvnitř
S7022	002	000	1	1	13		4	hnědá glazura uvnitř
S7023	002	000	0	0	13		4	hnědá glazura uvnitř
S7024	002	000	0	0	06		4	
S7025	002	000	1	1	16		4	24.11
S7026	002	000	0	0	16		4	04.4
S7027	002	000	0	0	02		4	02.1 černá glazura
S7028	003	000	5	3	06		4	
S7029	003	000	1	1	01		4	
S7030	002	000	0	0	01		4	černohnědá glazura uvnitř
S7031	002	000	1	1	17		4	
S7032	002	000	0	0	01		4	
S7033	001	000	0	0	71	12	4	kamnářská
S7034	001	143	1	2	37	12	4	

S7035	001	143	1	1	01	12	4	
S7035	001	143	1	1	17	12	4	
S7037	001	143	1	1	07		4	
S7038	001	000	1	1	78	12	4	kamnářská
S7039	023	000	1	1	07		4	kamnářská
S7040	001	000	1	1	16	12	4	kamnářská
S7041	001	000	1	1	71		4	kamnářská
S7042	001	000	1	2	16	12	4	kamnářská
S7043	002	143	1	1	87		4	
S7044	001	143	1	1	87		4	
S7045	001	000	1	2	76	12	4	kamnářská
S7046	001	000	1	1	08	12	4	kamnářská, okraj je částečně odlomený
S7047	001	000	1	2	17	12	4	kamnářská
S7048	001	000	1	1	67	12	4	kamnářská
S7049	001	000	4	2	07	12	4	kamnářská
S7050	001	000	1	2	07	12	4	kamnářská
S7051	001	000	1	2	16	12	4	kamnářská
S7052	001	000	1	1	17	12	4	kamnářská
S7053	001	000	1	2	07	12	4	kamnářská
S7054	001	000	1	1	07	12	4	kamnářská
S7055	001	000	1	2	07	12	4	kamnářská
S7056	001	000	1	1	17	12	4	01.4 kamnářská
S7057	001	000	1	2	06	12	4	kamnářská
S7058	001	000	1	3	06	12	4	kamnářská
S7059	002	000	1	3	08		4	kamnářská
S7060	002	000	1	2	37		4	kamnářská, ø 10 cm
S7061	002	000	1	1	07		4	kamnářská
S7062	023	143	1	2	07		4	ø 20 cm
S7063	023	000	2	2	07		4	kamnářská, ø 19 cm
S7064	023	000	1	2	07		4	kamnářská, ø 19 cm
S7065	003	000	1	1	07		4	kamnářská, ø 16 cm
S7066	003	000	1	1	18		4	kamnářská, ø 11 cm
S7067	003	000	1	1	07		4	kamnářská, ø 12 cm
S7068	003	000	4	1	07		4	kamnářská, ø 14 cm
S7069	002	000	4	2	17		4	kamnářská, ø 12 cm

S7070	003	000	0	0	81		4		kamnářská, ø12 cm
S7071	003	000	1	1	07		4		kamnářská, ø 21 cm
S7072	003	000	1	1	71		4		kamnářská,
S7073	003	000	1	1	07		4		kamnářská, ø 15 cm
S7074	003	000	1	1	07		4		kamnářská
S7075	003	000	1	1	07		4		kamnářská
S7076	002	000	2	2	17		4		kamnářská, ø 9 cm
S7077	002	000	1	1	17		4		kamnářská
S7078	002	000	0	0	07		4		kamnářská
S7079	002	000	1	1	17		4		kamnářská
S7080	002	000	1	1	17		4		kamnářská
S7081	002	000	0	0	07		4		kamnářská
S7082	002	000	1	1	67		4		kamnářská
S7083	002	000	1	2	06		4		kamnářská
S7084	002	000	1	1	17		4		kamnářská
S7085	002	000	1	1	17		4		kamnářská
S7086	002	000	1	1	07		4		kamnářská
S7087	002	000	1	1	07		4		kamnářská
S7088	002	000	0	0	31		4		kamnářská
S7090	012	000	1	3	01	02	4	02.1	ø 19 cm, Tab. 14.
S7091	012	000	5	2	08	17	4		ø 10 cm, Tab. 14.
S7092	001	000	1	3	01	02	4		ø 22 cm, Tab. 14.
S7093	001	000	1	2	71	03	4	02.2	ø 15 cm, Tab. 14.
S7094	001	000	1	1	01	02	4	02.1	ø 17 cm, Tab. 14.
S7095	001	000	1	2	01	02	4		ø 20 cm
S7096	001	000	4	1	13	02	4		ø 18 cm
S7097	001	000	0	0	82	02	4	02.1	ø 11 cm
S7098	001	000	0	0	16	16	4	02.2	odlomené ucho, ø 8 cm
S7099	002	000	1	2	17		4		odlomené ucho
S7100	002	000	1	1	08		4		
S7101	003	000	1	1	08		4		ø 10 cm
S7102	002	000	1	1	86		4	02.1	

Katalog III.: Pevnůstka III (1973, 1979)

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
S7103	001	000	0	0	07	08	4	zelená glazura na vnitřní straně středu, ø 12 cm
S7105/1	010	020	0	0	08	16	4	24.25 ucho páskové s rozšířenými okraji, asymetrické, lišta na okraji, Tab. 15.
S7105/10	002	020	0	0	08		4	
S7105/11	002	020	0	0	08		4	
S7105/2	001	020	0	0	08	17	4	27.21
S7105/3	002	020	0	0	08		4	04.2
S7105/4	002	020	0	0	08		4	24.25
S7105/5	002	020	0	0	08		4	24.14
S7105/6	002	020	0	0	08		4	
S7105/7	002	020	0	0	08		4	24.12
S7105/8	002	020	0	0	08		4	04.4
S7105/9	002	020	0	0	08		4	04.4
S7106	010	100	1	3	08	04	4	1 nožka sloupová, šíkmě nasazená, plná; hnědá glazura uvnitř, ø18 cm, Tab. 16.
S7107/1	010	020	1	1	08	17	4	72.1x ø 11 cm, Tab. 16.
S7107/2	012	020	1	1	08	17	4	72.1x ø 11 cm
S7107/3	023	020	1	1	08	17	4	02.8 ø8 cm
S7108/1	013	011	1	2	08	17	4	s uchem - páskové, prožlabené, asymetrické, glazura oboustranná, ø 12 cm
S7108/2	012	011	1	2	08	17	4	glazura oboustranná, ø 12 cm
S7108/3	012	011	1	2	08	17	4	glazura oboustranná, ø 12 cm
S7108/4	002	011	1	2	07		4	glazura oboustranná
S7108/5	002	011	1	2	07		4	glazura oboustranná
S7108/6	002	011	1	1	07		4	glazura oboustranná

S7109/1	012	110	1	1	01	02	4		odlomené ucho, zelená glazura uvnitř, ø 9 cm
S7109/2	002	110	1	1	01		4		zelená gl. uvnitř
S7109/3	002	110	1	1	01		4		zelená gl. uvnitř
S7109/4	002	110	1	1	01		4		zelená gl. uvnitř
S7109/5	023	110	0	0	01		4		zelená glazura uvnitř, ø 5 cm
S7109/6	023	110	1	1	31		4		zelená glazura uvnitř, ø 5 cm
S7110/1	012	111	6	2	03	17	4	02.2	ø 8 cm, Tab. 17.
S7110/10	002	111	6	2	13		4		
S7110/11	002	111	6	2	03		4		
S7110/12	002	111	6	2	03		4		
S7110/13	023	111	6	2	03		4		dno vypuklé, ø 5 cm, Tab. 17.
S7110/2	012	111	6	2	01	17	4	02.2	
S7110/3	001	111	6	2	13	17	4	72.12	ø 10 cm
S7110/4	012	111	6	2	01	17	4	02.2	ø 10 cm
S7110/5	002	111	6	2	03		4		
S7110/6	002	111	6	2	13		4		
S7110/7	002	111	6	2	13		4		
S7110/8	002	111	6	2	13		4		
S7110/9	002	111	6	2	13		4		
S7111	012	000	1	1	01	07	4	24.31	ø 14 cm, Tab. 17.
S7112	012	000	1	1	61	07	4	04.01	ø 22 cm, Tab. 17.
S7113	012	000	0	0	61	02	4	04.01	ø 18 cm
S7114	012	000	1	1	06	07	4	24.11	ø 21 cm
S7115	012	000	1	1	06	07	4	14.21	ø 15 cm, Tab. 17.
S7116	012	000	1	1	01	16	4	02.2	ø 8 cm
S7117	012	000	1	1	71	06	4	02.1	ø 12 cm, Tab. 17.
S7118	012	000	1	1	01	02	3	02.1	ø 15 cm,
S7119	012	000	0	0	01	16	4	02.x	ø 10 cm, Tab. 18.
S7120	012	000	1	1	01	01	4	02.1	ø 10 cm, Tab. 18.
S7121	012	110	0	0	71	17	4	02.3	ø 8 cm, Tab. 18.
S7122	012	000	1	2	01	02	4	02.1	ø 18 cm
S7123	012	000	1	1	01	16	4	07.1	ø 13 cm

S7124	012	000	0	0	17	02	4	02.1	ø 17 cm
S7125	012	000	1	2	01	07	4		okraj lehce deformován, ø 20 cm
S7126	012	000	1	2	01	02	4	02.1	ø 24 cm
S7127	013	000	0	0	01	07	4	02.1	ucho páskové s rozšířenými okraji, ø 17 cm
S7128	012	000	0	0	08	02	4		hnědá glazura uvnitř, ø 13 cm
S7129	012	000	0	0	03	05	4		hnědá oboust. glazura, ø 14 cm
S7130	001	000	2	1	01	17	4	72.12	ø 10 cm
S7131	012	000	1	1	01	17	4	72.14	ø 10 cm, Tab. 18.
S7132	012	000	1	2	08	07	4	02.1	ø 14 cm
S7133	001	000	0	0	01	16	4	02.1	ø 10 cm
S7134	001	000	1	2	71	03	4	02.1	ø 26 cm
S7135	001	000	0	0	01	16	4		ø 12 cm
S7136	001	000	0	0	01	00	4		ø 5 cm, Tab. 18.
S7137	001	000	0	0	18	16	4		ø 10 cm
S7138	001	000	1	1	21	16	4		ø 12 cm
S7139	001	000	1	1	01	02	4	02.1	ø 21 cm
S7140	001	000	1	1	17	07	4	02.1	ø 20 cm
S7141	001	000	3	1	01	02	4		ø 24 cm
S7142	001	000	0	0	01	02	4		ø 24 cm, Tab. 18.
S7143	001	000	1	1	81	02	4		ø 20 cm
S7144	001	050	2	3	28	06	4	02.2	ø 15 cm, Tab. 18.
S7145	001	000	1	1	07	08	4		ø 15 cm, Tab. 18.
S7146	001	000	1	2	07	02	4	02.1	ø 26 cm
S7147	001	000	1	1	07	17	4		ø 18 cm, Tab. 18.
S7148	001	060	1	1	62	03	4		ø 22 cm
S7149	001	000	0	0	07	03	4		ø 17 cm
S7150	001	000	0	0	01	16	4	02.1	ø 8 cm
S7151	001	000	0	0	01	16	4	07.1	ø 8 cm
S7152	001	000	1	1	01	07	4		ø 19 cm
S7153	001	000	0	0	01	05	4	07.1	ø 14 cm
S7154	001	000	2	3	02	02	3		ø 14 cm, Tab. 18.

S7155	001	000	2	2	32	02	4	ø 13 cm
S7156	001	000	2	3	02	03	3	ø 14 cm
S7157	001	000	2	3	02	01	3	ø 14 cm
S7158	001	000	2	3	02	02	3	ø 14 cm
S7159	001	000	0	0	02	02	4	ø 16 cm
S7160	001	000	0	0	01	16	4	ø 12 cm
S7161	001	000	1	1	01	02	4	ø 12 cm
S7162	002	000	0	0	17	03	4	ø 11 cm
S7163	001	000	1	1	01	01	4	ø 11 cm
S7164	001	000	0	0	01	04	4	ø 12 cm
S7165	001	000	0	0	01	02	4	ø 14 cm
S7166	001	000	0	0	01	05	4	ø 11 cm
S7167	001	000	1	1	01	08	4	ø 11 cm
S7168	001	000	1	1	01	02	4	ø 15 cm
S7169	001	000	1	1	02	02	3	ø 13 cm
S7170	001	000	4	2	02	02	4	ø 14 cm
S7171	001	000	0	0	01	02	4	ø 16 cm
S7172	001	000	1	1	02	02	4	ø 15 cm
S7173	001	000	0	0	01	05	4	ø 11 cm,
S7174	001	000	0	0	02	02	4	
S7175	001	000	2	3	02	02	4	
S7176	001	000	0	0	01	02	4	
S7177	001	000	0	0	01	01	4	ø 19 cm
S7178	001	000	1	1	01	05	4	ø 12 cm
S7179	001	000	1	1	01	03	4	ø 12 cm
S7180	001	000	0	0	07	17	4	ø 12 cm, Tab. 18.
S7181	001	000	1	1	08	02	4	ø 20 cm, Tab. 18.
S7182	001	000	1	1	18	05	4	ø 16 cm
S7183	001	000	1	1	17	02	4	ø 18 cm
S7184	001	000	1	1	78	05	4	ø 11 cm
S7185	001	000	0	0	18	02	4	ø 13 cm
S7186	001	000	1	2	18	02	4	ø 22 cm
S7187	001	000	1	2	02	02	3	
S7188	001	000	0	0	61	02	4	ø 15 cm
S7189	001	000	1	1	02	02	4	
S7190	001	000	0	0	07	02	4	

S7191	001	000	0	0	01	05	4	část ucha - páskové oválné
S7192	001	000	0	0	71	05	4	část ucha - páskové s rozšířenými okraji
S7193	002	000	0	0	01		4	04.2
S7194	002	000	1	2	01		3	24.11 Tab. 19.
S7195	002	000	0	0	01		4	24.11 Tab. 19.
S7196	002	000	1	1	21		4	24.11
S7197	002	000	1	1	01		4	04.2 Tab. 19.
S7198	002	000	1	1	01		4	02.1 Tab. 19.
S7199	002	000	0	0	01		4	02.1
S7200	002	000	0	0	08		4	
S7201	002	000	0	0	01		4	02.1
S7202	002	000	1	1	01		4	02.2 Tab. 19.
S7203	002	000	1	1	07		4	02.1
S7204	002	000	1	2	01		3	01.x Tab. 19.
S7205	002	000	1	1	01		4	02.2
S7206	002	000	0	0	01		4	04.x Tab. 19.
S7207	002	000	1	1	08		4	24.17
S7208	002	000	1	1	67		3	04.1 Tab. 19.
S7209/1	002	000	1	1	01		4	02.x
S7209/2	002	000	1	1	01		4	02.x
S7210	002	000	1	1	01		4	úcho odlomeno, Tab. 20.
S7211	004	000	0	0	01		4	páskové na svrchní hraně prožlabené, Tab. 20.
S7212	004	000	0	0	01		4	páskové na svrchní hraně prožlabené
S7213	004	000	3	1	01		4	páskové na svrchní hraně prožlabené, Tab. 20.
S7214	004	000	0	0	01		4	páskové na svrchní hraně prožlabené
S7215	004	000	2	2	17		4	páskové s rozšířenými okraji
S7216	004	000	0	0	08		3	páskové na svrchní

							hraně prožlabené, hnědá glazura
S7217	004	000	0	0	01	3	páskové na svrchní hraně prožlabené, deformace
S7218	002	000	1	1	01	4	ø 9 cm
S7219	002	000	2	3	02	3	ø 10 cm
S7220	002	000	1	1	01	4	
S7221	002	000	0	0	01	4	ø 12 cm
S7222	023	110	1	1	07	3	ø 3,7 cm, Tab. 20.
S7223	023	000	1	3	71	4	ø 13 cm
S7224	023	000	1	1	07	4	dno se středovým pupkem vtlačeným, ø 5 cm, Tab. 20.
S7225	023	000	4	1	08	4	ø 10 cm
S7226	023	000	1	1	18	4	ø 9 cm
S7227	023	000	0	0	01	4	ø 8 cm
S7228	023	000	2	2	81	4	ø 14 cm
S7229	023	000	0	0	01	4	ø 11 cm
S7230	023	000	0	0	01	4	ø 11 cm
S7231	023	000	1	1	01	4	ø 12 cm
S7232	023	000	1	1	01	4	ø 7 cm
S7233	023	000	0	0	02	4	ø 6 cm
S7234	023	000	1	1	01	4	ø 14 cm
S7235	023	000	2	3	02	3	ø 8 cm
S7236	023	000	1	2	01	4	ø 12 cm
S7237	023	000	0	0	01	4	ø 12 cm
S7238	023	000	5	1	01	4	ø 13 cm
S7239	023	000	0	0	81	4	ø 9 cm
S7240	023	000	0	0	17	4	ø 10 cm
S7241	023	000	0	0	17	4	ø 11 cm
S7242	023	000	0	0	08	4	glazura uvnitř, ø 8 cm
S7243	023	000	1	1	32	3	ø 11 cm
S7244	003	000	1	1	01	4	ø 15 cm
S7245	003	000	4	1	16	4	ø 13 cm
S7246	003	000	0	0	01	4	

S7247	003	000	0	0	01	4	
S7248	002	000	0	0	01	4	černá glazura uvnitř
S7249	002	000	0	0	08	4	zelená glazura oboustranná
S7250	002	000	0	0	01	4	černá glazura uvnitř
S7251	002	000	0	0	01	4	hnědá glazura uvnitř
S7252	002	000	0	0	07	4	hnědá glazura uvnitř
S7253	002	000	1	1	07	4	hnědá glazura uvnitř
S7254/1	002	000	2	2	21	4	
S7254/2	002	000	2	2	21	4	
S7254/3	002	000	2	2	21	4	
S7254/4	002	000	2	2	21	4	
S7254/5	002	000	2	2	21	4	
S7254/6	002	000	2	2	21	4	
S7255	002	000	1	1	01	4	
S7256	002	000	2	1	21	4	
S7257	002	000	0	0	01	4	
S7258	002	000	4	1	01	4	
S7259	002	000	2	3	01	4	
S7260	002	000	0	0	01	4	
S7261	002	000	2	3	02	4	
S7262	002	000	2	3	01	4	
S7263	002	000	0	0	01	4	
S7264	002	000	0	0	01	4	02.1
S7265	002	000	0	0	01	4	
S7266	002	000	0	0	01	4	
S7267	002	000	4	1	18	4	
S7268	002	000	1	2	08	4	
S7269	002	000	1	1	87	4	
S7270	002	000	4	1	78	4	
S7271	002	000	1	1	08	4	
S7272	002	000	1	1	08	4	
S7273	002	000	0	0	78	4	
S7274	002	000	0	0	72	4	
S7275	002	000	0	0	07	4	
S7276	002	000	4	2	07	4	

S7277	002	000	4	2	07		4	
S7278	002	000	4	1	07		4	
S7279	010	141	1	2	17		3	01.1
S7280	001	144	1	2	17	12	4	09.1
								neurčité vyobrazení motivu, dračí křídlo?, Obr. 7.
S7281	001	144	1	2	76	12	4	09.1
S7282	012	144	1	2	06	12	4	09.1
S7283	002	144	1	2	16	12	4	09.1
								plastická, vyobrazení meluzíny (ruka drže ocas), Tab. 21.
S7284	001	000	1	1	08	12	4	kamnářská
S7285	001	000	0	0	17	12	4	01.2
S7286	001	000	1	3	72	00	4	kamnářská
S7287	002	000	0	0	07		4	kamnářská
S7288	002	000	1	2	06		4	09.1
S7289	002	144	1	1	16		4	09.1
S7290	002	000	1	1	87		4	kamnářská
S7291	023	000	5	2	07		4	kamnářská, ø 13 cm
S7292	023	000	0	0	71		4	kamnářská, ø 16 cm
S7293	023	000	1	2	17		4	kamnářská, ø 19 cm
S7294	123	030	1	2	71	10	4	ø 15 cm
S7295	012	030	1	1	28	10	4	ø 17 cm
S7296	012	030	1	2	18	10	4	ø 17 cm
S7297	012	030	1	2	17	10	4	ø 13 cm
S7298	001	030	1	1	71	10	4	ø 13 cm
S7299	001	030	1	1	01	10	4	ø 15 cm
S7300	001	030	0	0	01	10	4	ø 12 cm
S7301	001	030	0	0	01	10	4	ø 20 cm
S7302	005	030	1	1	08		4	3,8 cm ø držadla
S7303	005	030	1	1	18		4	ø. 3,8 cm
S7304	005	030	0	0	01		3	ø 2,9
S7314	012	000	1	1	71	01	3	04.1
S7315	012	000	1	1	01	04	4	02.1
S7316	012	000	0	0	01	02	3	02.1
								ø 14 cm

S7317	012	000	0	0	01	02	4	02.1	ø 13 cm
S7318	001	000	4	1	01	02	4		ø 14 cm
S7319	001	000	1	1	71	03	4		ø 17 cm
S7320	001	000	1	1	01	02	4		ø 15 cm
S7321	001	000	1	1	01	05	4		
S7322	001	000	1	1	01	02	4		
S7323	001	000	0	0	02	02	4		
S7324	001	000	0	0	01	07	4		
S7325	001	000	1	1	01	03	4		část okraje odlomena
S7326	001	000	1	1	07	07	4		ø 12 cm
S7327	002	000	1	1	01		4	jiné	1 vlnice + 7 žlábků, Obr. 8.
S7328	002	000	0	0	01		4	24.61	
S7329	002	000	1	1	02		4	04.1	
S7330	002	000	0	0	67		4	24.11	
S7331	002	000	4	1	21		4	02.1	
S7332	002	000	0	0	01		4	02.1	
S7333	002	000	4	1	01		4	02.x	
S7334	004	000	0	0	81		4		páskové prožlabené ze svrchní strany
S7335	004	000	0	0	01		4		tyčinkové oválné
S7336	002	000	2	3	01		3		
S7337	002	000	0	0	01		4		
S7338	002	000	2	3	71		4		
S7339	002	000	1	1	07		4		popraskaný povrch střepu, přepal
S7340	002	000	1	1	01		4		
S7341	002	000	0	0	71		4		
S7342	002	000	4	1	67		4		
S7343	002	000	0	0	76		4		
S7344	023	000	1	2	07		4		
S7345	023	000	4	1	07		4		
S7346	003	000	1	1	71		4		
S7347	012	030	1	2	16	10	4		ø 13 cm
S7348	001	030	1	1	16	10	4		ø 15 cm
S7349	001	030	1	1	01	10	4		

S7350	023	000	1	1	71		4		ø 11 cm
S7351	002	000	1	1	61		4		
S7352	002	000	0	0	07		3		
S7353	002	000	4	2	08		4		
S7354	002	000	1	1	01		4	02.1	
S7355	002	000	1	1	07		4		
S7356	002	000	2	3	02		4		
S7357	023	000	0	0	01		4		
S7358	000	000	0	0	13		4		snad kus plastiky - ruka?, Obr. 9.

Katalog IV.: Pevnůstka V (1979)

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	
S7360	001	000	0	0	17	05	4	07.1	ø 13 cm
S7361	001	000	1	1	06	08	4	02.2	zelená glazura uvnitř, ø 15 cm
S7362	001	000	1	2	08	03	4		ø 12 cm
S7363	001	000	2	2	01	01	4	02.3	
S7364	001	000	1	1	01	02	4		
S7365	002	000	1	1	01		4	04.1	
S7366	002	000	0	0	01		4	04.1	
S7367	023	000	0	0	01		4	02.x	
S7368	002	000	1	1	01		4		UCHO ODLOMENO páskové se žlábkem
S7369	004	000	1	1	08		4		tyčinkovité hráněné
S7370	002	000	1	2	01		4		
S7371	023	000	1	1	08		4		ø 13 cm
S7372/1	023	000	1	1	08		3		hnědá glazura uvnitř, ø 8 cm
S7372/2	002	000	1	1	08		3		hnědá glazura uvnitř
S7373	002	000	5	1	16		4		
S7374	002	000	0	0	61		4		
S7375	012	030	2	1	01	10	4		ø 14 cm
S7376	002	030	0	0	03		4		

Katalog V.: Nálezy bez kontextu

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
S7381/1	010	020	4	2	07	01	4	ø 10 cm, od podhrdlí ke spodku žlábky horizontální, žlábek na hrdle, ucho páskové prožlabené
S7381/10	003	020	4	1	07		4	
S7381/2	001	020	4	2	07	01	4	ø 10 cm
S7381/3	002	020	4	1	07		4	02.x
S7381/4	002	020	4	1	07		4	02.x
S7381/5	002	020	4	1	07		4	02.x
S7381/6	002	020	4	1	07		4	02.3
S7381/7	002	020	4	1	07		4	02.2
S7381/8	002	020	4	1	07		4	
S7381/9	002	020	4	1	07		4	
S7382/1	012	110	1	1	01	16	4	ø 8 cm
S7382/2	023	110	1	1	01		4	ø 5,2 cm
S7383/1	012	010	1	1	08	05	4	hnědá glazura uvnitř, ø 11 cm
S7383/2	002	010	1	1	08		4	hnědá glazura uvnitř
S7383/3	002	010	1	1	08		4	hnědá glazura uvnitř
S7383/4	002	010	1	1	08		4	hnědá glazura uvnitř
S7383/5	002	010	1	1	08		4	hnědá glazura uvnitř
S7383/6	002	010	1	1	17		4	hnědá glazura uvnitř, ø 8 cm
S7383/7	023	010	1	1	08		4	hnědá glazura uvnitř, ø 8 cm
S7384/1	012	010	6	2	87	17	4	02.x hnědá glazura uvnitř, odlomeno ucho, loštická keramika
S7384/2	001	010	6	2	73	17	4	27.x1 ø 10 cm, loštická keramika
S7384/3	002	010	6	2	17		4	02.x loštická keramika
S7384/4	002	010	6	2	73		4	02.x loštická keramika
S7384/5	002	010	6	2	17		4	02.x loštická keramika

S7384/6	023	010	6	2	17		4		loštická keramika
S7384/7	023	010	6	2	73		4		ø 8 cm, loštická
									keramika, Tab. 22.
S7385	123	060	0	0	01	08	4		ø dna 5,5 cm, ø okraje
									12 cm
S7386/1	012	050	5	2	18	07	4		ø 21 cm
S7386/2	002	050	5	2	18		4		
S7386/3	002	050	5	2	18		4		
S7386/4	002	050	5	2	18		4		
S7386/5	003	050	5	2	18		4		ø 15,2 cm
S7387/1	012	000	0	0	16	02	4	24.12	ø 18 cm
S7387/10	002	000	0	0	16		4		
S7387/11	002	000	0	0	16		4		
S7387/12	002	000	0	0	16		4		
S7387/13	002	000	0	0	16		4		
S7387/2	012	000	0	0	16	02	4	42.12	ø 18 cm
S7387/3	012	000	0	0	16	02	4	42.12	ø 18 cm
S7387/4	002	000	0	0	16		4	42.12	
S7387/5	002	000	0	0	16		4	42.12	
S7387/6	002	000	0	0	16		4		
S7387/7	002	000	0	0	16		4		
S7387/8	002	000	0	0	16		4		
S7387/9	002	000	0	0	16		4		
S7388/1	002	000	0	0	01		4	24.12	
S7388/2	002	000	0	0	01		4	24.12	
S7388/3	002	000	0	0	01		4	24.12	
S7388/4	002	000	0	0	01		4		
S7388/5	002	000	0	0	01		4		
S7388/6	002	000	0	0	01		4		
S7388/7	002	000	0	0	01		4		ø 10 cm
S7389/1	002	110	1	1	01		3	72.18	
S7389/2	002	110	1	1	01		4	02.4	
S7389/3	002	110	1	1	01		4	02.6	
S7389/4	002	110	1	1	01		4		
S7389/5	023	110	1	1	01		4		ø 5,5 cm, Tab. 22.
S7390/1	013	011	0	0	01	17	4	07.1	ø 16 cm, ucho

páskové ploché
zaoblené, Tab. 23.

S7390/2	013	011	0	0	01	17	4	07.1	ø 16 cm, ucho páskové ploché zaoblené
S7391	012	111	6	2	03	17	4	02.1	lišta odlomená
S7392/1	002	000	1	1	08		4		
S7392/2	002	000	0	0	08		4		
S7392/3	002	000	0	0	08		4		
S7392/4	002	000	0	0	08		4		
S7392/5	023	000	0	0	08		4		ø 12 cm
S7392/6	003	000	0	0	08		4		ø 12 cm
S7393	013	011	1	2	01	01	4	02.1	páskové prožlabené icho asymetrické, ø 14 cm, Tab. 23.
S7394	012	000	1	1	61	17	4	24.12	ø 12 cm, Tab. 23.
S7395	001	000	0	0	01	17	4	24.12	ø 12 cm
S7396	002	000	1	1	01		2	27.61	
S7397	012	000	0	0	01	16	3	02.03	ø 6 cm, Tab. 24.
S7398	001	000	1	1	01	17	2		ø 9 cm
S7399	001	000	0	0	01	17	3		ø 9 cm
S7400	012	000	5	3	07	17	2		ø 8 cm, písková hmota, Tab. 24.
S7401	012	020	0	0	01	16	4	27.21	okraj deformován, Tab. 24.
S7402/1	001	000	0	0	61	17	4	02.3	
S7402/2	001	000	0	0	61	17	4	02.3	
S7403/1	012	000	0	0	07	17	4	27.12	ø 13 cm
S7403/2	001	000	0	0	67	17	4	27.12	
S7404	001	000	0	0	01	16	4	02.2	ø 13 cm
S7405	001	000	2	3	01	06	3	02.1	ø 38 cm?, 24.
S7406	001	000	0	0	08	16	4	02.1	ø 15 cm
S7407	001	000	0	0	01	04	4	07.1	
S7408	001	000	1	1	01	17	4	27.21	ø 10 cm
S7409	001	000	1	1	07	16	4	07.1	černá glazura vně střepu

S7410	012	000	1	1	01	01	4	02.1	ø 18 cm, Tab. 24.
S7411	012	000	1	1	01	05	4	2.2	
S7412	012	111	6	2	43	17	4	02.3	ø 8 cm
S7413	001	111	6	2	43	17	4	02.2	ø 8 cm
S7414	001	111	6	2	34	16	4	02.3	
S7415	001	111	6	2	41	16	4	02.2	
S7416/1	012	000	1	1	71	02	4	02.1	ø 32 cm?, Tab. 24.
S7416/2	012	000	1	1	71	02	4	02.1	ø 32 cm?
S7417	013	011	5	3	07	17	3		ø 13 cm, ucho
									páskové prožlabené,
									Tab. 24.
S7418	012	000	0	0	07	17	4		ø 16 cm
S7419	012	000	0	0	21	05	4		ø 12 cm
S7420	012	000	1	1	01	05	4		ø 11 cm
S7421/1	012	000	0	0	01	02	4		ø 18 cm
S7421/2	012	000	0	0	01	02	4		
S7421/3	012	000	0	0	01	02	4		
S7422	012	000	0	0	61	04	4	07.1	
S7423	012	000	0	0	61	02	4		ø 15 cm
S7424	001	000	0	0	17	17	3		ø 10 cm
S7425	012	000	0	0	01	02	4		ø 13 cm
S7426	001	000	0	0	01	02	4	02.1	ø 18 cm
S7427/1	001	000	0	0	71	02	4		ø asi 35 cm
S7427/2	001	000	0	0	71	02	4		ø asi 35 cm
S7428/1	001	000	0	0	18	02	4		ø 22 cm, Tab. 24.
S7428/2	001	000	0	0	18	02	4		
S7428/3	001	000	0	0	18	02	4		
S7429/1	001	000	0	0	01	17	4		ø 14 cm
S7429/2	001	000	0	0	01	17	4		ø 14 cm
S7429/3	001	000	0	0	01	17	4		ø 14 cm
S7429/4	001	000	0	0	01	17	4		ø 14 cm
S7429/5	001	000	0	0	01	17	4		ø 14 cm
S7430	001	000	0	0	01	17			ø 15 cm
S7431	001	000	1	1	78	02	3		ø 16 cm
S7432	001	000	0	0	78	01	3		ø 18 cm
S7433	001	000	1	1	01	01	4		ø 15 cm

S7434	001	000	0	0	07	05	4	ø 11 cm, glazura oboust.
S7435	001	000	1	1	01	04	4	ø 13 cm, odlomené UCHO
S7436/1	001	000	0	0	08	16	4	04.x ø 12 cm
S7436/2	001	000	0	0	08	16	4	04.x ø 12 cm
S7436/3	001	000	0	0	08	16	4	04.x ø 12 cm
S7437/1	001	111	6	2	43	17	4	ø 5 cm
S7437/2	001	111	6	2	43	17	4	ø 5 cm
S7438	001	000	0	0	01	08	4	ø 11 cm
S7439	001	000	1	1	17	05	2	ø 8 cm
S7440	001	000	1	1	01	05	2	27.21
S7441	001	000	1	1	01	05	3	07.1 ø 10 cm
S7442	012	050	5	1	18	08	4	ø 14 cm, Tab. 24.
S7443	012	050	0	0	18	08	4	ø 14 cm
S7444	001	060	1	1	08	16	4	zelená glazura vně
S7445	001	000	0	0	08	01	4	hnědá glazura oboustr.
S7446	001	000	0	0	08	01	4	hnědá glazura oboustr.
S7447	001	000	0	0	07	06	4	hnědá glazura oboustr.
S7448/1	002	000	0	0	08		4	24.17
S7448/2	002	000	0	0	08		4	24.17
S7449	002	000	1	1	08		4	24.16
S7450	002	000	0	0	08		4	02.2 hnědá glazura oboustr.
S7451	002	000	4	1	01		4	02.2
S7452	002	000	1	1	01		4	02.1
S7453	002	000	1	1	71		3	04.1
S7454	002	000	0	0	71		4	04.1 hnědá glazura uvnitř
S7455	002	000	1	1	01		3	07.1
S7456	002	000	0	0	01		3	07.1
S7457	002	000	0	0	07		4	hnědá glazura oboustr.
S7458/1	002	000	1	2	01		4	24.21

S7458/2	002	000	1	2	01	4	24.21	
S7459	002	000	0	0	71	3	04.2	
S7460	002	000	0	0	71	3	04.2	
S7461	002	000	0	0	01	4	02.x	
S7462	002	000	0	0	01	3	02.1	
S7463	002	000	1	1	01	4	24.13	Obr. 10.
S7464	001	000	1	2	01	4	02.4	
S7465	002	000	0	0	01	3	24.11	
S7466	002	000	1	1	06	4	04.1	
S7467/1	002	000	0	0	01	3	24.11	Obr. 11.
S7467/2	002	000	0	0	01	3	24.11	
S7468/1	002	000	0	0	71	4	24.11	
S7468/2	002	000	0	0	71	4	24.11	
S7468/3	002	000	0	0	71	4		
S7469	002	000	0	0	01	4	24.11	
S7470	002	000	0	0	08	3	02.1	
S7471	002	000	1	1	01	4	27.31	
S7472/1	002	000	0	0	08	4	24.15	
S7472/2	002	000	0	0	08	4	24.15	
S7472/3	002	000	0	0	08	4		
S7472/4	002	000	0	0	08	4		
S7472/5	002	000	0	0	08	4		
S7473	002	000	0	0	01	4		
S7474	002	111	6	2	43	4		stěna středu je lehce deformovaná
S7475	002	111	6	2	43	4		
S7476	002	000	1	1	01	4	02.7	
S7477	002	000	4	2	01	2	2.2	
S7478	002	000	0	0	18	4		
S7479	002	000	1	1	07	3	02.x	hnědá glazura uvnitř
S7480	002	000	0	0	03	4	02.x	hnědá glazura uvnitř
S7481	002	000	0	0	03	4	02.x	hnědá glazura uvnitř
S7482	002	000	0	0	03	4	01.x	
S7483	002	000	0	0	07	4	02.1	hnědá glazura uvnitř
S7484	002	000	0	0	03	4		hnědá glazura uvnitř
S7485	002	000	0	0	01	4		hnědá glazura uvnitř

S7486	002	000	0	0	03	4	01.2
S7487	002	000	0	0	07	4	zelená glazura vně
S7488	004	000	0	0	07	4	páskové prožlabené
S7489	002	000	0	0	01	4	ø 15 cm
S7490	002	000	0	0	17	4	ø 12 cm
S7491	002	000	0	0	01	4	
S7492	002	111	6	2	23	4	
S7493	002	000	1	1	17	4	
S7494	002	000	0	0	08	4	hnědá glazura uvnitř
S7495	002	000	0	0	71	4	ø 11 cm
S7496	002	000	1	1	01	4	ø 13 cm
S7497	002	000	0	0	07	4	
S7498	002	000	4	2	01	3	
S7499	023	000	0	0	01	4	ø 12 cm
S7500	023	000	1	1	71	4	ø 13 cm
S7501	023	000	0	0	16	4	ø 16 cm
S7502	023	000	0	0	71	4	ø 14 cm
S7503	023	000	0	0	71	4	ø 11 cm
S7504/1	002	000	1	2	01	4	
S7504/2	002	000	1	2	01	4	
S7504/3	002	000	1	2	01	4	
S7504/4	003	000	1	1	01	4	ø 10 cm
S7504/5	003	000	1	2	01	4	ø 10 cm
S7505	023	111	6	2	13	4	ø 7 cm
S7506	003	000	0	0	08	4	ø 12 cm
S7507	003	000	0	0	08	4	ø asi 11 cm
S7508	023	000	0	0	01	4	ø 11 cm
S7509	003	000	1	1	01	4	ø 11 cm
S7510	023	000	0	0	17	4	ø 9 cm
S7511	003	000	0	0	61	4	ø 12 cm
S7512	023	000	0	0	01	4	ø 7 cm
S7513	003	000	0	0	17	4	ø 11 cm
S7514	023	000	5	1	01	4	ø 8 cm
S7515	003	000	0	0	07	4	ø 11 cm
S7516	003	000	0	0	01	4	ø 14 cm
S7517	023	000	0	0	01	4	ø 10 cm

S7518	023	000	1	1	01	4	ø 13 cm
S7519	003	000	0	0	17	4	ø 8 cm
S7520	002	000	0	0	01	4	černohnědá glazura uvnitř
S7521	023	000	0	0	01	4	ø 8 cm
S7522	003	000	0	0	01	4	ø asi 15 cm
S7523	003	000	0	0	01	4	ø 9 cm
S7524	002	000	0	0	71	4	
S7525	023	000	0	0	07	4	ø 13 cm
S7526	023	000	0	0	17	4	ø 11 cm
S7527	023	000	0	0	01	4	ø 7 cm
S7528	023	000	1	1	71	4	ø 10 cm
S7529	003	000	0	0	01	4	
S7530	003	000	0	0	07	4	
S7531	003	000	1	1	01	4	ø 9 cm
S7532	023	000	1	1	07	4	
S7533	003	000	0	0	01	4	ø 10 cm
S7534	023	000	1	1	27	4	ø 9 cm
S7535	003	000	0	0	03	4	hnědá glazura uvnitř, ø 10 cm
S7536	003	000	0	0	17	4	ø 6 cm
S7537	003	000	0	0	01	4	ø 14 cm, dno na ručním hrn. kruhu
S7538	003	000	1	2	01	4	
S7539	003	000	2	1	01	4	ø 8 cm
S7540	003	000	0	0	01	4	
S7541	003	000	1	1	71	4	
S7542	003	000	0	0	01	4	vypuklé plné dno
S7543	003	000	0	0	01	4	
S7544	003	000	0	0	18	4	ø 6 cm
S7545	023	110	1	1	01	4	ø 6 cm
S7546	002	110	4	2	01	3	ø 6 cm
S7547	023	110	1	1	71	4	ø 6 cm
S7548	023	110	1	1	71	3	ø 6 cm
S7549/1	023	110	4	1	07	4	ø 5 cm
S7549/2	003	110	4	1	07	4	ø 5 cm

S7550	002	000	0	0	01	4
S7551	002	000	1	1	01	4
S7552	002	000	0	0	01	4
S7553	002	000	4	1	01	4
S7554	002	000	4	2	01	4
S7555	000	000	0	0	01	4
S7556	002	000	0	0	01	4
S7557	002	000	0	0	01	4
S7558	002	000	0	0	01	4
S7559	002	000	0	0	01	4
S7560	002	000	4	1	01	4
S7561	002	000	0	0	01	4
S7562	002	000	0	0	01	4
S7563	002	000	0	0	01	4
S7564	002	000	0	0	01	4
S7565	002	000	0	0	01	4
S7566	002	000	0	0	01	4
S7567	002	000	4	1	01	4
S7568	002	000	5	2	01	4
S7569	002	000	5	2	01	4
S7570	002	000	0	0	01	4
S7571	002	000	0	0	01	4
S7572	002	000	0	0	01	4
S7573	002	000	0	0	01	4
S7574	002	000	0	0	71	4
S7575	002	000	0	0	08	4
S7576	002	000	4	2	07	4
S7577	002	000	0	0	01	4
S7578	002	000	1	1	71	4
S7579	002	000	5	2	07	4
S7580	002	000	5	2	07	3
S7581	002	000	2	2	71	4
S7582	002	000	1	1	07	4
S7583	002	000	1	1	07	4
S7584	002	000	4	2	07	4
S7585	002	000	4	1	07	4

S7586	002	000	4	1	07	3	
S7587	002	000	1	1	07	4	
S7588	002	000	5	1	07	4	
S7589	002	000	5	1	07	4	
S7590	002	000	1	2	07	4	
S7591	002	000	0	0	03	4	
S7592	002	000	4	1	07	3	
S7593	002	000	1	2	08	4	
S7594	002	111	6	2	03	4	
S7595	002	000	1	1	08	4	hnědá glazura uvnitř
S7596	002	000	1	1	01	4	hnědá glazura uvnitř
S7597	002	000	0	0	07	4	hnědá glazura unvitř
S7598	002	000	0	0	01	4	hnědá glazura uvnitř
S7599	002	000	0	0	01	4	hnědá glazura uvnitř
S7600	002	000	0	0	01	4	hnědá glazura uvnitř
S7601	002	000	0	0	08	4	hnědá glazura uvníř
S7602	002	000	0	0	01	4	hnědá glazura uvnitř
S7603/1	010	030	0	0	01	10	4
S7603/2	012	030	0	0	01	10	4
S7604	012	030	5	2	87	10	4
S7605	012	030	4	1	81	10	4
S7606	012	030	1	1	07	10	4
S7607	012	030	1	1	01	10	4
S7608	012	030	0	0	01	10	4
S7609/1	001	030	0	0	01	10	4
S7609/2	012	030	0	0	01	10	4
S7609/3	001	030	0	0	01	4	ø 11 cm
S7610	012	030	4	1	07	10	4
S7611	012	030	1	1	07	10	4
S7612	001	030	1	1	01	10	4
S7613	005	030	1	1	07	4	02.3 ø knoflíku 3,4 cm
S7614	005	030	4	1	08	4	ø knoflíku 4 cm
S7615	001	030	0	0	01	10	4
S7616	012	030	0	0	01	10	4
S7617/1	001	030	0	0	01	10	4
S7617/2	001	030	0	0	01	10	4

S7617/3	001	030	0	0	01		4		ø 13 cm
S7617/4	001	030	0	0	01		4		ø 13 cm
S7617/5	001	030	0	0	01		4		ø 13 cm
S7618	001	030	0	0	07	10	4		ø 15 cm
S7619	001	030	0	0	07	10	4		ø 13 cm
S7620	001	030	0	0	16	10	4		ø 12 cm
S7621	001	030	0	0	07	10	4		
S7622	001	030	0	0	01	10	4		ø 11 cm
S7623	001	030	0	0	01	10	4		
S7624	001	030	0	0	07	10	4		
S7625	001	030	0	0	01	10	4		
S7626	001	030	0	0	01	10	4		
S7627	002	030	1	1	01		4	01.7	Tab. 25.
S7628	002	030	0	0	01		4	01.6	
S7629	002	030	0	0	01		4		
S7630	002	030	0	0	01		4		
S7631/1	000	000	0	0	01		4	09	odlomená výzdoba nádoby
S7631/2	000	000	0	0	01		4	09	odlomená výzdoba nádoby
S7631/3	000	000	0	0	01		4	09	odlomená výzdoba nádoby
S7632	000	144	0	0	01		4	09	odlomená reliéfní výzdoba kachle?, neurčitá výzdoba
S7633	000	144	0	0	07		4	09	odlomená reliéfní výzdoba kachle?, neurčitá výzdoba
S7634	000	144	0	0	07		4	09	odlomená reliéfní výzdoba kachle?, 3 horizontální linie výstupků, neurčitá výzdoba
S7635/1	000	144	0	0	17		4	09	odlomená prolamovaná výzdoba
S7635/10	000	144	0	0	17		4	09	odlomená

										prolamovaná
										výzdoba, Obr. 12.
S7635/11	000	144	0	0	17		4	09		odlomená
										prolamovaná výzdoba
S7635/2	000	144	0	0	17		4	09		odlomená
										prolamovaná
										výzdoba, Obr. 12.
S7635/3	000	144	0	0	17		4	09		odlomená
										prolamovaná výzdoba
S7635/4	000	144	0	0	17		4	09		odlomená
										prolamovaná výzdoba
S7635/5	000	144	0	0	17		4	09		odlomená
										prolamovaná výzdoba
S7635/6	000	144	0	0	17		4	09		odlomená
										prolamovaná výzdoba
S7635/7	000	144	0	0	17		4	09		odlomená
										prolamovaná
										výzdoba, Obr. 12.
S7635/8	000	144	0	0	17		4	09		odlomená
										prolamovaná výzdoba
S7635/9	000	144	0	0	17		4	09		odlomená
										prolamovaná výzdoba
S7636/1	002	144	1	2	07		4			
S7636/2	002	144	1	2	07		4			
S7637	002	000	1	2	07		4			kamnářská, necičkovitý kachel?
S7638	001	000	1	1	07	12	4			kamnářská
S7639/1	012	000	0	0	01	12	4			kamnářská
S7639/2	012	000	0	0	01	12	4			kamnářská
S7640	001	000	0	0	82	12	4			kamnářská
S7641	012	142	4	1	08	12	4			
S7642/1	012	142	4	1	08	12	4			
S7642/2	000	142	4	1	08		4			
S7642/3	000	142	4	1	08		4			
S7642/4	000	142	4	1	08		4			
S7642/5	000	142	4	1	08		4			

S7643	002	000	1	2	17	4	kamnářská
S7644	000	000	1	2	07	4	kamnářská
S7645	000	000	0	0	17	4	kamnářská
S7646	000	000	1	1	17	4	kamnářská
S7647	000	000	1	2	07	4	kamnářská
S7648	001	142	0	0	07	12	4
S7649	000	000	5	2	01	4	kamnářská
S7650	001	000	0	0	07	12	4
S7651	000	000	1	1	01	4	pojivo mezi kachlema (hlína vypálení na keramiku)
S7652	000	000	1	1	17	4	pojivo mezi kachlema (hlína vypálená v keramiku)
S7653	000	000	0	0	71	4	pojivo mezi kachlema (hlína vypálená na keramiku)
S7654	000	000	0	0	71	4	pojivo mezi kachlema (hlína vypálená na keramiku)
S7655	000	000	0	0	01	4	pojivo mezi kachlema (hlína vypálená na keramiku)

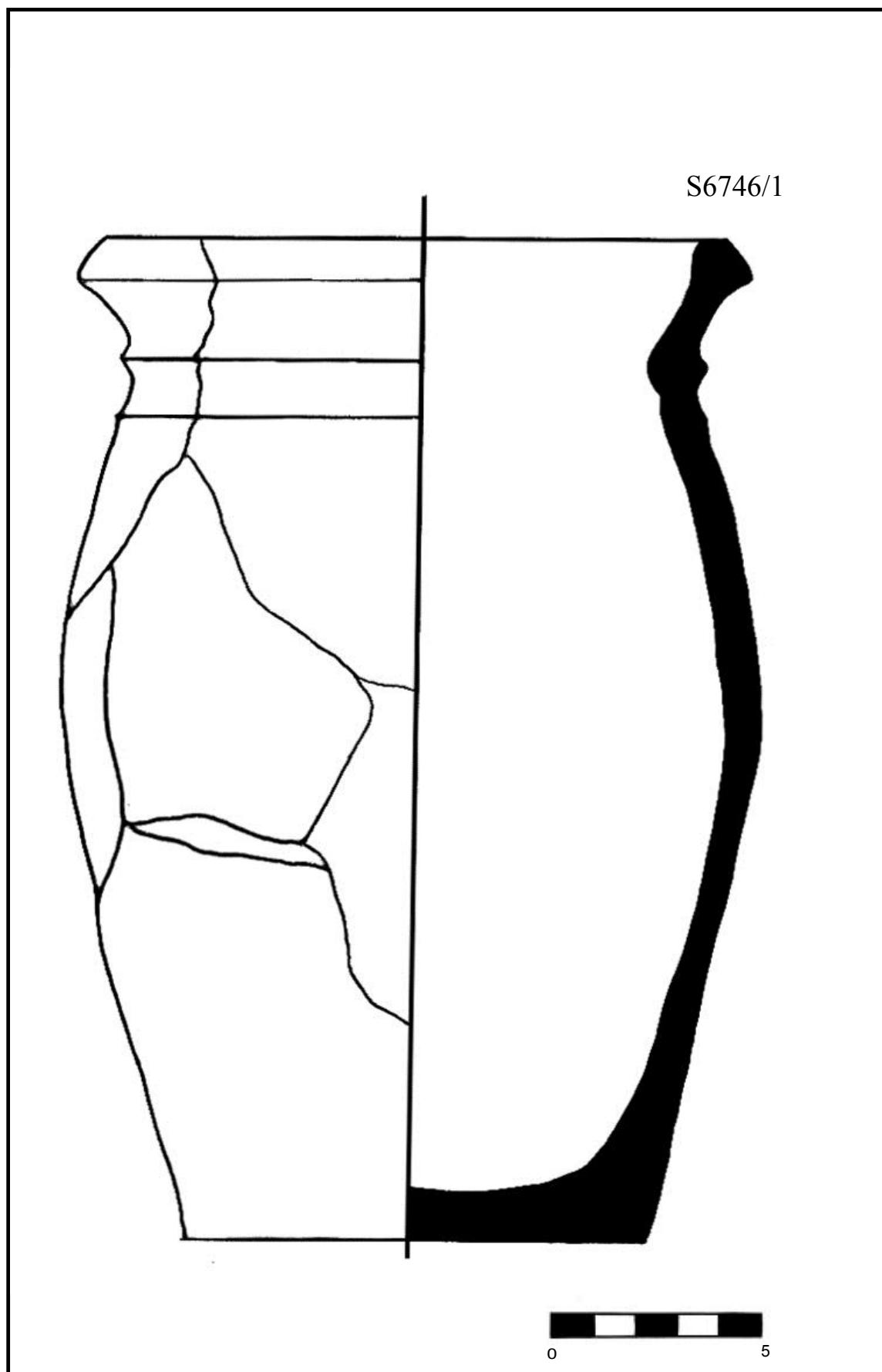
Katalog VI.: Kov a ostatní nálezy (Pevnůstky I, II, III, V, bez kontextu)

**Inventární Poznámky
číslo**

S6691	5 ks, mazanice, neidentifikovaný celek, pevnůstka I
S6692	1 ks, osteologický materiál - zvířecí kost, neidentifikovaný celek, pevnůstka I
S6693	stavební materiál, malta, pevnůstka I
S6694	6 ks, organický materiál, zuhelnatělé zbytky, pevnůstka I
S7012	2 ks, mazanice, neidentifikovaný celek, pevnůstka II
S7013	kamenný nástroj, broušená industrie, snad brousek?, pevnůstka II
S7014	antropologický materiál, část korunky zuba s jedním kořenem, který je odlomen, pevnůstka II

S7089	33 ks, mazanice, z kamen, na některých kusech otisky po kamnech, pevnůstka II
S7104	3 ks, mazanice, neidentifikovaný celek, z povrchového sběru pevnůstky III
S7305	struska, pevnůstka III
S7306	kamenný předmět, broušená industrie, kulatý, snad dělová koule?, pevnůstka III
S7307	železný hřeb, pevnůstka III, Obr. 13.
S7308	horní část železného hřebu bez hlavy, dřík obdélného tvaru a vesopod zahnutý, pevnůstka III, Obr. 13.
S7309	železný hřeb, s horizontální hlavou vypouklou, protilehlé roztepanou, přesahuje patu dříku, dřík oválný, ke špičce ohnutý, pevnůstka III, Obr. 13.
S7310	horní část železného hřebu bez hlavy, ováný dřík, pevnůstka III, Obr. 13.
S7311	1 ks, osteologický materiál - zvířecí kost, neidentifikovaný celek, pevnůstka III
S7312	organický materiál - dřevo, průměr 9,3 cm, blíže neidentifikováno, pevnůstka III
S7313	organický materiál, zuhelnatělé zbytky, neidentifikováno
S7359	železný hřeb, spodní část, oválný dřík, pevnůstka III
S7657	4 ks, mazanice, neidentifikovaný celek, bez kontextu

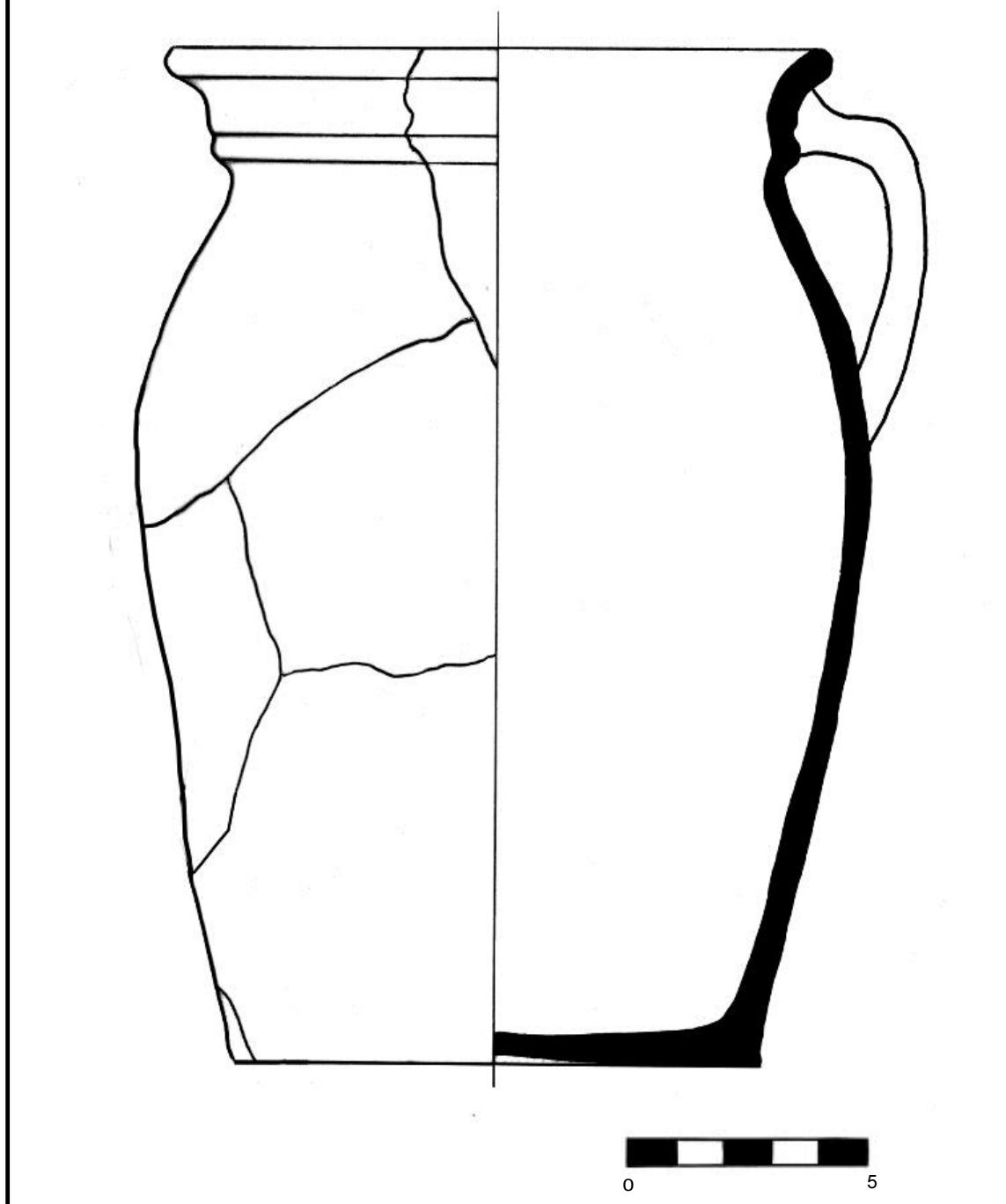
Obrazové a mapové přílohy

Tab. 1.

Pevnůstka II

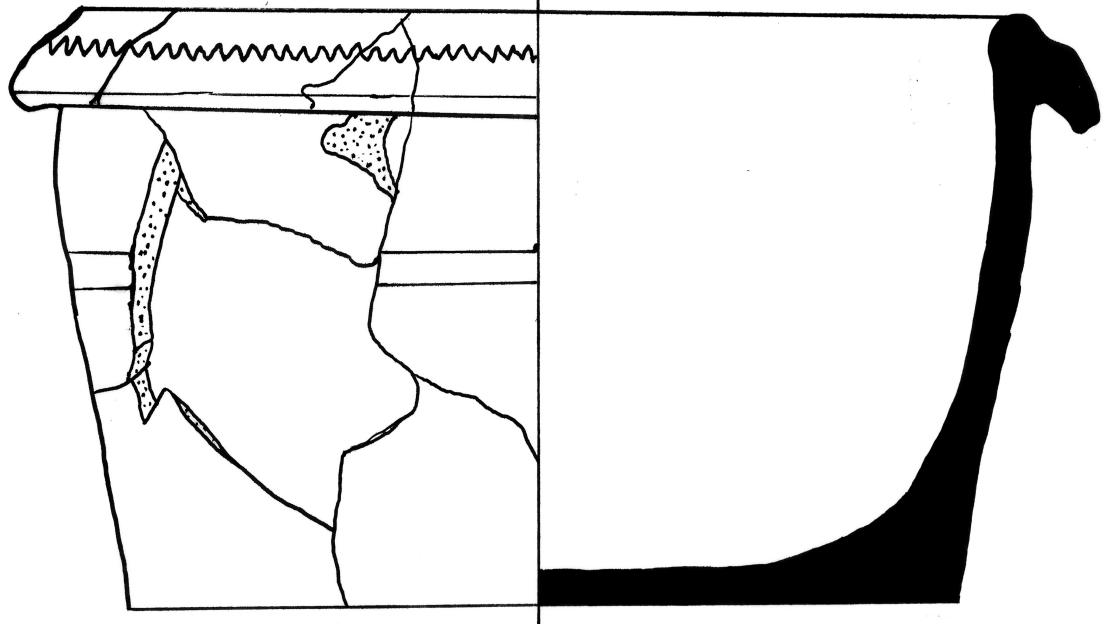
S6747

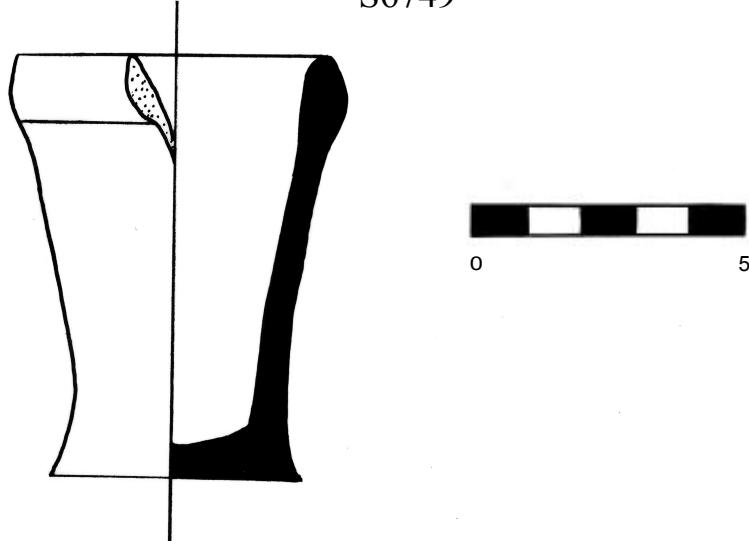
Tab. 2.

Pevnůstka II

S6748/1

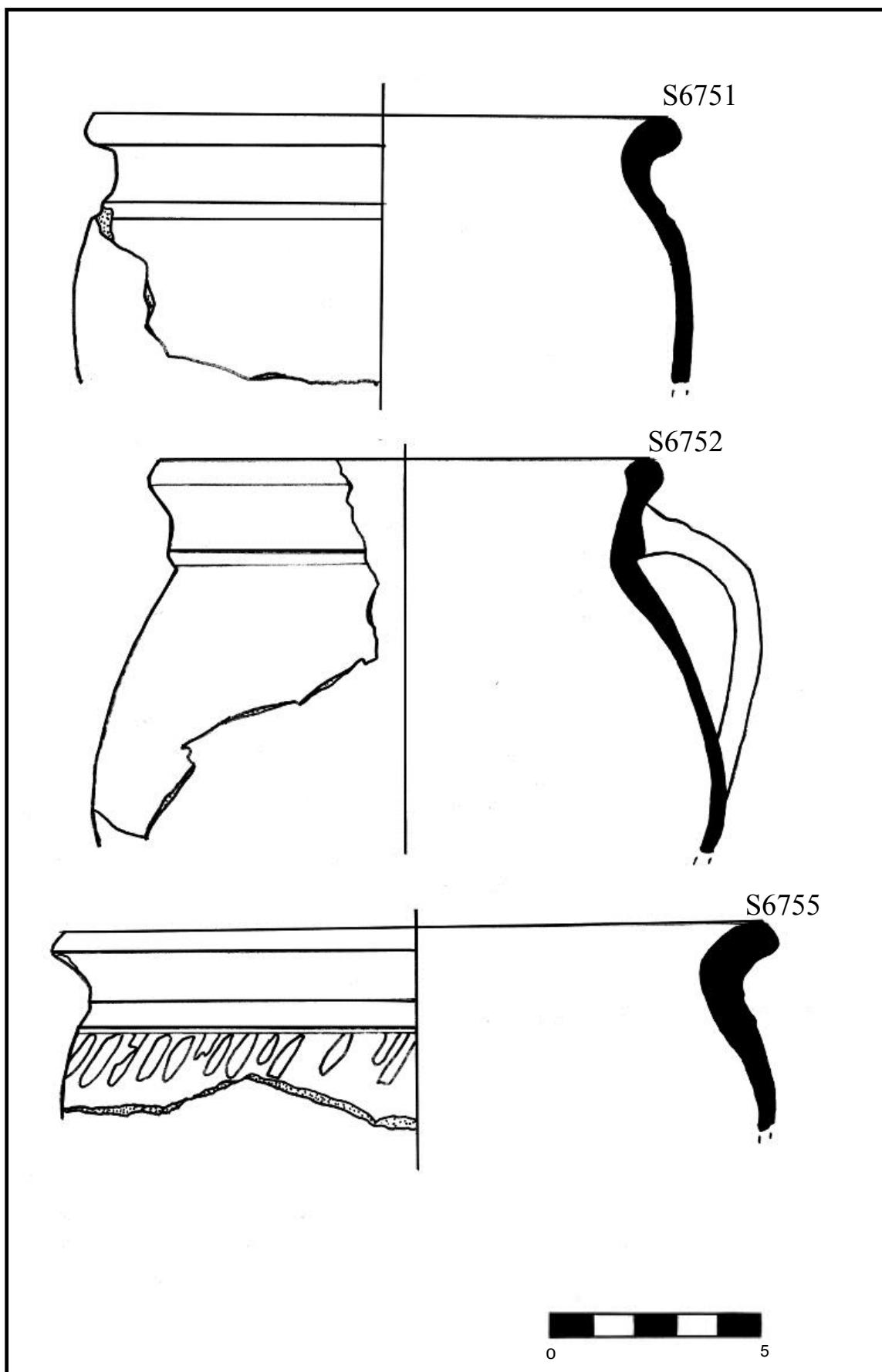

S6749

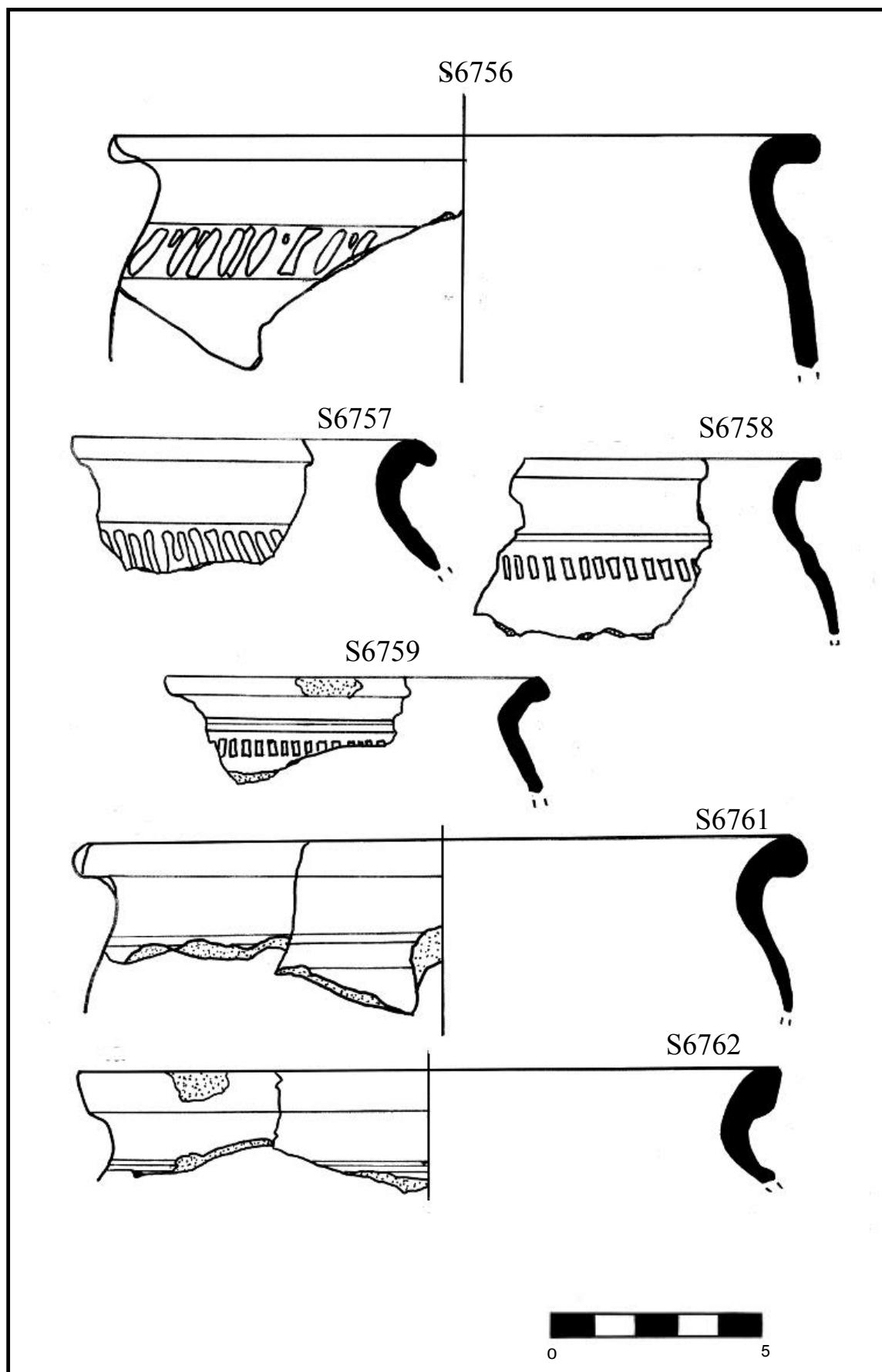
Tab. 3.

Pevnůstka II

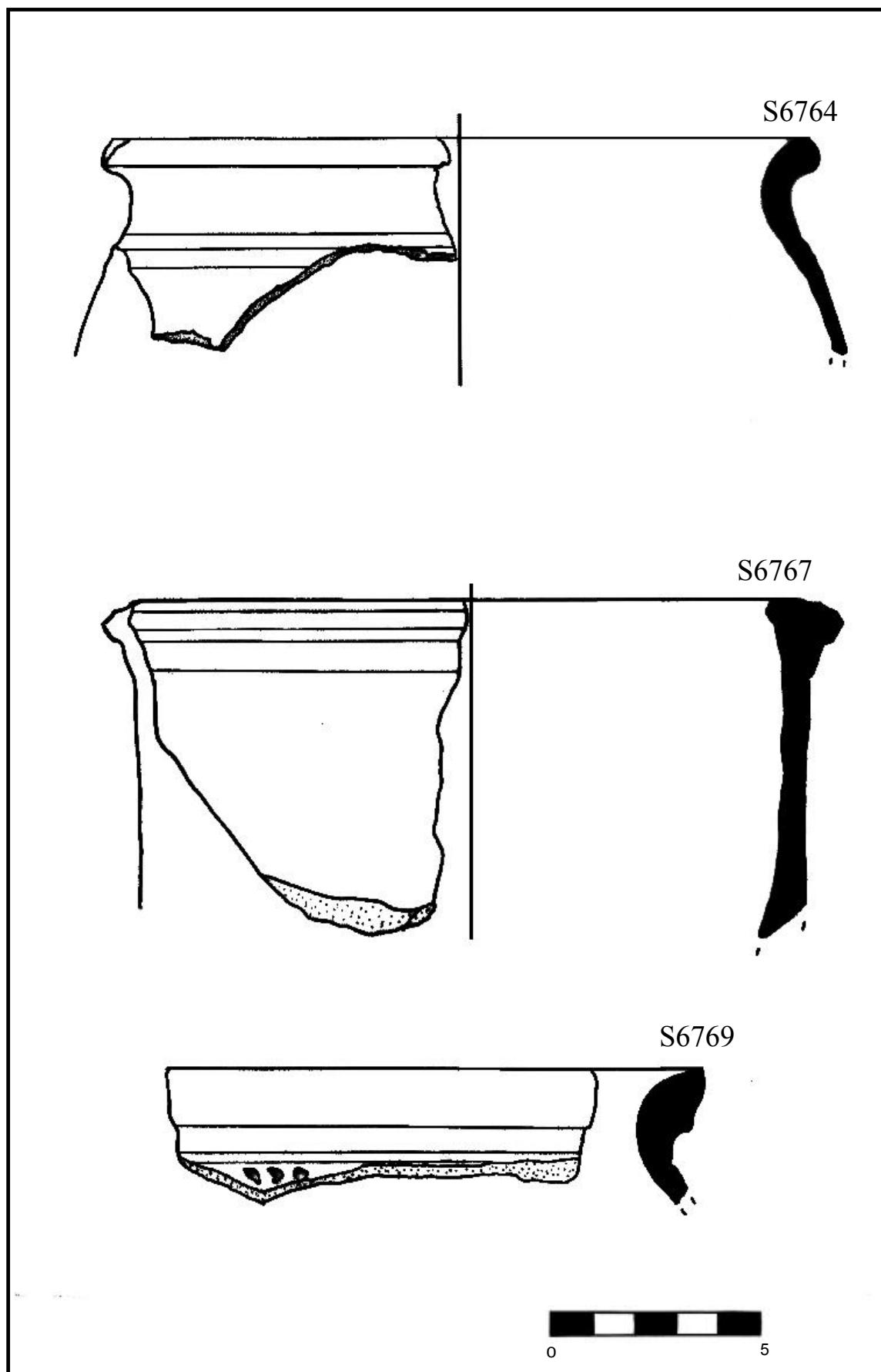
Tab. 4.

Pevnůstka II

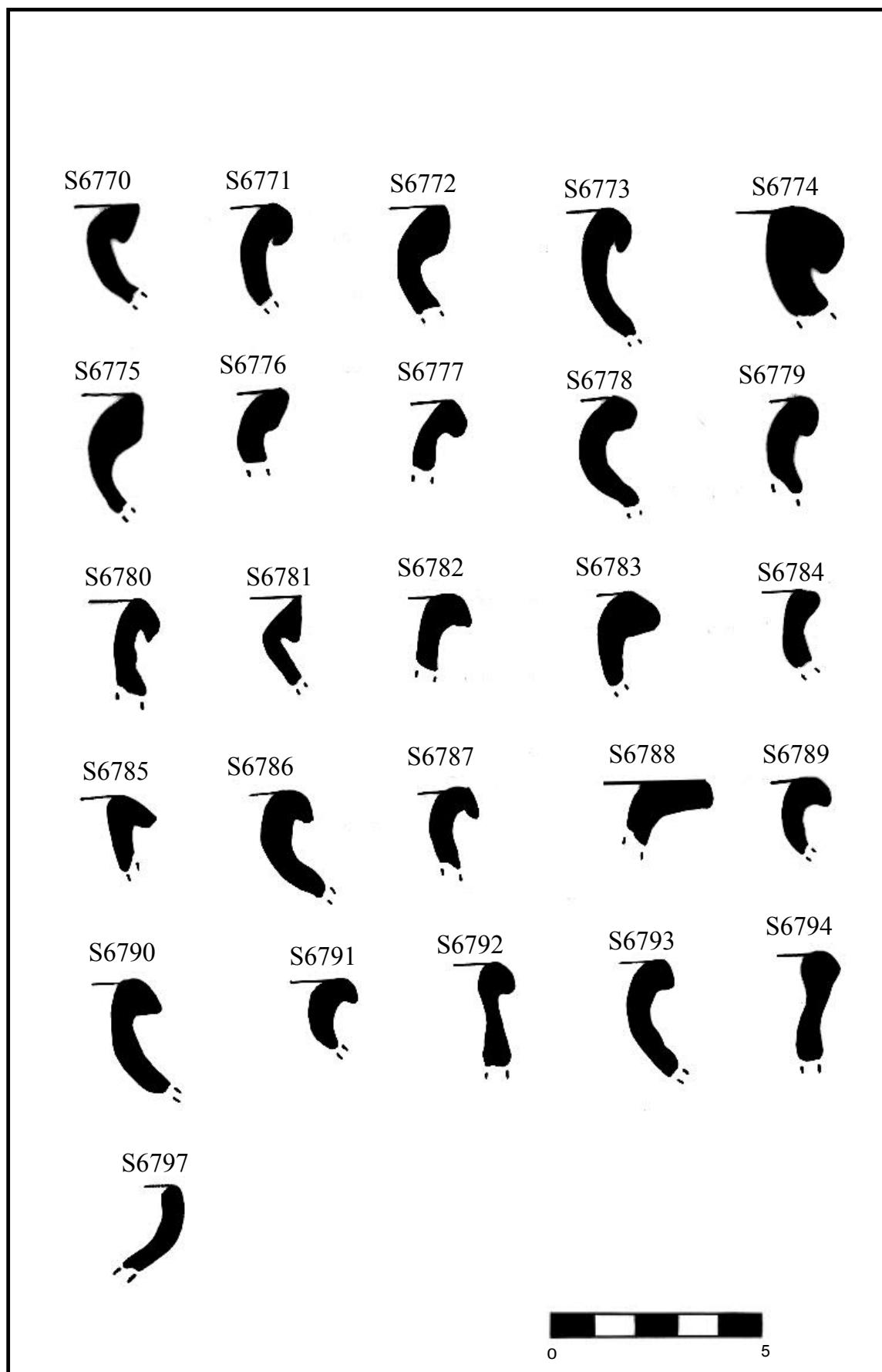
Tab. 5.

Pevnůstka II

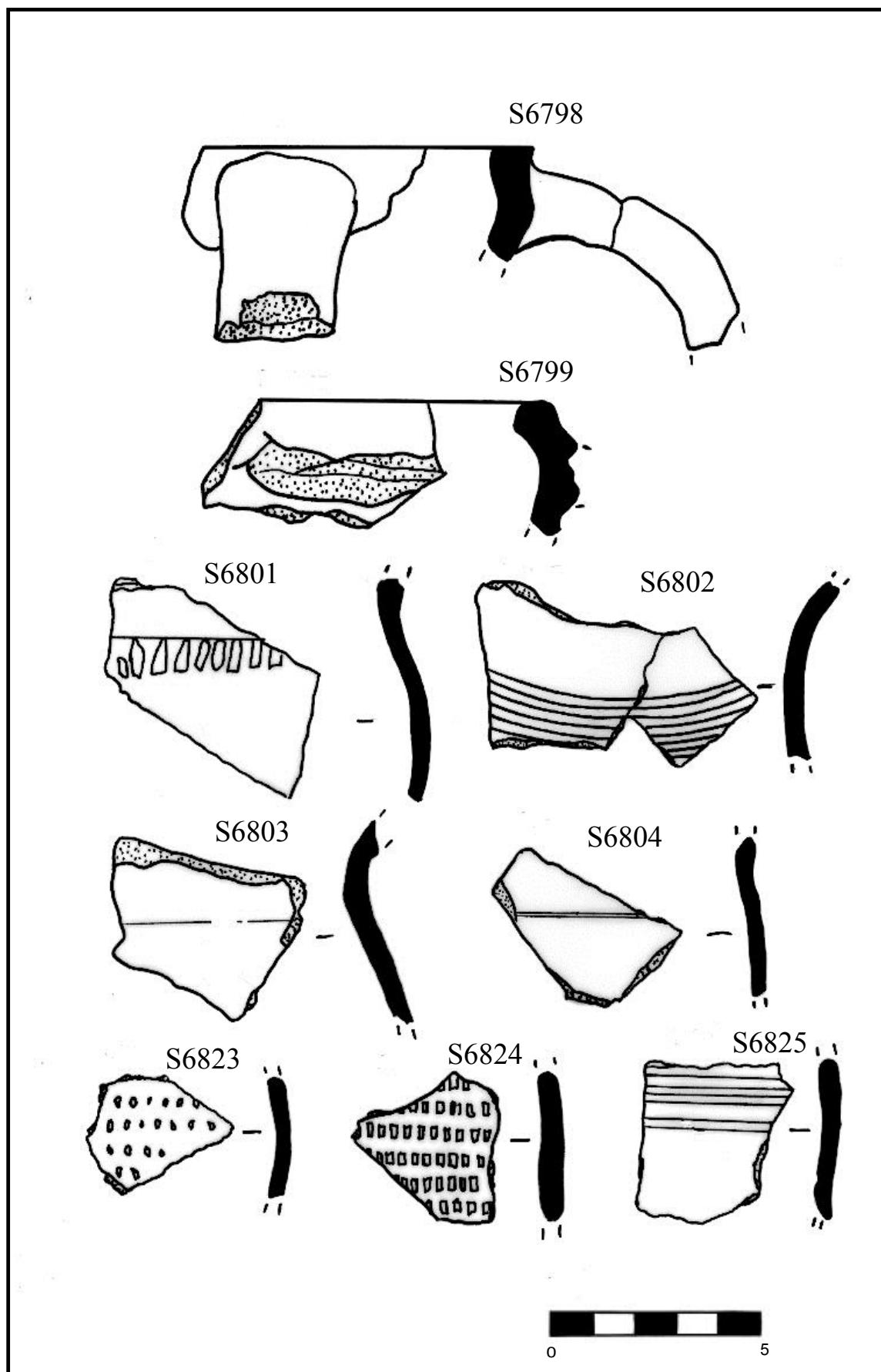
Tab. 6.

Pevnůstka II

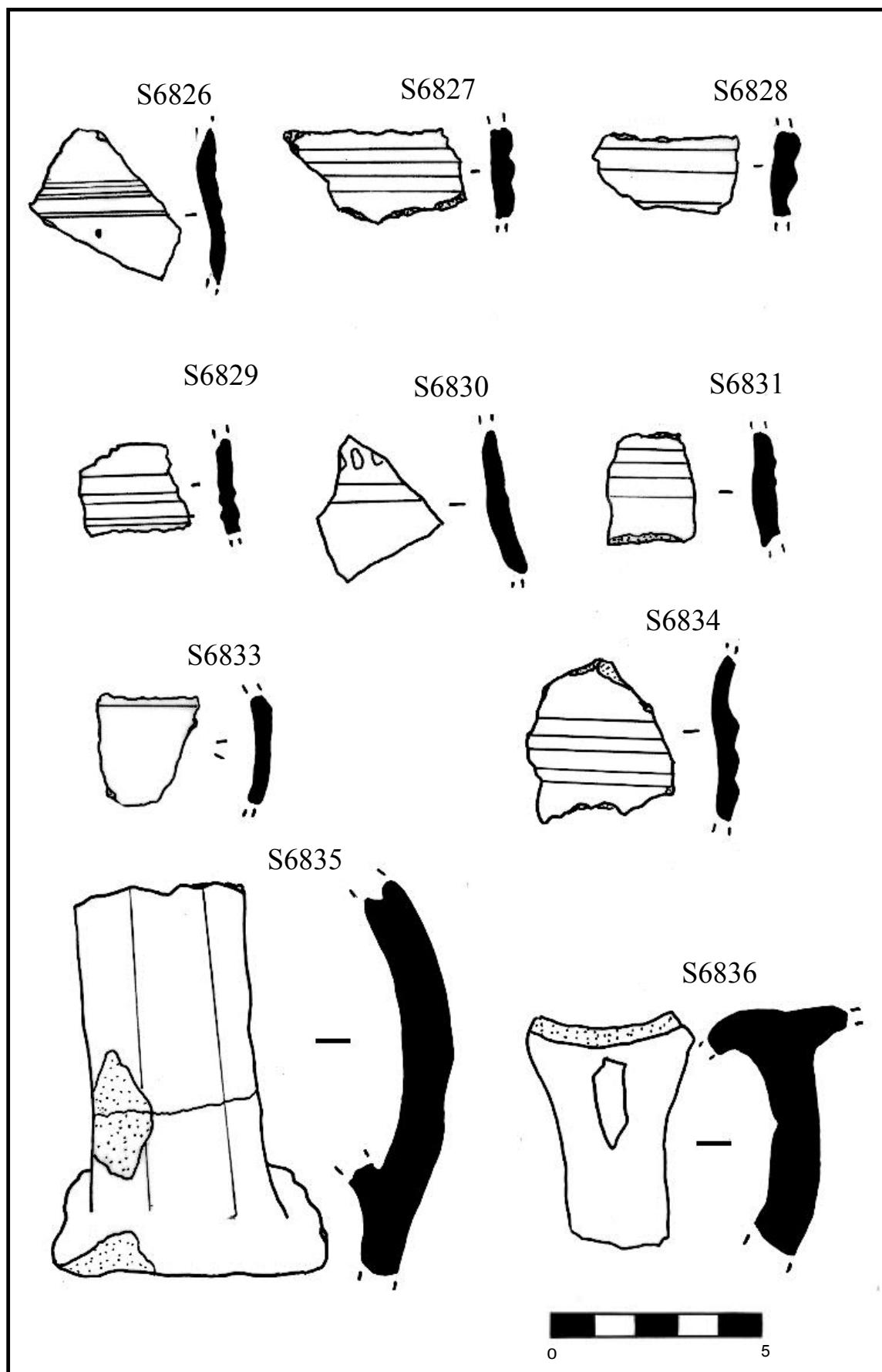
Tab. 7.

Pevnůstka II

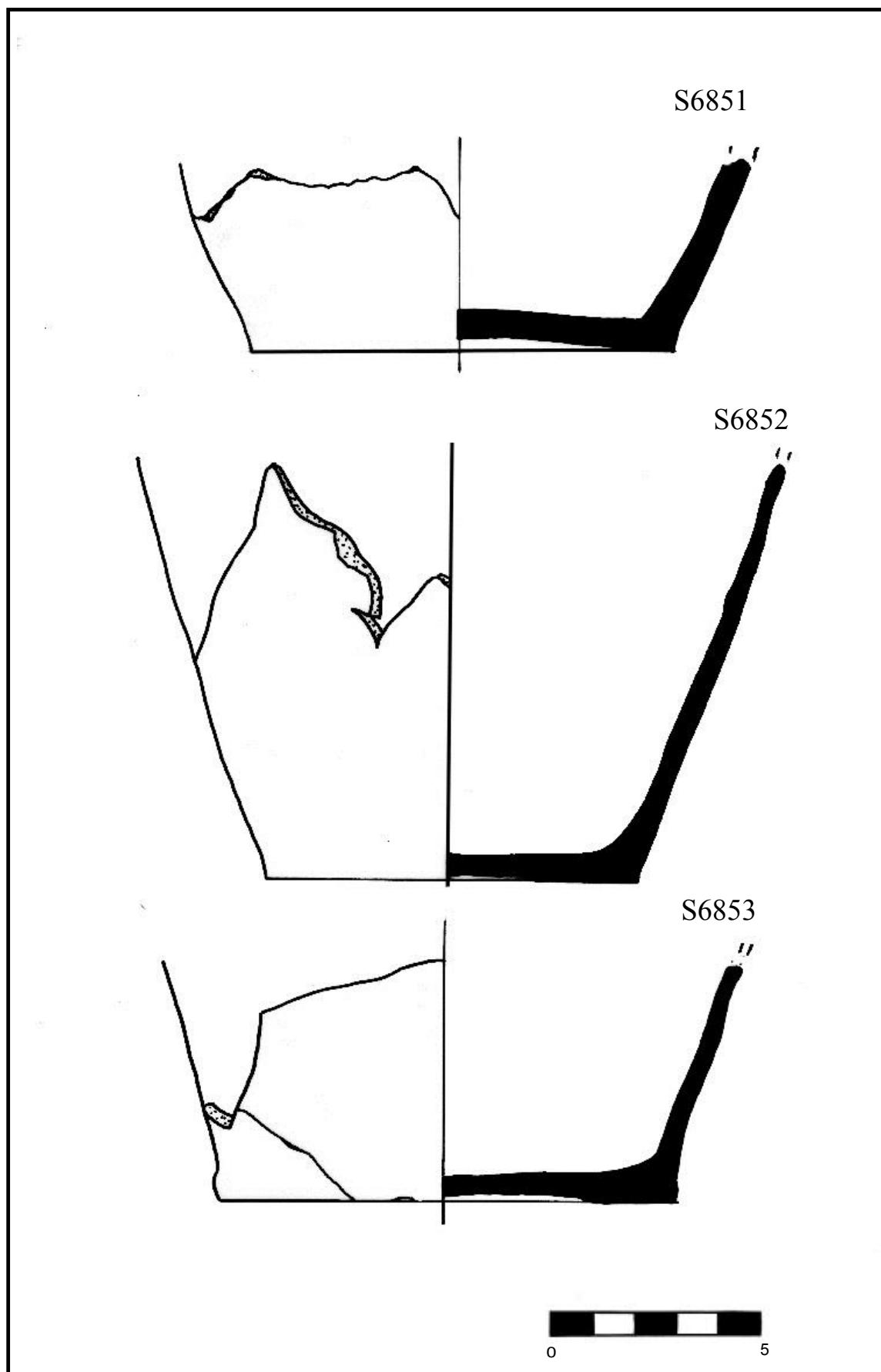
Tab. 8.

Pevnūstka II

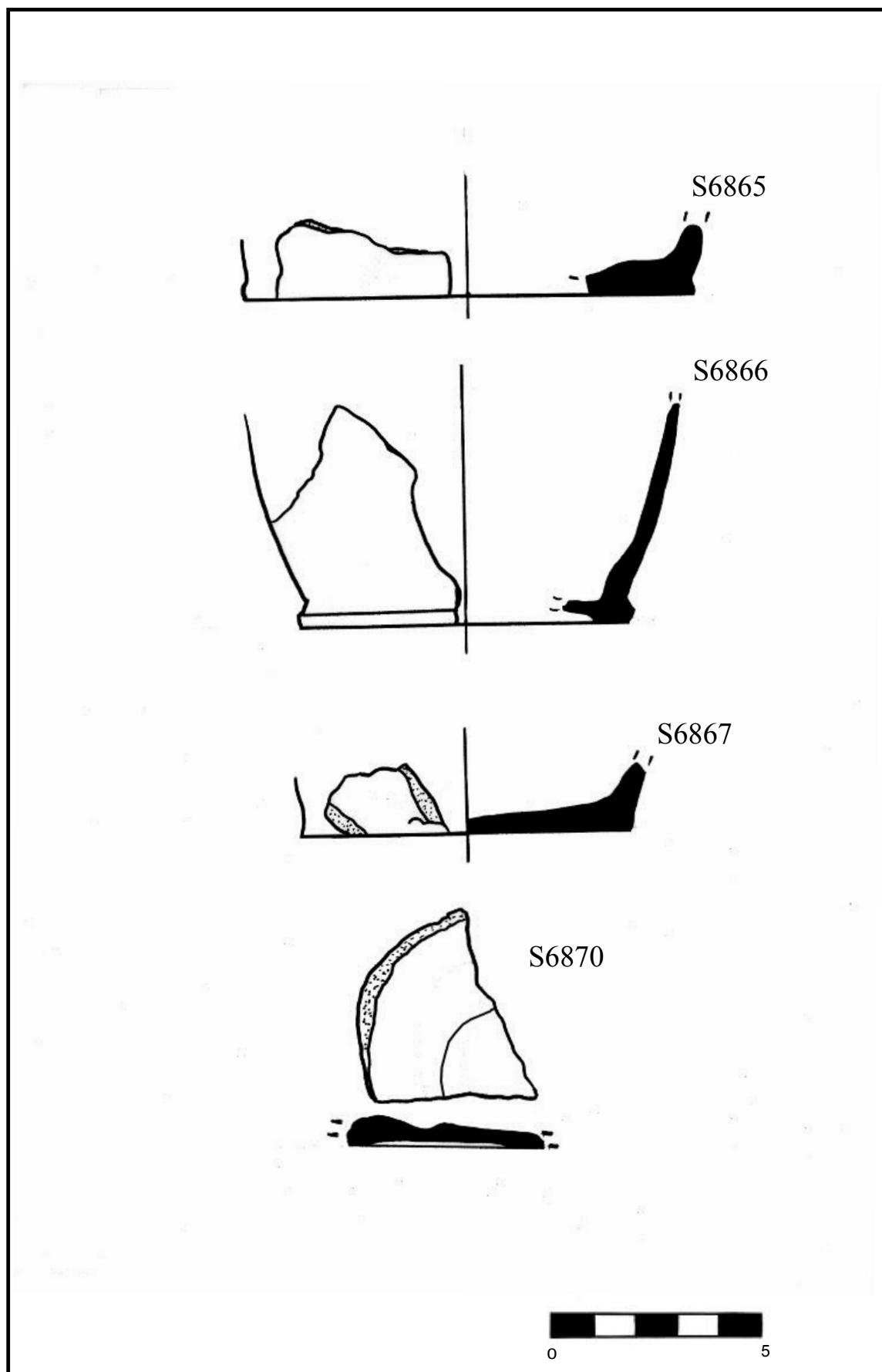
Tab. 9.

Pevnūstka II

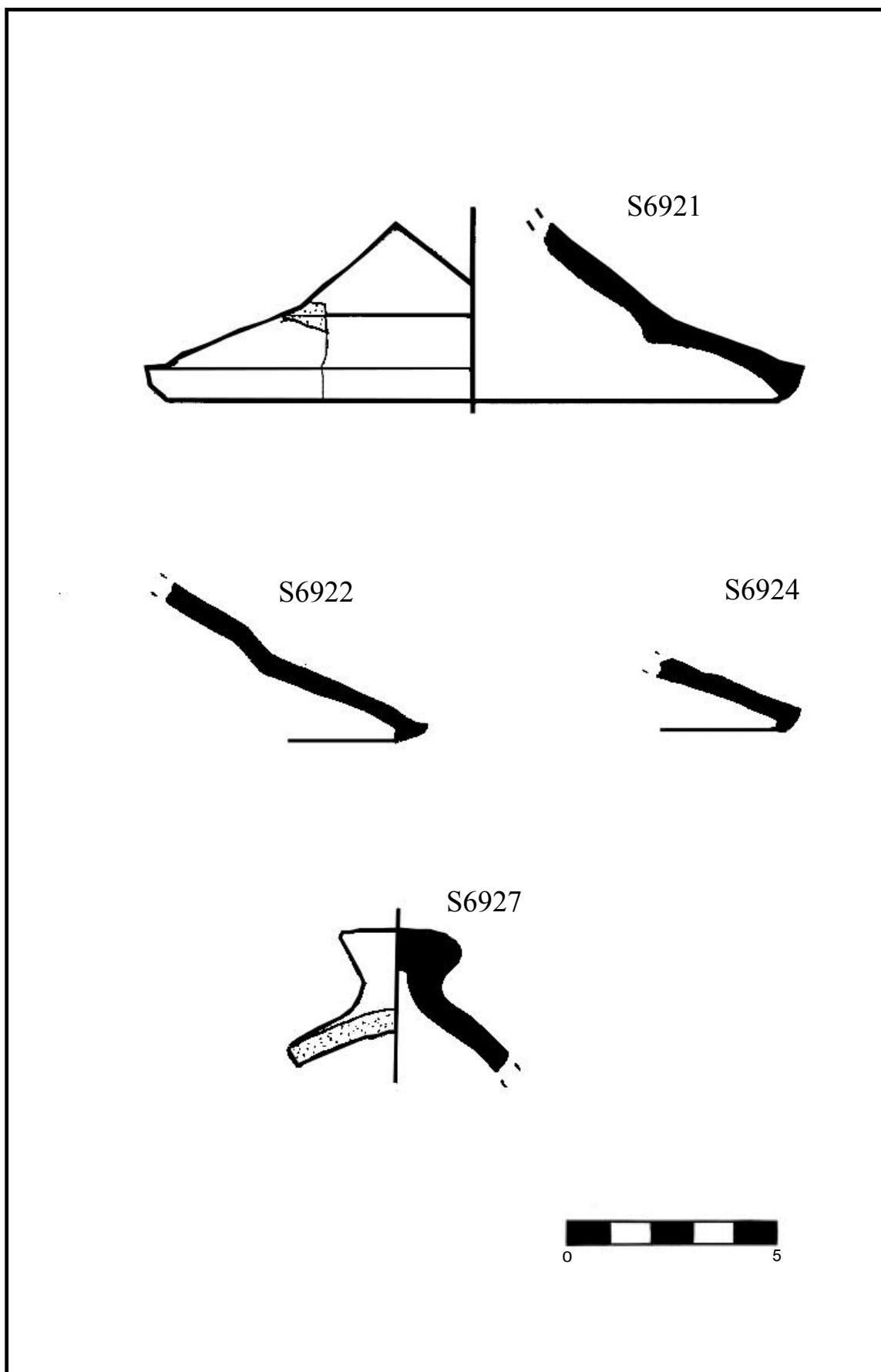
Tab. 10.

Pevnůstka II

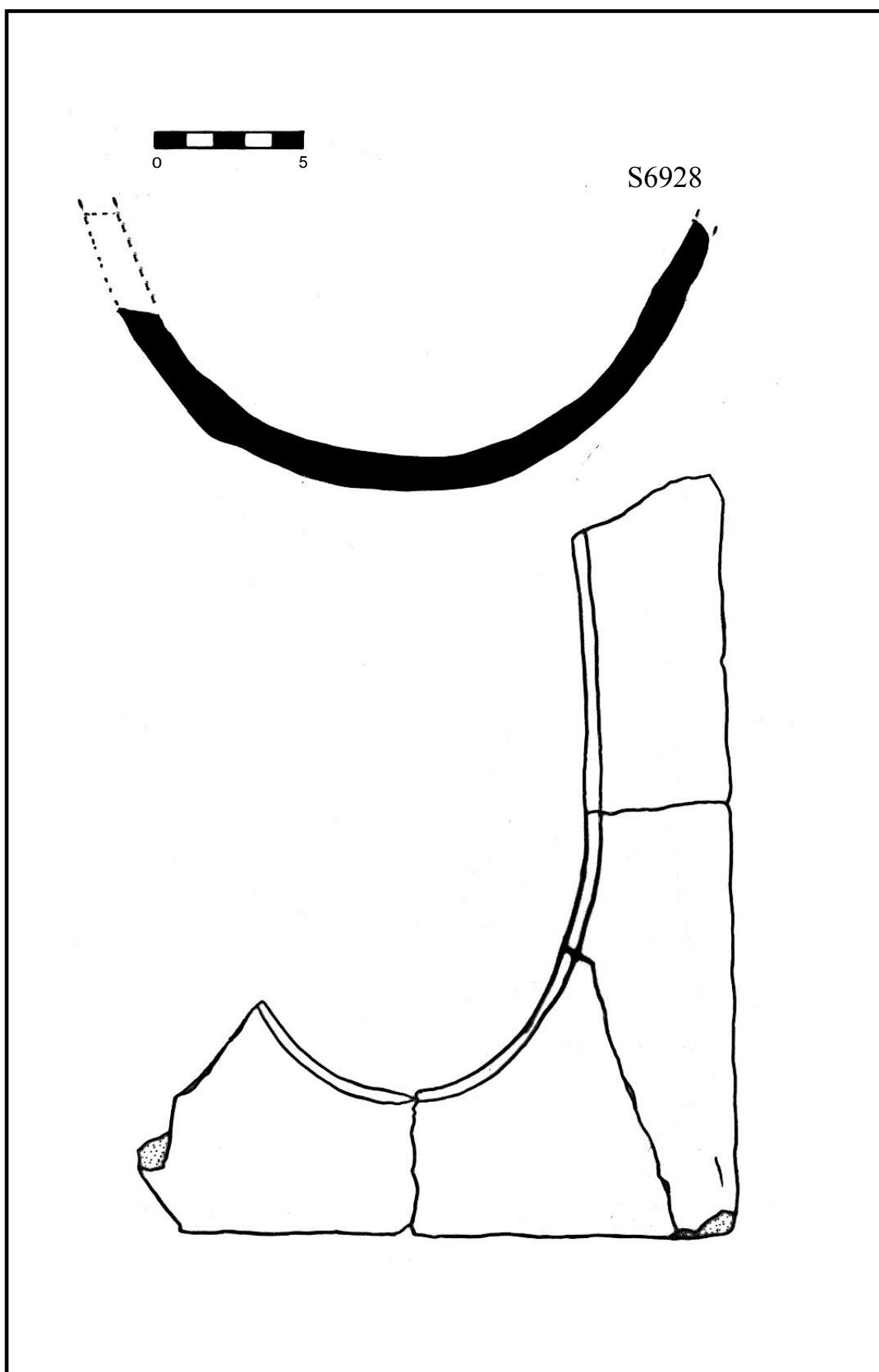
Tab. 11.

Pevnůstka II

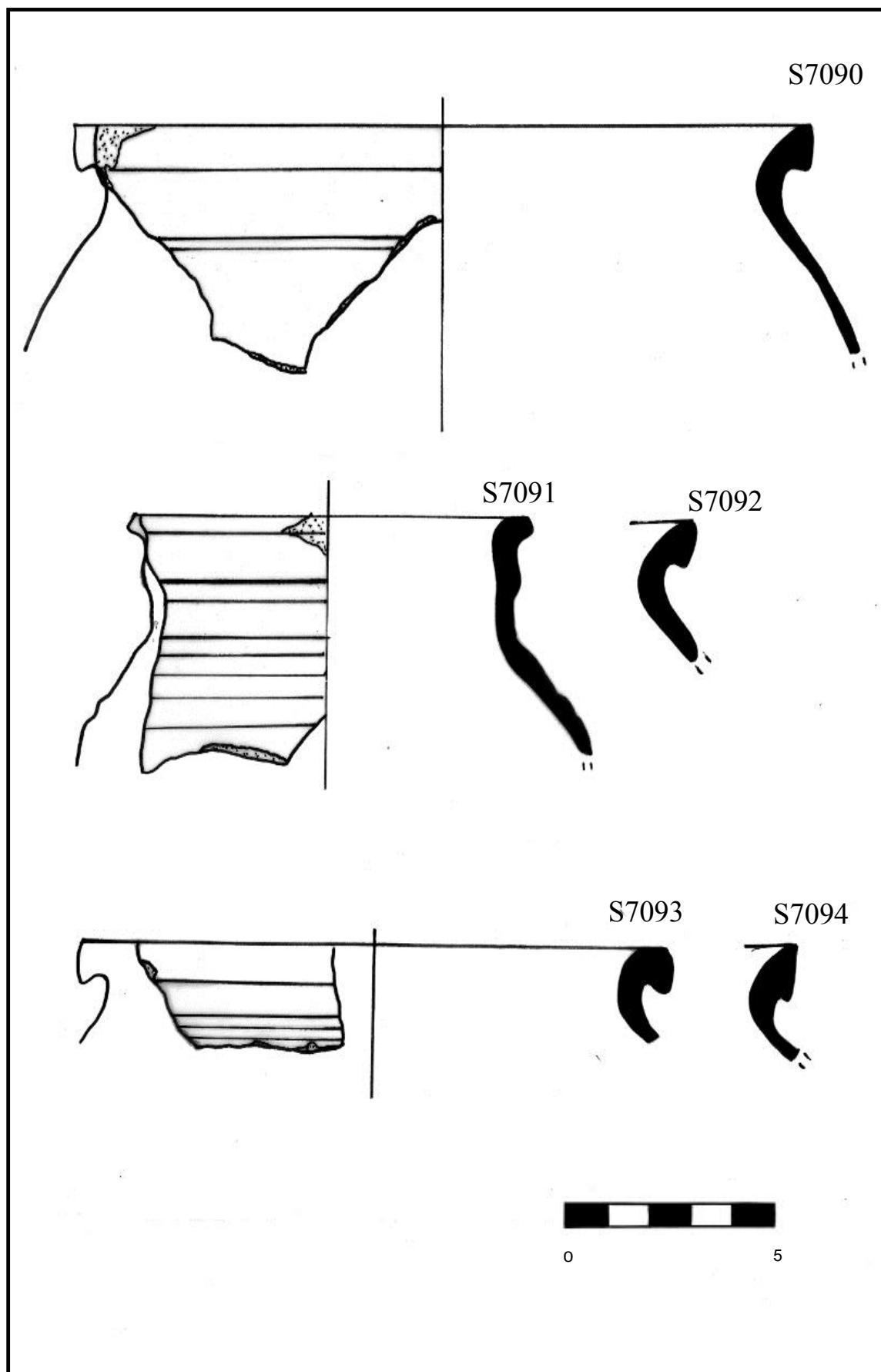
Tab. 12.

Pevnůstka II

Tab. 13.

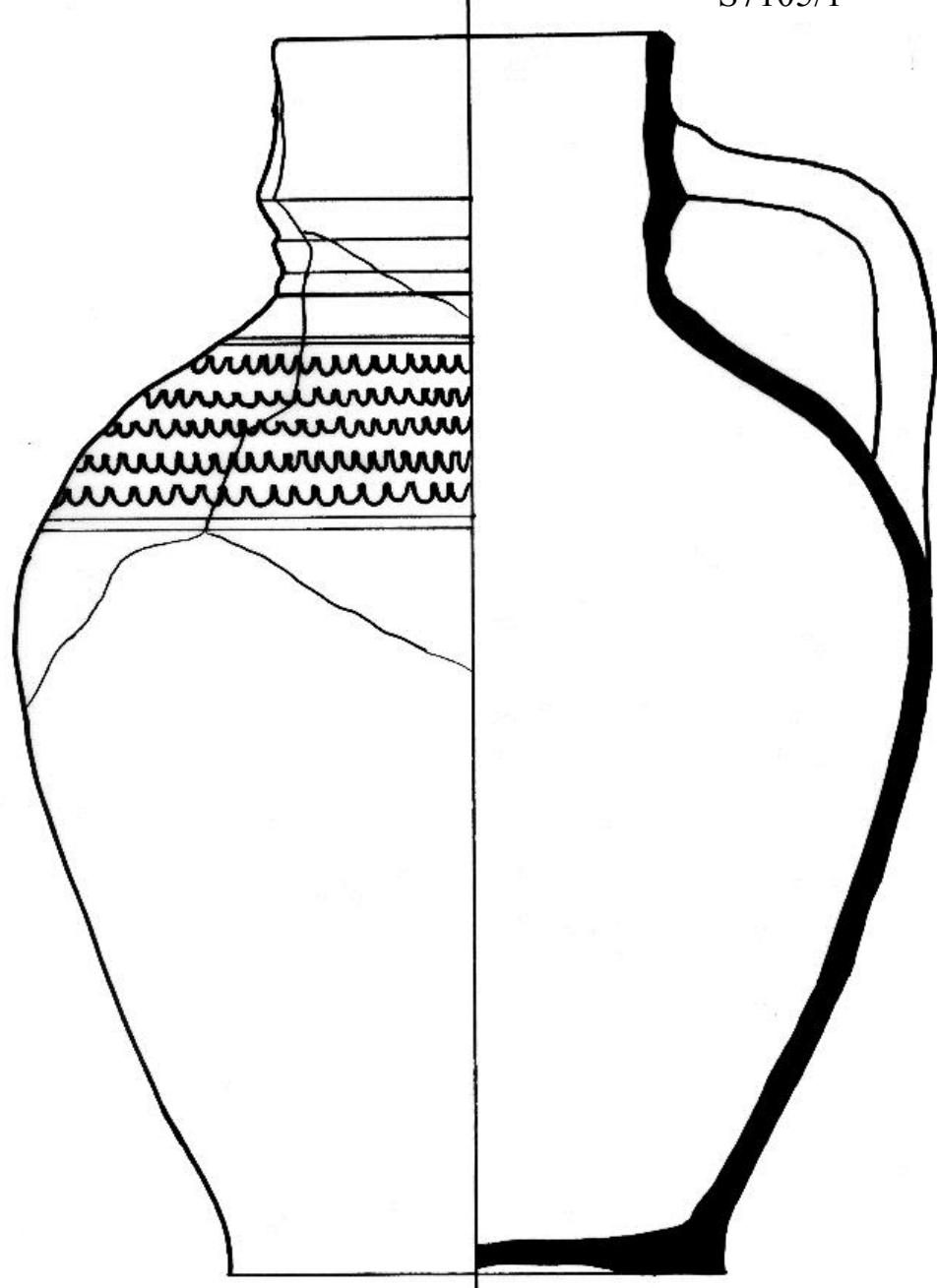
Pevnůstka II

Tab. 14.

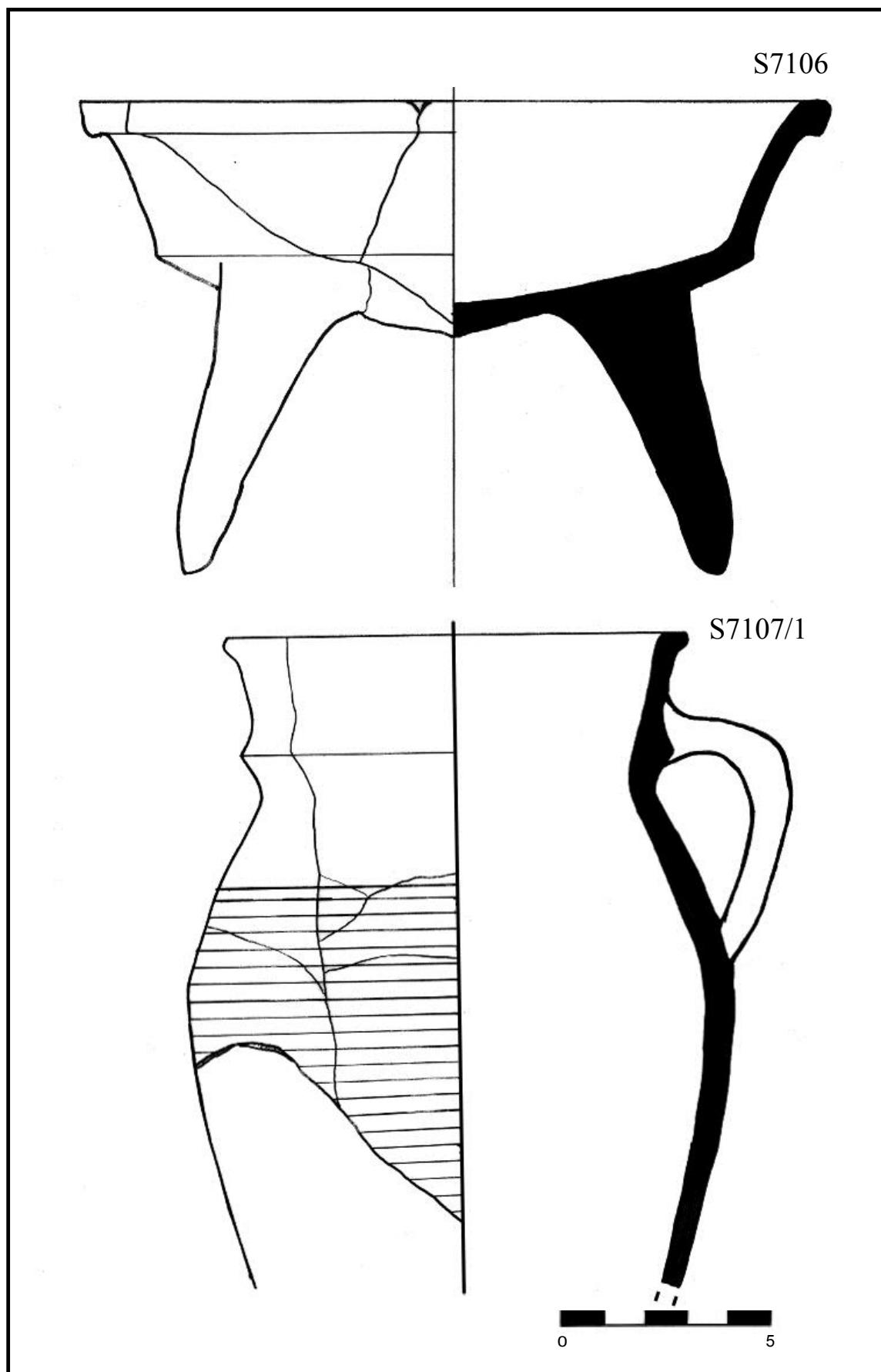
Pevnůstka II

S7105/1

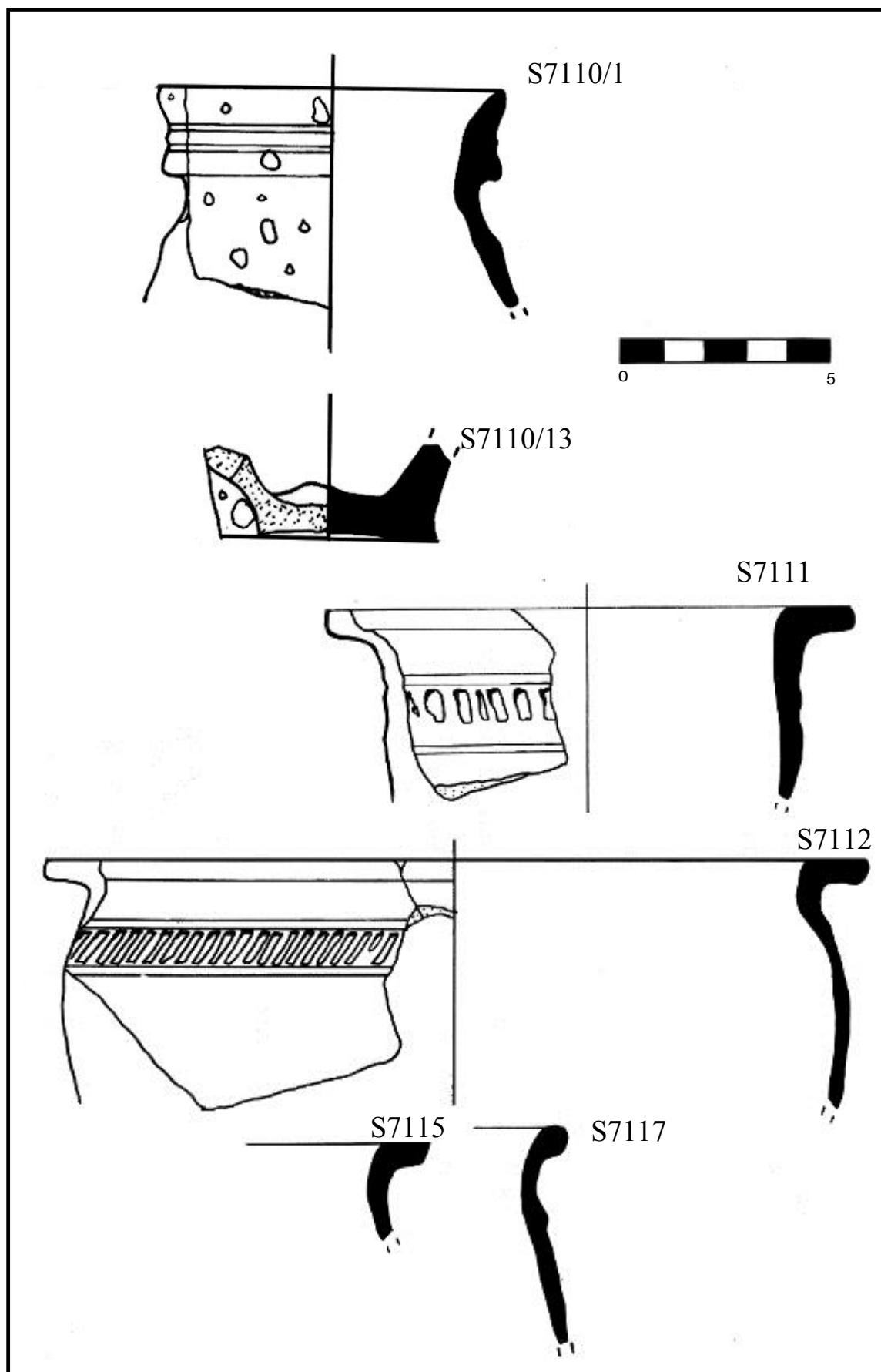
Tab. 15.

Pevnůstka III

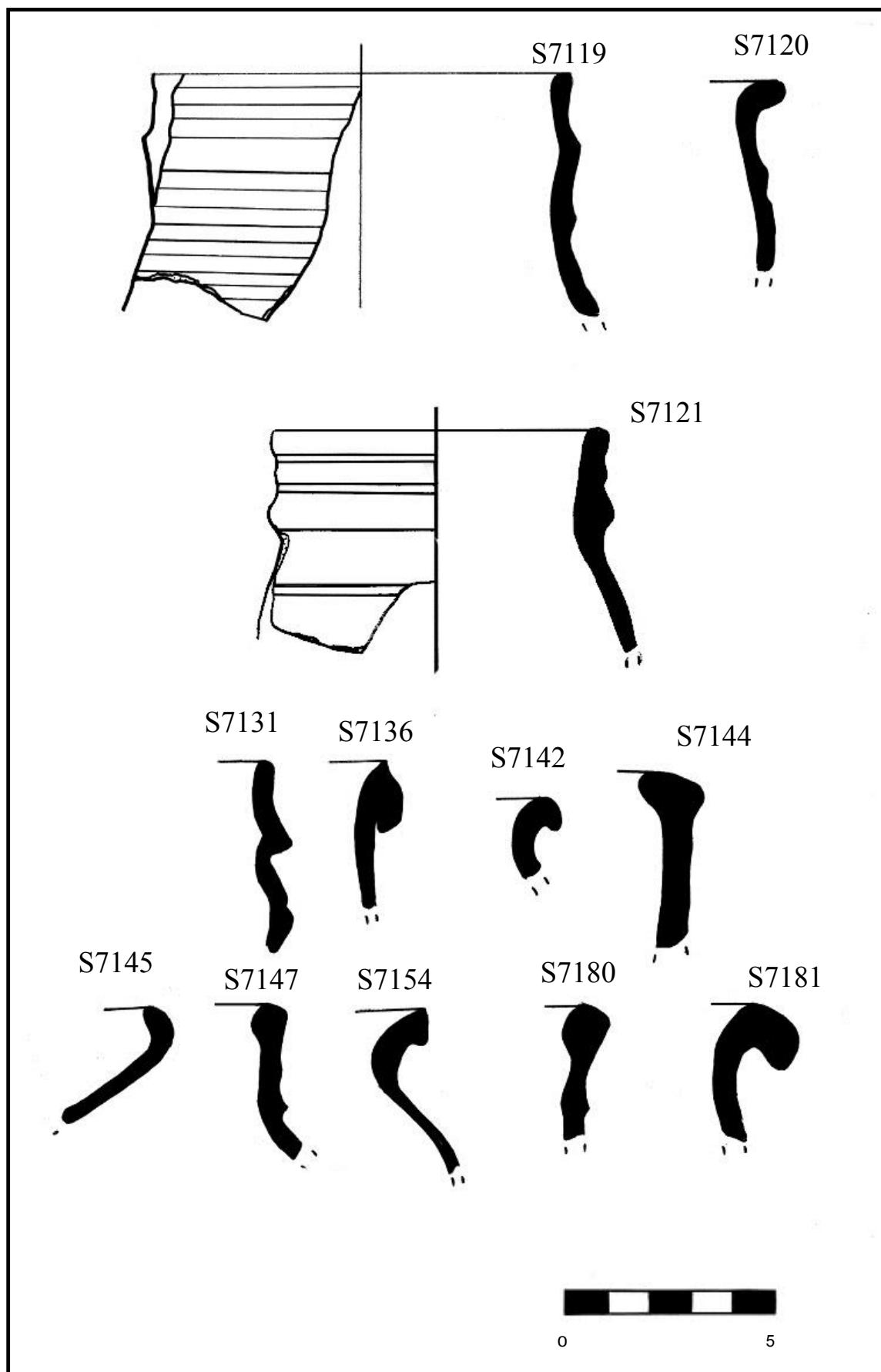
Tab. 16.

Pevnůstka III

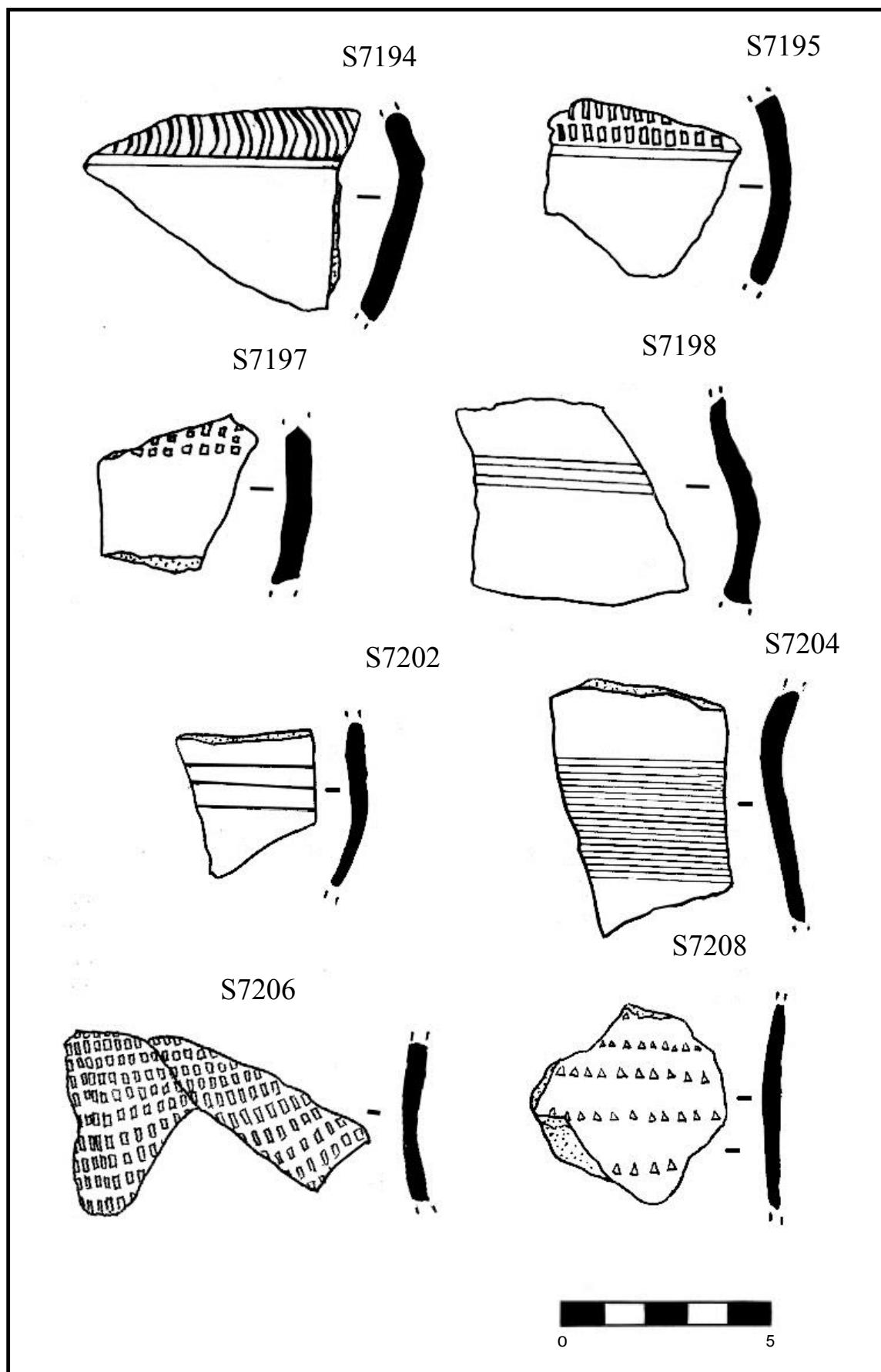
Tab. 17.

Pevnůstka III

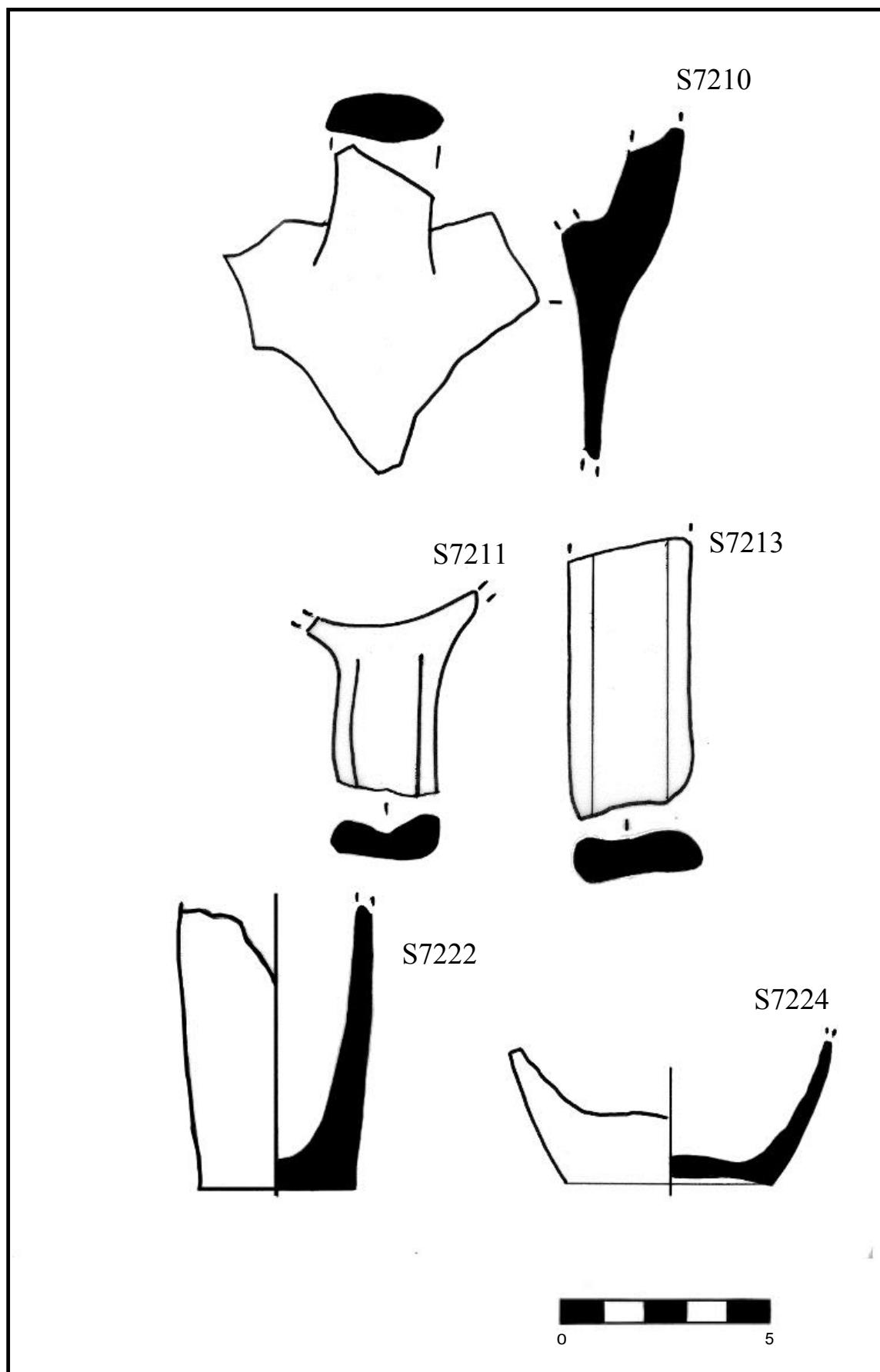
Tab. 18.

Pevnouška III

Tab. 19.

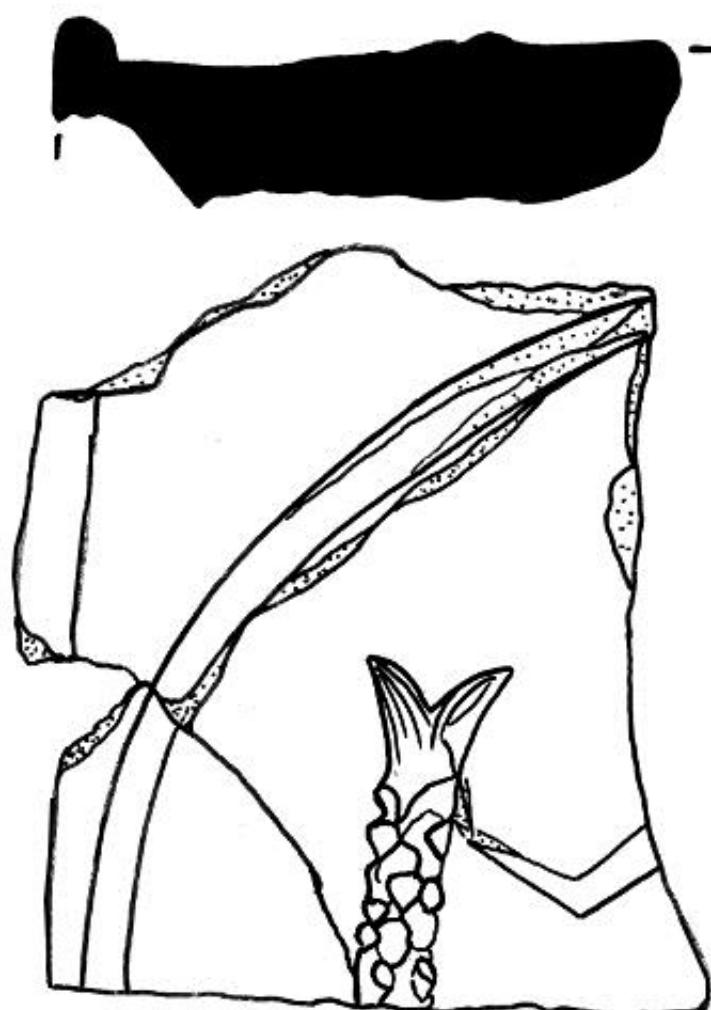
Pevnouška III

Tab. 20.

Pevnūstka III

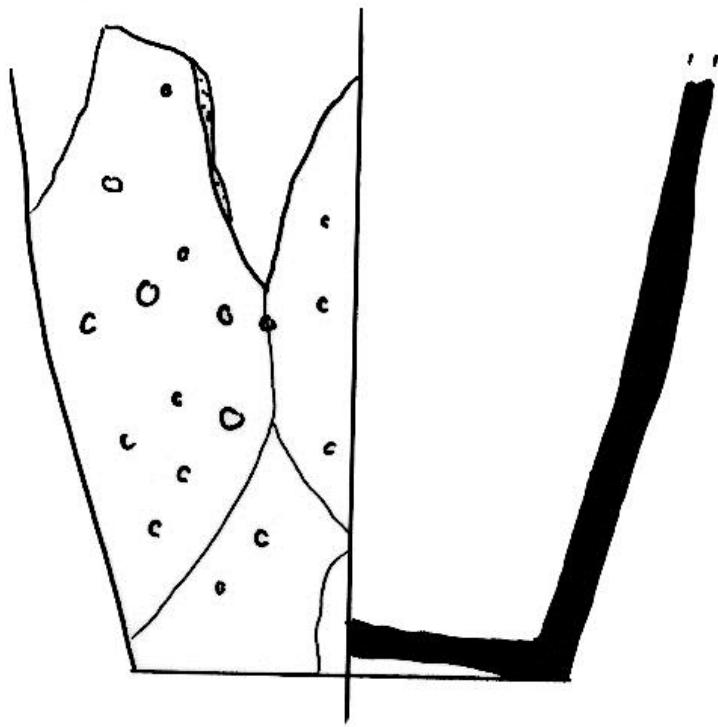
S7283

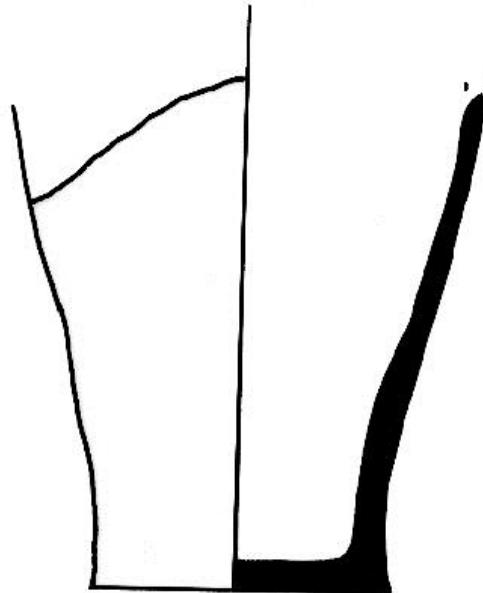
Tab. 21.

Pevnůstka III

S7384/7

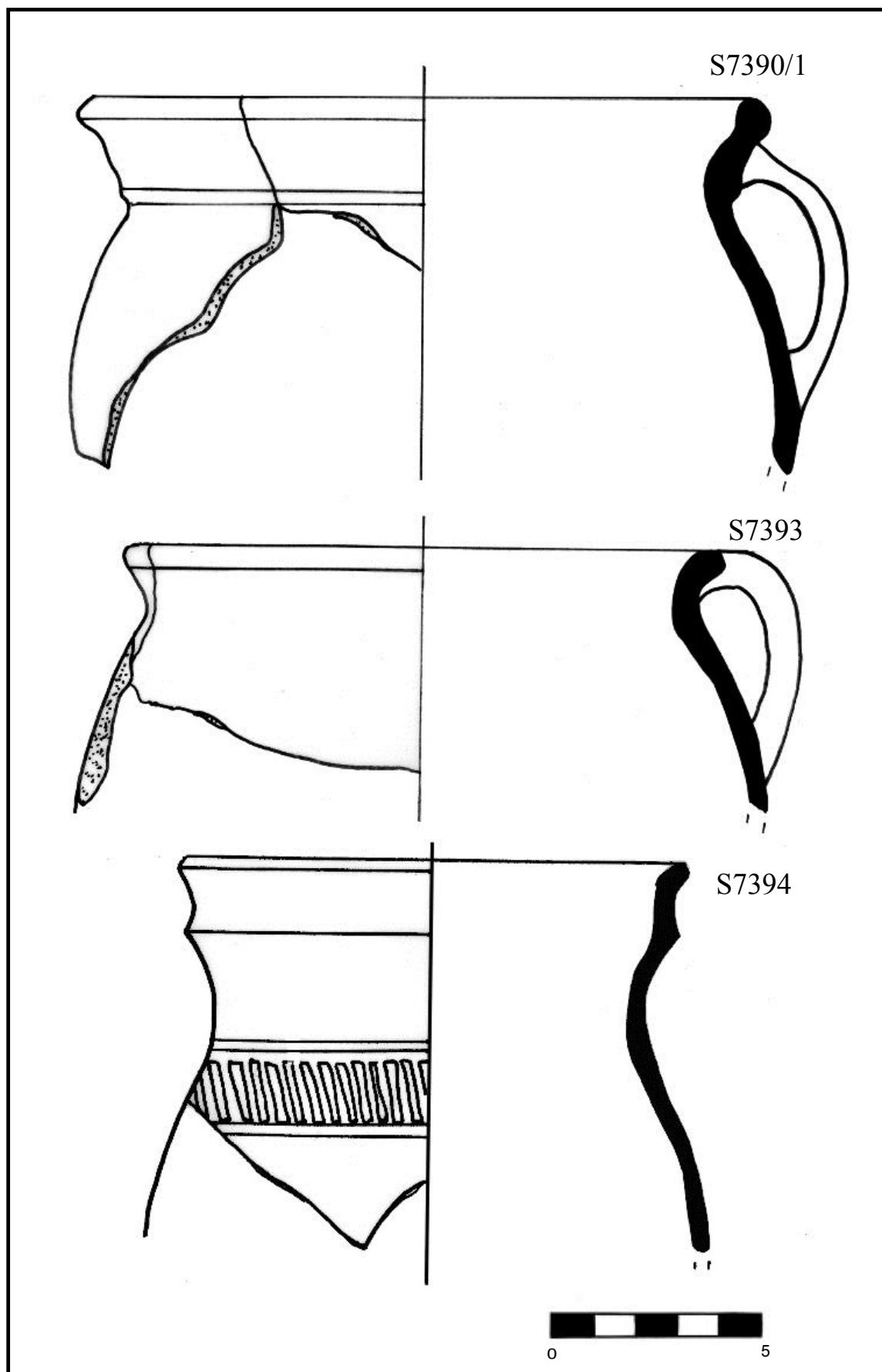

S7389/5

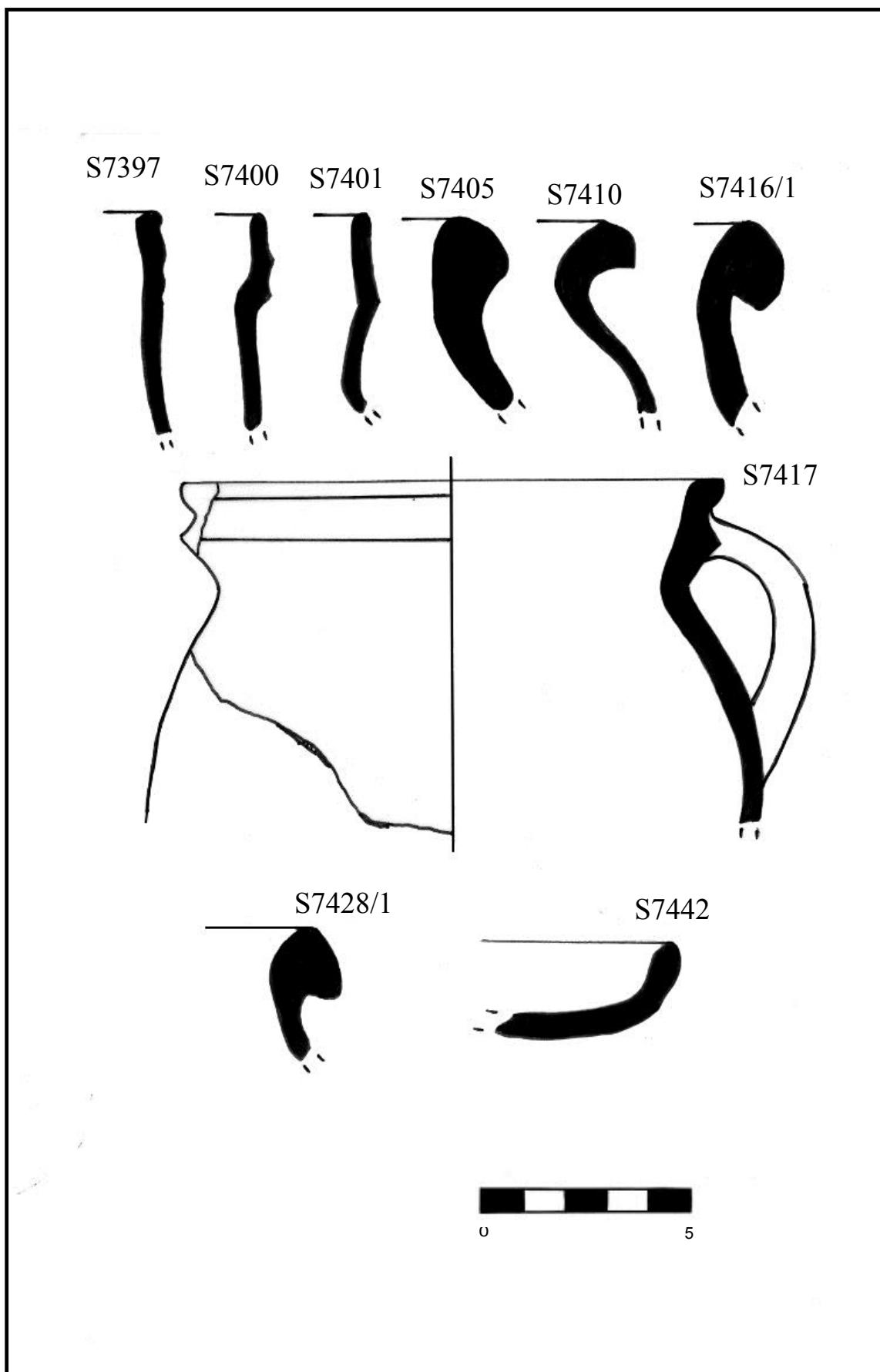
Tab. 22.

Bez kontextu

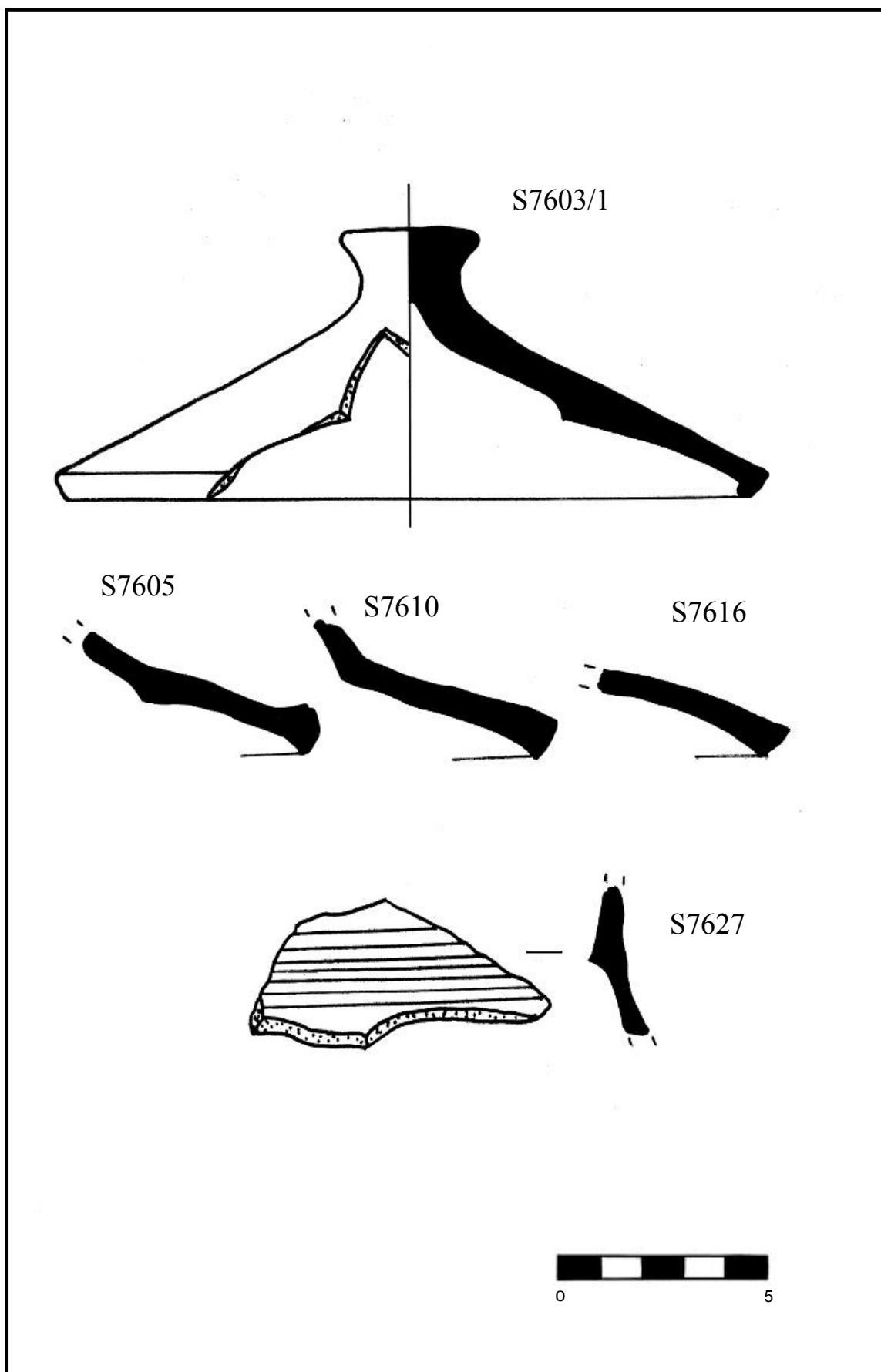
Tab. 23.

Bez kontextu

Tab. 24.

Bez kontextu

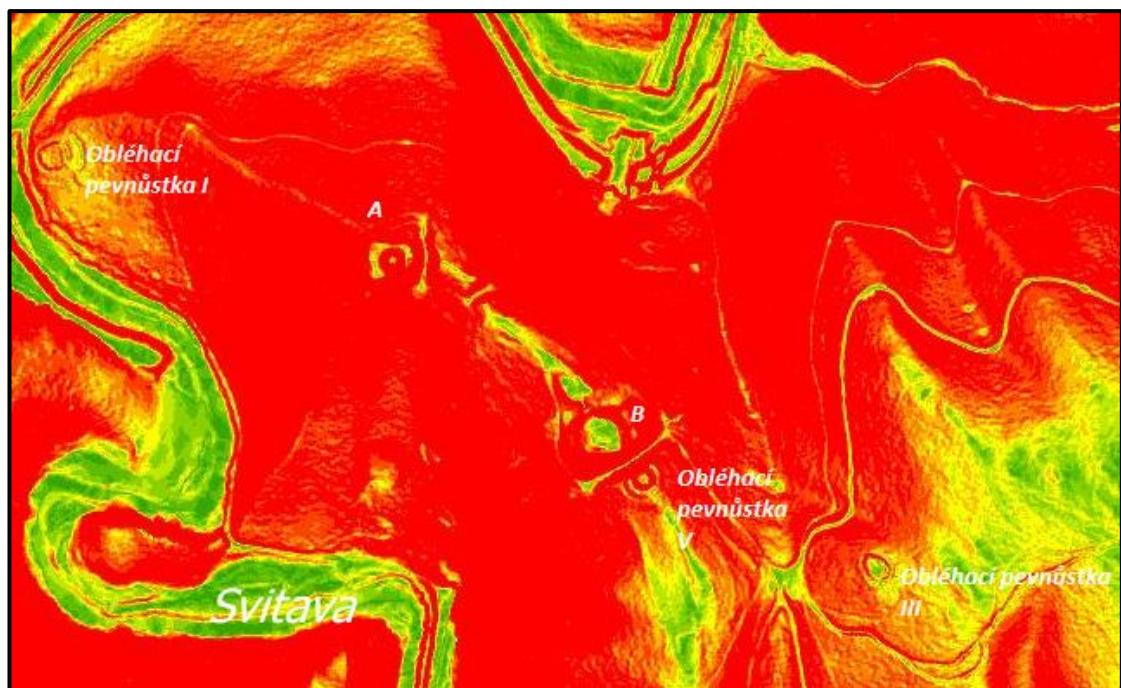

Tab. 25.

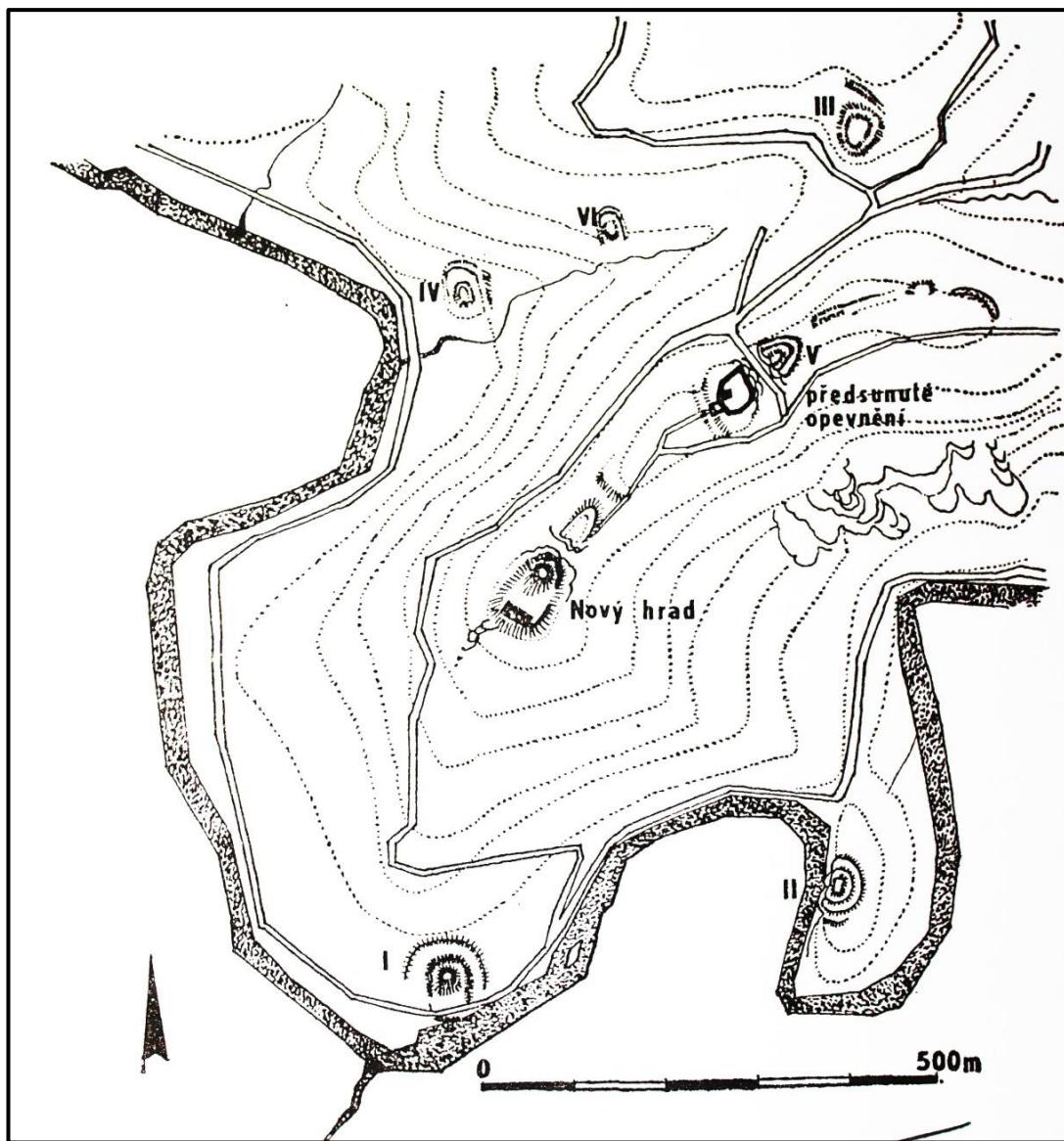
Bez kontextu

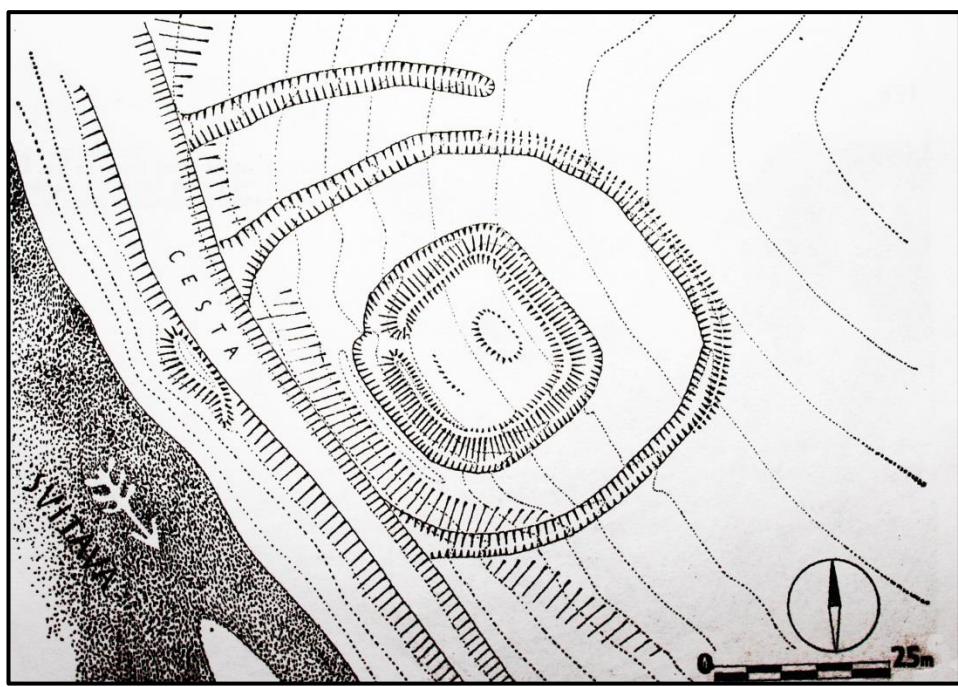
Mapa 1.: Nový hrad u Adamova (lokalita označena červeným kruhem) na mapě společně s Lelekovicemi a Tišnovem (podtrženo červeně, měřítko vlevo dole ukazuje 0–1,5 km; Web. 6).

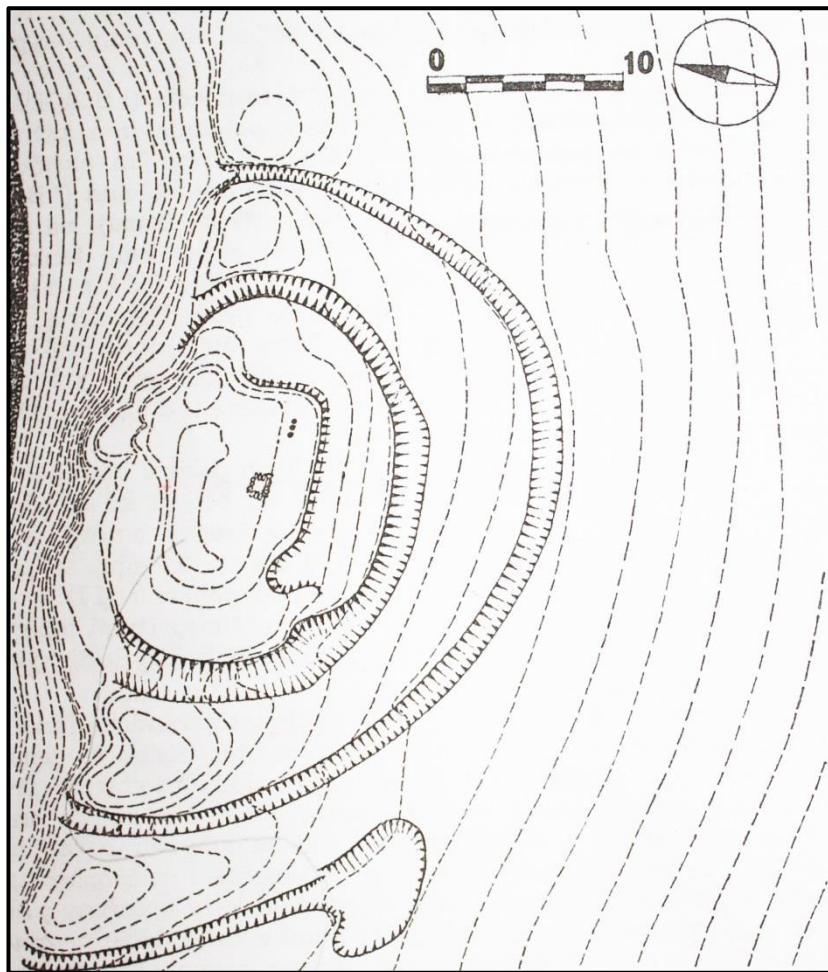
Mapa 2.: Vyobrazení reliéfu v okolí Nového hradu u Adamova, je viditelná zřícenina Starého hradu (A), Nový hrad (B), obléhací pevnůstka V (nachází se v bezprostřední blízkosti Nového hradu), obléhací pevnůstka I (vlevo nahoře) a III (vpravo dole). Řeka Svitava je zobrazena zeleně (Web. 5).

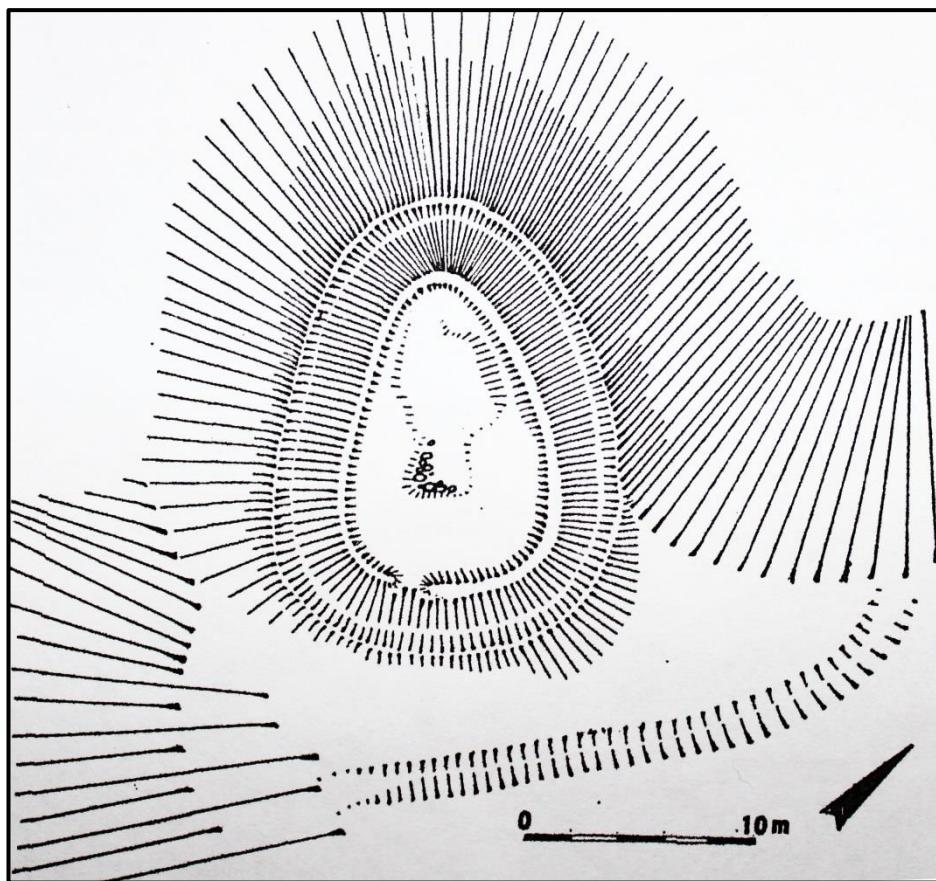
Obr. 1.: Nákres okolí Nového hradu. Pod pojmem *Nový hrad* se nachází hrad A (tzv. Starý hrad), jako *předsunuté opevnění* je označen hrad B (tzv. Nový hrad), v okolí pak vyobrazeny jednotlivé pevnůstky (I–VI). Nákres je očividně špatně zeměpisně položený a šipka neukazuje sever, nýbrž východ (převzato z Konečný – Merta 1980, 305).

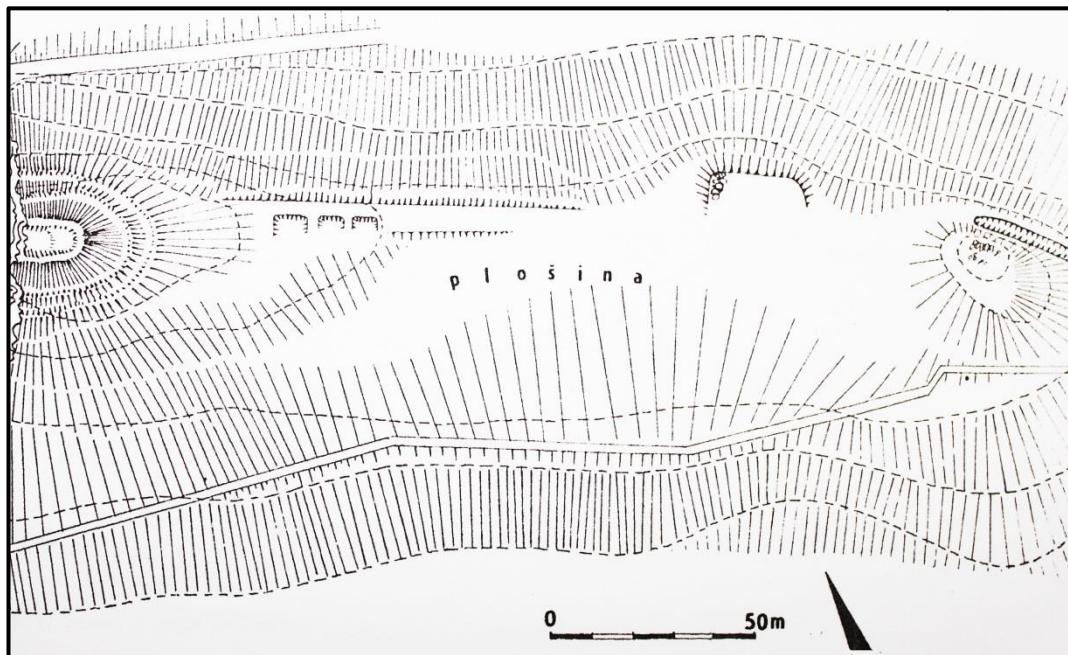
Obr. 2.: Schéma pevnůstky I (převzato z Konečný – Merta 1976, 233).

Obr. 3.: Schéma pevnůstky II (převzato z Konečný – Merta 1976, 236).

Obr. 4.: Schéma pevnůstky III (převzato z Konečný – Merta 1980, 308).

Obr. 5.: Schéma pevnůstky V (převzato Konečný – Merta 1980, 309)

Obr. 6.: Nádobkový kachel s čtvercovým ústím z pevnůstky II (Katalog II., inv. č.S6929/1, foto: Petra Veselá, 5/2016; pozn. měřítko 5 cm).

Obr. 7.: Výzdobný prvek na jednom ze zlomků komorových kachlů z pevnůstky III, domnívám se, že se jedná o část vyobrazení dračího křídla (Katalog III., inv. č. S7280, foto: Petra Veselá, 5/2016).

Obr. 8.: Jediný keramický střep s výzdobou vlnice v kombinaci se žlábky, inv. č. S7327 (Katalog III., foto: Petra Veselá, 5/2016).

Obr. 9.: Keramický nález z pevnůstky III, snad kus plastiky, inv. č. S7358 (Katalog III., foto: Petra Veselá, 5/2016).

Obr. 10.: Keramický střep bez kontextu, inv. č. S7463 (Katalog V., foto: Petra Veselá, 5/2016).

Obr. 11.: Keramický střep ze stěny nádoby, inv. č. S7467/1 (Katalog V., foto Petra Veselá, 5/2016).

Obr. 12.: Prolamovaná výzdoba komorových kachlí, bez kontextu (Katalog V., zleva inv. č. S7635/2, S7635/7, S7635/10, foto: Petra Veselá, 5/2016).

Obr. 13.: Kovové hřeby z pevnůstky III (Katalog VI., 1 – inv. číslo S7307, 2 – inv. č. S7308, 3 – inv. č. S7309, 4 – inv. č. S7310, foto: Petra Veselá, 5/2016; pozn. měřítko 5 cm).

Obr. 14.: Válečkový zámek s klíčem, inv. č. 02.01–007 (viz. také Příloha 2., foto: poskytl vedoucí práce prof. Josef Unger).

Technické muzeum v Brně

Skupina: 669	Předmět: VRTÁK KOPINATÝ	Lokalita: NOVÝ HRADEK V ADAMOVĚ	C. Inv.: 02.01-006
Podskupina: 669-002		Uložení: JOSEFOV EXPOZICE	C. pfir.: 818/1987

Způsob nabytí: ZÍSKÁNO PŘI ARCHEOLOGICKÉM VÝZRUMU Určí: **J. MERTA**

Datum: **1978**

Datum: **19. 6. 1987**

Stupeň dokumentační hodnoty: **II.**

1. Funkční popis sbírkového předmětu

KOPINATÝ VRTÁK, ZHOTOVENÝ KOVÁŘKYT

2 Rok výroby 1.Č. STOLE	3 Výrobce NEZNÁMY
4 Výrobní značka NENÍ	5 Výrobní číslo NENÍ
6 Hmotnost 0,17 kg	7 Rozměry 360 x 22 x 15
8 Barva STŘÍBRNITESEDÁ	9 Materiál KUJNE ŽELEZO
10 Použití NENÍ	
11 Provoz NALEZENO NÍ OBLÍHACÍ BAJTE V UHERSKÉHO VOJSKA Z R. 1470 /LOKALITA II/ PŘED NOVÝM HRADEM	
12 Používání sled záznamů POUŽITO PŘI BUDOVAÑI POLNÍHO OPEVNĚNÍ	
13 Pokyny pro konzervaci a restaurování ODREZ'T A KONZEROVAT	
14 Proměny pro získání základních informací Historický dokumentace fortifikací v okolí N. Hradce, 1471, 237 KONEČNÝ VRTÁK je pokrovem zdejšího opevnění kolem N. Hradce, 1471, 305	
15 Poznámky	

Příloha 1.: Kopie záznamu kovových předmětů z Technického muzea v Brně.

Kopinatý vrták, inv. č. 02.01-006.

Technické muzeum v Brně

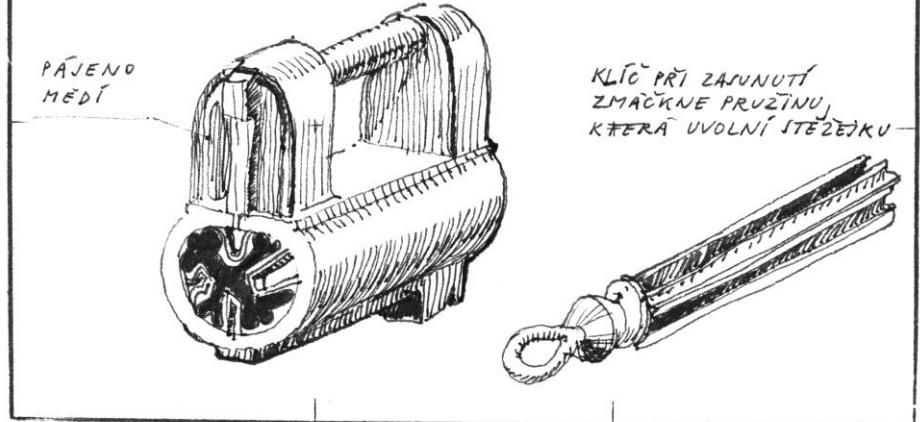
Skupina: 682	Předmět: ZÁMEK ZÁVEJSNÝ VÁLEČKOVÝ	Lokalita: NOVÝ HRAD V ADAMOVĚ	Č. inv.: 02.01-007
Podskupina: 1002		Uložení 12 07/46	Č. přír.: 319/1987

Způsob nabytí: ZÍJKÁNO PŘI ARCHEOLOGICKÉM PRŮZKUMU Určil: JIŘÍ MERTA
 Datum: LISTOPAD 1974 Datum: 22. 6. 1987
 Stupeň dokumentační hodnoty: II.

1. Funkční popis sbírkového předmětu

ZÁVEJSNÝ VÁLEČKOVÝ ZÁMEK S KLÍČEM,
ŽELEZNÉ KONSTRUKCE PÁJENÉ MĚDI

2 Rok výroby	15. STOLETTÍ	3 Výrobce NEZNAMY ZÁMEČNÍK
4 Výrobni značka	NENÍ	5 Výrobni číslo NENÍ
6 Hmotnost	0,40	7 Rozměry 60 X 65 X 35
8 Barva STRÍBŘITÁ		9 Materiál ŽELEZNÝ PLECH
10 Příslušenství	KLÍČ + ZBYTKY KOVÁNÍ ROHU /TRUHLICE/	
11 Provozní údaje	NALEZENO NA OBLEHACÍ BAJTE VHERSKÉHO VOJSKA Z ROKU 1470 PŘED NOVÝM HRADEM /OPEVNĚNÍ II NA SKALCE/	
12 Používání před ziskáním	POLNÍ POKLAONA /z/; TRUHLA	
13 Pokyny pro konzervaci a restaurování	ODREZIT, KONZERVOVAT	
14 Prameny pro získání základních informací	RICHROVÁ, ANT. MINTROVSKÁ PRÁCE /+ volnogr. svazky/ MERTA, J.; NÁLEZ VÁLEČK. ZÁMEK UN. HRADEK; VVM 1974	
15 Poznámky		

Příloha 2.: Kopie záznamu kovových předmětů z Technického muzea v Brně.
 Válečkový zámek s klíčem, inv. č. 02.01-007.

Technické muzeum v Brně

Skupina: 669	Předmět: MOTYKA IKRATEC /	Lokalita: NOVÝ HRADEK U ADAMOVA	Č. inv.: 02.01 - 008
Podskupina: 669.002		Uložení 12/ JOSEFOV - EXPOZICE	Č. přír.: 320/1987 Č. neg.:

Způsob nabytí: ZÍŠKAÑO PŘI ARCHEOLOGICKÉM VÝZKUMU Určil: JIŘÍ MERTA

Datum: 1979

Datum: 19.6.1987

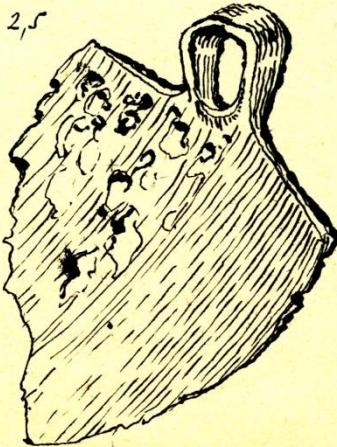
Stupeň dokumentační hodnoty: II.

1. Funkční popis sbírkového předmětu

KOVÁŘSKÝ ZHOTOVENÁ MOTYKA TZV. KRATEC

2 Rok výroby	15. STOL.	3 Výrobce	NEZNAMY
4 Výrobní značka	NENÍ	5 Výrobni číslo	NENÍ
6 Hmotnost	0,35 kg	7 Rozměry	200 x 210 x 50
8 Barva	STŘÍBRNITĚ KOVOVÉ	9 Materiál	KVNÉ ŽELEZO
10 Příslušenství	NENÍ		
11 Provozní údaje	NALEZENO NA OBLEHAČÍ BAJTECH CHERSKÉHO VOJSKA Z R. 1471 /LOKALITA II./ PŘED NOVÝM HRADEM.		
12 Používání před ziskáním	SLOUŽILO JAKO ZĚNIJNÍ NAJTRAJ PŘI BUDOVÁNÍ ZEMNÍHO POLNÍHO OPEVNĚNÍ		
13 Pokyny pro konzervaci a restaurování	ODREZIT, TANÁTOVAT		
14 Proměny pro získání základních informací	zjištěna v základních fortifikacích v okolí Nového hradu, AH, r. 237 KONEČNÝ, LVB, MERTA, J.; PŘEDSUNUTÁ OPEVNĚNÍ NOVÉHO HRADU, AH		
15 Poznámky	MĚRÍTKO 1: 2,5		

OKRAJE
ZKORODOVÁNY

Příloha 3.: Kopie záznamu kovových předmětů z Technického muzea v Brně.
Motyka, inv. č. 02.01-008.

Technické muzeum v Brně

Skupina: 682	Předmět: SEKTRA /ZLOMEK/	Lokalita: NOVÝ HRADEK V ADAMOVĚ	C. inv.: 12.01-009
Podskupina: 682.002		Uložení: JOSEFOV 12 EXPOZICE	C. pfir.: 329/1987 C. neg.:

Způsob získání: ZÍSKÁNO PŘI ARCHEOLOGICKÉM VÝzkumu. Určil: J. MERTA

Datum: 1979

Datum: 19.6.1987

Stupeň dokumentační hodnoty: II.

1. Funkční popis sbírkového předmětu

ČÁST SEKTRY, PATRNĚ VÁLEČNÉ
S VLOŽENÝM BRÍTEM

2 Rok výroby	2. pol. 15. STOL.	3 Výrobce	NEZNÁMY KOVÁŘ
4 Výrobní značka	VIZ DOLE	5 Výrobní číslo	NENÍ
6 Hmotnost	0,5 kg	7 Rozměry	150 x 130 x 23
8 Barva	STRÍBRNĚ KOVOVÁ	9 Materiál	KUJNE ŽELEZO
10 Příslušenství	NENÍ / VIZ NÁLEZOVÝ CELEK/		
11 Provozní údaje	NALEZENO NA OBLEHAČÍ BAŘTĚ UHERSKÉHO VOJSKA Z ROKU 1470 /LOKALITA III/ PŘED N. HRADEM		

12 Používání před získáním
POŠKOZENO PŘI BOJOVÝCH AKCÍCH, PAK PATRNĚ
POHOZENO

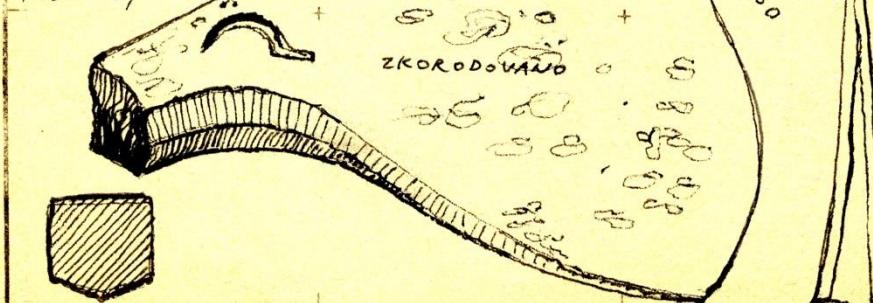
13 Pokyny pro konzervaci a restaurování
ODREZIT A KONZERVOVAT / PROVEDENO/

14 Proměny pro získání základních informací zjištěn výzkumem střed. fortifikací v okolí N. Hradu, AH 7, r. 251
KONEČNÝ, MERTA: Potravní výzkum střed. oper. kolon N. Hradu, AH 7, r. 347

15 Poznámky

MÍRNĚ ZMENŠENO
ZNAČKA /SRP 2/ 150

ODLOMENO
/26 x 26/

Příloha 4.: Kopie záznamu kovových předmětů z Technického muzea v Brně.
Sekera, inv. č. 02.01-009.

Technické muzeum v Brně

Skupina: 682	Předmět: SEKYRA	Lokalita: NOVÝ HRAD V ADAMOVĚ	Č. Inv.: 02.01-010
Poříkupina: 682.002		Uložení: 121 JOSEFOV EXPOZICE	Č. pln.: 322/1987 Č. neg.: 1

Způsob získání: ZÍSKÁNO PŘI ARCHEOLOGICKÉM VÝzkumu Určil: J. MERTA
 Datum: 1979 Datum: 19.6.1987
 Stupeň dokumentační hodnoty: II.

1. Funkční popis sbírkového předmětu
SEKYRA ZHOTOVENÁ KOVÁŘKYT S VLOZENÝM BRÝTEM

2 Rok výroby	15. STOLETT	3 Výrobce	NEZNÁMY KOVÁŘ
4 Výrobní značka	VIZ DOLE	5 Výrobní číslo	NENÍ
6 Hmotnost	0,4 kg	7 Rozměry	140 x 80 x 35
8 Barva	STŘÍBRNĚ KOVOVÁ	9 Materiál	KUVNĚ ŽELEZO
10 Příslušenství	NENÍ / VIZ NÁLEZOVÝ CELEK/		

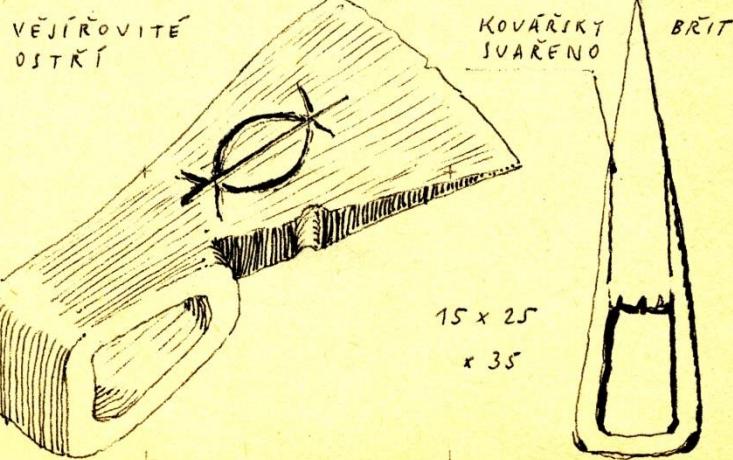
11 Provozní údaje NALEZENO NA OBLEHACÍ BAJTE UHERSKÉHO VOJSKA
 Z ROKU 1470 / LOKALITA III, PŘED NOVÝM HRADEM

12 Používání před ziskáním
PATRNĚ PŘI STAVBĚ POLNTHO OPEVNĚNÍ

13 Pokyny pro konzervaci a restaurování
ODREZIT

14 Proměny pro ziskání základních informací z jihomoravského fortifikace v okolí N. Hradu, AH 1, 23
 KONEČNÝ, MERTA: POKRAČOVACÍ VÝzkum stř. op. kolem N. Hradu, AH. 5, 3

15 Poznámky

Příloha 5.: Kopie záznamu kovových předmětů z Technického muzea v Brně.
 Sekera, inv. č. 02.01-010.

Technické muzeum v Brně

Skupina: 672.7	Předmět: SEKYRA	Lokalita: NOVÝ HRAD	Č. inv.: 02.0-022
Podskupina: /NEUPLNÁ/	Uložení JOSEFOV 92	Č. přír.: 234/1989	Č. neg.:

Způsob nabytí: ARCHEOLOGICKÝ NÁLEZ

Určil: J. MERTA

Datum: 1985

Datum: 25.5.1989

Stupeň dokumentační hodnoty: II.

1. Funkční popis sbírkového předmětu

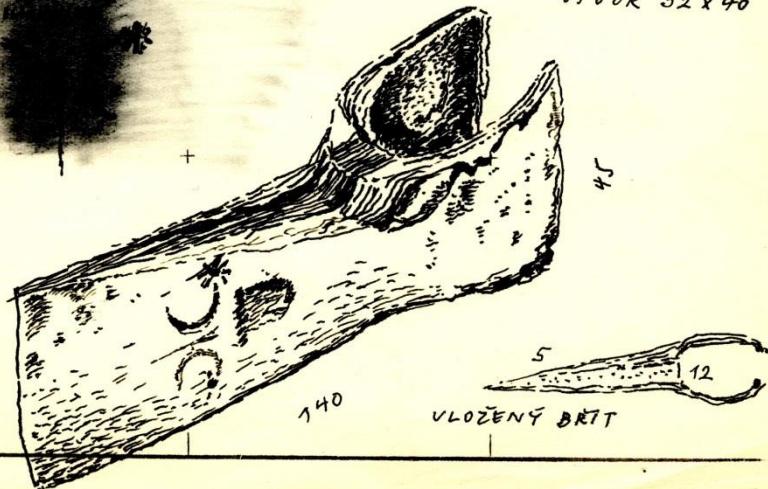
**KOVANÁ SEKYRA, ČÁST POŠKOZENÁ /OKO PRORAŽÍ/
ČÁST OKORODOVANÁ
SE ZNAČKOU NEZN. VÝROBCE**

2 Rok výroby	15. STOL. /2/	3 Výrobce NEZNAMÝ KOVÁŘ
4 Výrobní značka	ORNAMENT	5 Výrobni číslo NENÍ
6 Hmotnost	0,65	7 Rozměry 140 x 45 x 40
8 Barva	PŘIROZENÁ	9 Materiál KUVNÉ ŽELEZO A OCEL /BRIT/
10 Příslušenství	NENÍ	
11 Provozní údaje	BĚŽNÝ PRACOVNÍ NÁSTROJ	
12 Používání před ziskáním	NESTRATIFIKOVANÝ NÁLEZ	
13 Pokyny pro konzervaci a restaurování	ODREZIT, ULOŽIT V SUCHU	
14 Prameny pro získání základních informací	KONEČNÝ, MERTA - AH 5 i	

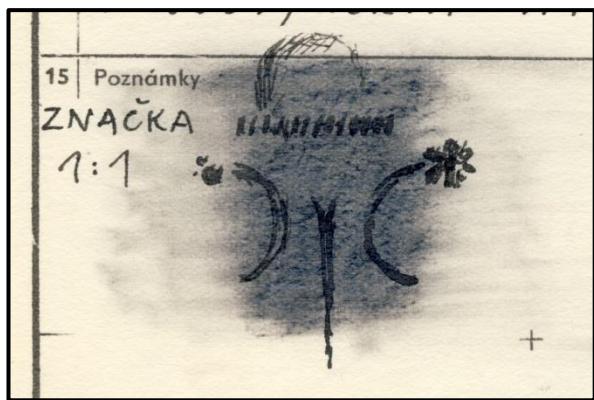
15 Poznámky:

ZNAČKA

1:1

Příloha 6.: Kopie záznamu kovových předmětů z Technického muzea v Brně.
Sekyra, inv. č. 02.01-022.

Příloha 6b.: Kopie záznamu kovových předmětů z Technického muzea v Brně.
Detail vyobrazení na sekeře, inv. č. 02.01–022.

Technické muzeum v Brně

Skupina:	Předmět:	Lokalita:	Č. inv.:
	TŘMEN JEZDECKÝ	NOVÝ HRADEK	02.01-52
Podskupina:		Uložení	Č. přír.: 33/2001 Č. neg.:

Způsob nabytí: ARCHEOLOGICKÝ SBĚR

Určil: J. MERTA

Datum: 1998

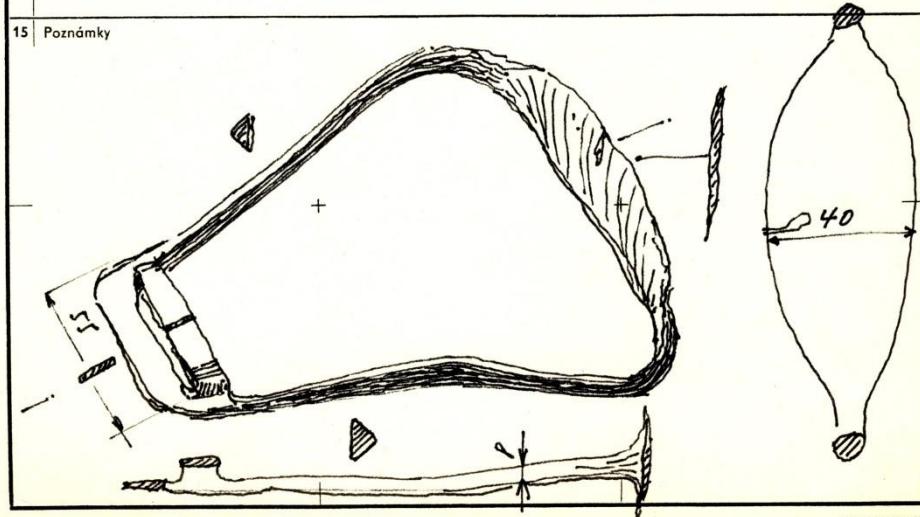
Datum: 11. 1. 2001

Stupeň dokumentační hodnoty: //

1. Funkční popis sbírkového předmětu

TŘMEN JEZDECKÝ Z OBLEHACÍ BAJTY
NOVÉHO HRADU / I /

2 Rok výroby	PŘED 1470/?	3 Výrobce	NEZNÁMY
4 Výrobní značka	NENÍ	5 Výrobní číslo	NENÍ
6 Hmotnost	0,25 kg	7 Rozměry	750 x 130 x 45
8 Barva	PŘÍRODNÍ	9 Materiál	OCEL
10 Příslušenství	NENÍ		
11 Provozní údaje	Z OBLEHACÍ BAJTY NOVÉHO HRADU / VΗRĀ 1469/1470/.		
12 Používání před získáním			
13 Pokyny pro konzervaci a restaurování	OTRYSKAT VLOZIT V SVUCHU		
14 Prameny pro získání základních informací			
15 Poznámky			

Tisk 6 - 607151/87

Příloha 7.: Kopie záznamu kovových předmětů z Technického muzea v Brně.
Jezdecký třmen, inv. č. 02.01–052.

Technické muzeum v Brně

Skupina:	Předmět:	Lokalita:	Č. inv.:
	OSTRUHA JEZDECKÁ	NOVÝ HRADEK	02.01 - 53
Podskupina:		Uložení: EXP./N TMB	Č. přír.: 3412001 Č. neg.:

Způsob nabytí: ARCHEOLOGICKÝ SBĚR

Určil: J. MERTA

Datum: 1998

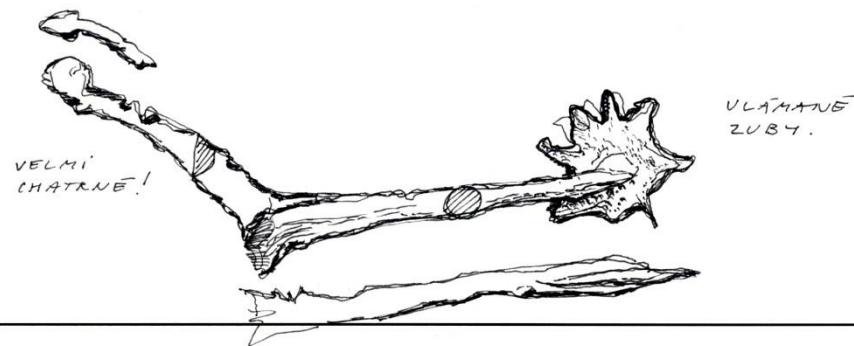
Datum: 17. 1. 2001

Stupeň dokumentační hodnoty: II.

1 Funkční popis sbírkového předmětu:

OSTRUHA JEZDECKÁ S KOLEČKEM
JEONO RAMENO ODLOMENO ; ZNAVNĚ ZKORODOVÁNO

2	Rok výroby: SNAD 15. STOL.	3	Výrobce: NEZNAMÝ OSTRUŽNÍK
4	Výrobní značka: NENÍ	5	Výrobní číslo: NENÍ
6	Hmotnost: 0,2 kg	7	Rozměry: 155 X 60 X 40
8	Barva: REZAVĚ HNĚDÁ	9	Materiál: OCÉL
10	Příslušenství: NENÍ		
11	Provozní údaje:		
12	Používání před získáním:		
13	Pokyny pro konzervaci a restaurování:		
14	Prameny pro získání základních informací:		
15	Poznámky:		

Příloha 8.: Kopie záznamu kovových předmětů z Technického muzea v Brně.
Ostruha, inv. č. 02.01-053.

Technické muzeum v Brně

5.

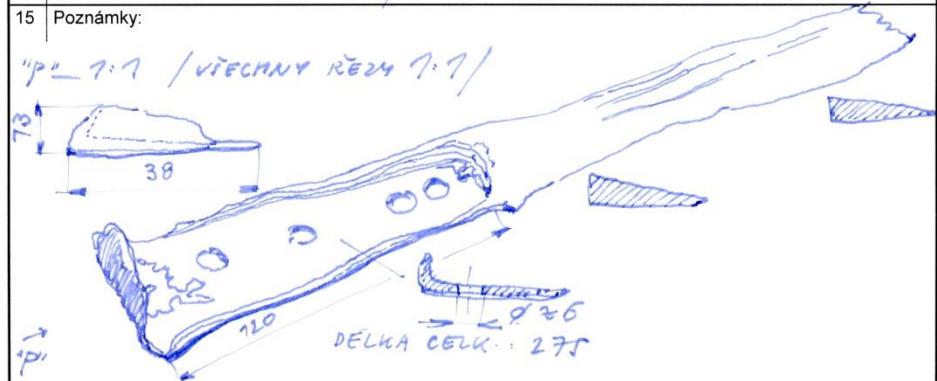
Skupina:	Předmět:	Lokalita:	Č. inv.:
	TESÁK /ZLOMEK/	NOVÝ HRAD OBLEHACÍ BAŘA I.	0201-56
Podskupina:		Uložení: 01 EXP./N TMB 7.8, 531	Č. přír.: 37/2001 Č. neg.:

Způsob nabytí: *POVRCHOVÝ SBĚR /R. ŠEROVÝ → DAR/* Určil: *JIRI MERTA*

Datum: *1998*

Datum: *15. 7. 2001*

Stupeň dokumentační hodnoty: *II.*

1 Funkční popis sbírkového předmětu: <i>ZLOMEK TEŠÁKA, PŘELOMENÝ ČEPEL NESTRATIFIKOVANÝ NÁLEZ Z OBLEHACÍHO OPEVNĚNÍ /BAŘA I/ NOVÉHO HRADE VHRY 1469/1470.</i>			
2	Rok výroby: <i>PŘED 1470</i>	3	Výrobce: <i>NEZNAMÝ NOŽÍR</i>
4	Výrobní značka: <i>NENÍ</i>	5	Výrobní číslo: <i>NENÍ</i>
6	Hmotnost: <i>0,35 kg</i>	7	Rozměry: <i>275 x 38 x 73</i>
8	Barva: <i>STŘÍBRNÁ</i>	9	Materiál: <i>ODĚL</i>
10	Příslušenství: <i>NENÍ</i>		
11	Provozní údaje: <i>VÍZ NAHORE</i>		
12	Používání před získáním: <i>PATRNĚ SOUCÁJT VÝZBROJE</i>		
13	Pokyny pro konzervaci a restaurování: <i>ODREZIT, NAKONZERVOVAT</i>		
14	Prameny pro získání základních informací: <i>KONEČKA, L.; MERTA J.; OBLEHACÍ OPEVNĚNÍ N. HRADE, in: ARCHEOLOGIA HISTORICA, č. 2 a 5.</i>		
15	Poznámky: <i>"P" - 7:1 / VÍECHNY RĚZY 7:1 /</i> 		

Příloha 9.: Kopie záznamu kovových předmětů z Technického muzea v Brně.
Tesák, inv. č. 02.01–056.

Technické muzeum v Brně

Skupina:	Předmět:	Lokalita:	Č. inv.:
	TESÁK /ZLOMEK	NOVÝ HRAD OBLEHACÍ BAŘTA I.	0201-57
Podskupina:		Uložení: <i>AL T.č. 531</i>	Č. přír.: 38/2001 Č. neg.:

Způsob nabytí: *POVrchový sběr / R. Šenotk → DAR* Určil: *JIŘÍ MERTA*

Datum: *1998*

Datum: *15. 1. 2007*

Stupeň dokumentační hodnoty: *II.*

1 Funkční popis sbírkového předmětu: <i>ZLOMEK ČEPEL JEŠÁKU. NESTRATIFIKOVANÝ NÁLEZ Z OBLEHACÍHO OPEVNĚNÍ (BAŘTY I) NOVÉHO HRADU V HRY R. 1469/1470</i>			
2	Rok výroby: <i>PŘED 1470</i>	3	Výrobce: <i>NEZNAMÝ NOŽÍR</i>
4	Výrobní značka: <i>NENÍ</i>	5	Výrobní číslo: <i>NENÍ</i>
6	Hmotnost: <i>0,25 kg</i>	7	Rozměry: <i>305 x 39 x 6</i>
8	Barva: <i>ITÝ BRÝTA</i>	9	Materiál: <i>OCEL</i>
10	Příslušenství: <i>NENÍ</i>		
11	Provozní údaje: <i>PATRNĚ SOUČÁJT VÝBROJE</i>		
12	Používání před získáním: <i>VÍZ NA MORE</i>		
13	Pokyny pro konzervaci a restaurování: <i>ODJÍTIT, NAVKONZEROVAT</i>		
14	Prameny pro získání základních informací: <i>KONECNY, L.; MERTA, J.: OBLEHACÍ OPEVNĚNÍ V N. HRADU, in: ARCHEOLOGIA HISTORICA č. 2 a 5., BRNO</i>		
15	Poznámky:		

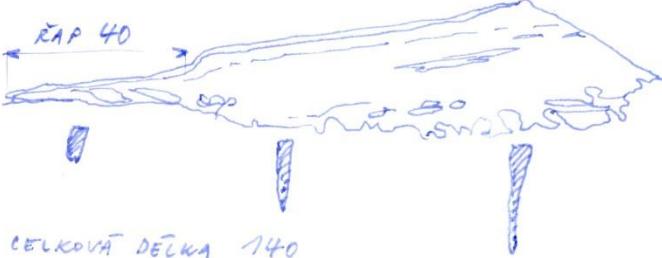
Příloha 10.: Kopie záznamu kovových předmětů z Technického muzea v Brně.
Tesák, inv. č. 02.01–057.

Technické muzeum v Brně

Skupina:	Předmět: <i>ČEPEL NOŽE /ZLOMEN/</i>	Lokalita: <i>N. HRAD OBLEHACÍ BAŘA I.</i>	Č. inv.: <i>02.01-58</i>
Podskupina:		Uložení: <i>EXPOZICE /N TMV</i>	Č. přír.: <i>39/2001</i> Č. neg.:

Způsob nabytí: *POVRCHOVÝ SBER /R. ŠEVOŘÍK → DAR/* Určil: *JIRĚT MERTA*
 Datum: *1998* Datum: *15. 1. 2001*

Stupeň dokumentační hodnoty: *II*

1 Funkční popis sbírkového předmětu: <i>ČEPEL NOŽE /SEKÁČE 2/ NEJSTRATIFIKOVANÝ NÁČEZ Z OBLEHACÍHO OPEVNĚNÍ/BASÍI/ NOVÉHO HRADEK KAS. 62. Olomoučany z roku 1469/1470</i>			
2	Rok výroby: <i>PŘED 1470</i>	3	Výrobce: <i>NEZNAMÝ NOZTR</i>
4	Výrobní značka: <i>NENÍ</i>	5	Výrobní číslo: <i>NENÍ</i>
6	Hmotnost: <i>0,10 kg</i>	7	Rozměry: <i>140x28x5</i>
8	Barva: <i>STŘÍBRNÁ</i>	9	Materiál: <i>OCEL</i>
10	Příslušenství: <i>NENÍ</i>		
11	Provozní údaje: <i>VIZ NANORE A V LITERATURÉ</i>		
12	Používání před získáním: <i>PATRNĚ SOUČÁST VÝBAVY BOJOVNIKA /3/</i>		
13	Pokyny pro konzervaci a restaurování: <i>OCIJIT, NAKONZEROVAT</i>		
14	Prameny pro získání základních informací: <i>KONECNY, L.; MERTA J.; OBLEHACÍ OPEVNĚNÍ N. HRADEK, m: ARCHA. MÚS. 02-5 PLFNER, R.; STARÉ EVROPSKÉ KOVÁŘTVÍ</i>		
15	Poznámky: <i>1:1.</i> 		

Příloha 11.: Kopie záznamu kovových předmětů z Technického muzea v Brně.
 Nůž, inv. č. 02.01-058.

Jméno a příjmení autora: Petra Veselá

Název bakalářské práce: Obléhatelské pevnůstky v okolí Nového hradu u Adamova. Archeologické nálezy.

Název práce v angličtině: Castle siege fortifications around Nový hrad near Adamov. Archaeological finds.

Vedoucí diplomové práce: Unger Josef, prof. PhDr. CSc.

Rok obhajoby: 2016

Anotace

Práce se týká dokumentace a základního vyhodnocení archeologických nálezů z pevnůstek v okolí Nového hradu u Adamova, okr. Blansko. Jedná se o celkem šest lokalit z druhé poloviny 15. století. Lokality byly archeologicky zkoumány v 70. letech 20. století a nálezy z tohoto výzkumu jsou v práci zpracovávány. Práce má mít následující strukturu: Nový hrad u Adamova - vznik, dějiny, půdorys. Obléhatelské pevnůstky u Nového hradu - historický rámec, výsledky archeologického výzkumu. Inventář keramických nálezů - popis, kresby. Postavení keramických nálezů z lokalit u Nového hradu u Adamova v rámci vývoje středověké keramiky v okolí Brna - srovnání s keramikou z Lelekovic a Čepičky - Předklášteřím.

Annotation

This work involve documentation and evaluation of archaeological finds from the forts around Nový hrad near Adamov, district Blansko. There are six locations in the second half of the 15th century. Locations were archaeologically explored in the 70s of the 20th century and the findings of this research are at work processing. Work will have the structure: Nový hrad near Adamov - formation, history, plan. Siege fortresses around Nový hrad near Adamov - historical framework, the results of archaeological research. Status of ceramic finds from sites in New Castle with Adam in the development of medieval pottery near Brno - compared with ceramics from Lelekovice and Čepička - Předklášteří.

Keywords

Nový hrad at Adamov, medieval archaeology, siege fortifications, 15th century, second Hussite war, ceramic material, metal material